

**અમેરિકાના પ્રમુખ ટ્રમ્પનો
સનસનાટીભર્યો દાવો:
જોકે તેમણે આ વિધાનના ટેકામાં
કોઈ પુરાવા નથી આપ્યા**

મોદીજી પાંચ વિમાનનું સત્ય શું છે?: રાહુલ

અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ભારત-પાકિસ્તાન લડાઈમાં પોતાના દાવાનો પુનરુચ્ચાર કરતાં કોંગ્રેસે શનિવારે માગાણી કરી હતી કે છેલ્લા ૭૦ દિવસથી અમેરિકાના પ્રમુખના દવા અંગે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ સ્પષ્ટ અને નિર્વિવાદ નિવેદન સંસદમાં કરવું જોઈએ. કોંગ્રેસના (જુઓ પાનું ૨) ►►

કોલ્હાપુરના રાજા: મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના તહેવાર ગણેશોત્સવને હવે મહિનાથી થોડો જ વધારે સમય બાકી રહ્યો છે ત્યારે રાજ્યભરમાં તેમના આગમનની જોરશોરથી તૈયારીઓ ચાલી રહી છે. મુંબઈના પરેલથી કોલ્હાપુર શહેરની સોથી ઊંચી ગણેશજીની મૂર્તિને પ્રવાસ શનિવારે શરૂ થયો હતો.

ભાષાનું મહાભારત

સરદાર પટેલ - મોરારજી દેસાઈ વિશે રાજ ઠાકરે ઘસાતું કેમ બોલ્યો?

ગુજરાતમાં આક્રોશ

ત્યારે મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાના નેતા રાજ ઠાકરેના એક નિવેદને બળતામાં કૃષી હોમવાનું કામ કર્યું છે. મીરા ભાઈદરમાં એક જનસભાને સંબોધતા તેમણે જરૂર પડેલ, મોરારજી દેસાઈ વડે વિવાદાસ્પદ નિવેદન આપ્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે મુંબઈને મહારાષ્ટ્રથી અલગ કરવાનો દાવો ગુજરાતી વેપારીઓ અને ગુજરાતી નેતાઓએ કર્યો હતો. રાજ ઠાકરેના આ નિવેદનના ગુજરાતમાં જોરદાર પડવા પડ્યા હતા. તેનાથી (જીઓ પાન ૨) ૫૫

રાજ ઠાકરેને હિન્દી તો મેં
શીખવી: નિશિકાંત દુબે

ભાજપના સાંસદે મનસેના નેતાની ‘ડૂબો ડૂબો કર મારેંગે’ કમેન્ટનો જવાબ આપ્યો

તમે મુંબઈ આવો. ‘મુંબઈ કે સમંદર ને ડુબો ડુબો કર મારોંગે’, ઠાકરેએ એક કાર્યક્રમમાં હિન્દીમાં કહ્યું હતું, જેમાં મહારાષ્ટ્રમાં ભાષા વિવાદ પર દુબે પર ‘તુમકો પટક પટક કે મારોંગે’ ટિપ્પણી કરવા બદલ દુબે પર નિશાન સાધ્યું (જુઓ પાનું ૨) ►►

પાકિસ્તાનને ઝટકા પર ઝટકો

ટીઆરએફને આતંકવાદી સંગઠન જાહેર કરવાના નિર્ણયને ચીનનું સમર્થન

જોકે, આ મુદ્દે પાકિસ્તાનની પ્રતિક્રિયા અલગ જ હતી. પાકિસ્તાને આતંકી સંગઠન ટીઆરએફનો લશ્કર-એ-તૈયબા સાથે સંબંધ હોવાનો ઇનકાર કર્યો છે. તેમજ પાકિસ્તાને દાવો (જુઓ પાનાં ૨) ►►

લોસ એન્જલસમાં ટોળામાં
વાહન ઘૂસ્યું : ૩૦ જખમી

લોસ
જાલર
યાં દુર્ઘટ
થઈ એ
સ્થળ.
(એજન્સી

વેન ગેરપેને જણાવ્યું કે લોકો એક કતારમાં નાઇટ ક્લબમાં પ્રવેશવાની રાહ જોઇ રહ્યા હતા ત્યારે (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઓડિશામાં તરુણીને જીવતી સળગાવી

નાયબ મુખ્ય પ્રધાન તેમ જ મહિલા અને બાળ વિકાસ ખાતાના પ્રધાન પ્રાવતી પારિદાએ કહ્યું હતું કે અસરગ્રસ્ત તરુણીની સારવારનો તમામ ખર્ચ (જુઓ પાનું ૨) ►►

વરસાદી તાંડવ: ચૂપીમાં ૧૮નાં મોત

ભારે વરસાદને કારણે રાજસ્થાનના અજમેર, પુષ્કર, બુંદી, સવાઈ માધોપુર અને પાલિ સહિતના અનેક વિસ્તારમાં પૂરની પરિસ્થિતિ નિર્માણ પામી હતી તો હિમાચલ પ્રદેશમાં અનેક સ્થળે ભેખડો ધસી પડવાની (જુઓ પાનાં ૨) ►►

નાઈજરમાં બે ભારતીય ઠાર

અપહરણ કર્યું હતું.
 ડોસ્સોમાં કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટની ચોક્કી કરી
 રહેલા સેનાના એકમ (જુઓ પાનું ૨) ►►

ભારત ચિંતામાં: બ્રહ્મપુત્રા પર વિશ્વનો
સૌથી મોટો બંધ બાંધવાનું શરૂ કર્યું ચીને

ચીનના વડા પ્રધાન લિ કિયાન્ગે બંધ બાંધવાની જાહેરાતના ભૂમિપૂજન વખતે ઉક્ત જાહેરાત કરી હતી. નીંદ્રાચી શરૂઆત આ નદી યુલ્કા જાગ્રાબોના નામે જોળખાય છે. સરકારી સમાચાર સંસ્થા શિન્હુઆએ જહેવાલ આપ્યો હતો કે સ્વાયત્ત તિબેટ રિજનમાં નીંદ્રાચીના મેનલિંગ હાઈડ્રોપાવર સ્ટેશનની બંધની

સાઈટમાં સમારોહ યોજાયો હતો. વિશ્વના સૌથી મોટા લેખાત ઠાણપ્રોપાવર પ્રોજેક્ટ નીચાણવાળા કાંઠા વિસ્તારમાં આવેલા ભારત અને બાંગ્લાદેશ માટે ચિંતા ઊભી કરી છે. એક અહેવાલ મુજબ આ પ્રોજેક્ટ પાછળ અંદાજે ૧૬.૯ ટ અબજ ડોલરના ખર્ચ કરવામાં આવશે. આ પ્રોજેક્ટમાં પાંચ અલગ અલગ સ્તરના ઠાણપ્રોપાવર સ્ટેશન હશે. આ ઠાણપ્રોપાવર સ્ટેશન મારકેટ પ્રતિબંધ ૩૦૦ અબજ કિલોવોટ કરતાં પણ વધુ વીજળી પેદા કરવામાં આવશે જે ૩૦ કરોડ લોકોની વીજળી વીજ જરૂરિયાત પૂરી કરે છે. (એન.સી.)

A BRAND OF RAJNISH WELLNESS LIMITED

જોશ, તાકદ,
ENERGY અને
સ્ફૂર્તિ વધારો

તમારી સ્ટેમિનામાં વધારો અને **પ્લે-વિન** કેપ્સ્યુલ્સ સાથે જીવનમાં સક્રિય અને મોહક બનો. માત્ર 21 દિવસના કોર્સમાં, સુખ અને સંતોષ એક આદત બની જાય છે અને છેવટે સફળ અને ખુશ જીવન જીવે છે. શરીરના આવશ્યક ભાગો પર સખ્તાઈ અને સનસનાટીભર્યા નબળા ચેતા રાખવા માટે, કોર્સ સાથે **પ્લે વિન** ઓઇલનો ઉપયોગ કરો.

इक्त पुरुषो माटे

બધા મેડિકલ
સ્ટોર્સમાં ઉપલબ્ધ છે

21 દિવસ સુધી દરરોજ
સવારે 1 અને સાંજે 1
પ્લે-વિન કેપ્સ્યુલ ખાવાનું

સારા પરિણામો માટે **પ્લે-વિન**
તેલનો ઉપયોગ કરો

એપ આધારિત ટેક્સી-રિક્ષા હવે પ્રતિ કિમી. ₹૩૨ના દરે ભાડું લેશે

તો બુધવારથી ફરી ઊતરશે હડતાળ પર

મુંબઈ: છેલ્લા ચાર દિવસથી એપ-આધારિત ટેક્સી અને રિક્ષા ચાલકો વિવિધ માંગણીઓ માટે હડતાળ પર હતા. જોકે, હડતાળની અસર તેમની પોતાની આવક પર થવા લાગતા મુશ્કેલીમાં મુકાયેલા એપ-આધારિત રિક્ષા અને ટેક્સી ચાલકોએ હડતાળ પાછી

ખેંચવાનો નિર્ણય લીધો છે. આરટીઓ દ્વારા નક્કી કરાયેલા ભાડાને તમામ એપ આધારિત સેવાઓ પર લાગુ કરવાની મુખ્ય માગણી હજુ સુધી સ્વીકારવામાં આવી નથી. તેથી મુંબઈમાં એપ-આધારિત ટેક્સી ડ્રાઇવરોએ પ્રતિ કિમી ૩૨ રૂપિયા ભાડું વસૂલીને મસાફરોને

સેવા આપવાનો નિર્ણય લીધો છે. જો મંગળવાર સુધીમાં આરટીઓ સકરાત્મક નિર્ણય નહીં લે તો મહારાષ્ટ્ર કામદાર સભાએ બુધવારથી ફરી હડતાળ પાડવાની ચીમકી આપી છે.

એપ આધારિત ટેક્સી-રિક્ષા ચાલકો
હવે ‘ઓન્લી મીટર’ વેબસાઇટનો

उपयोग करीने भाउं वसूलशे. मुसाझरो
 ओला, उबर अथवा अन्य ओप द्वारा
 टेक्सी-रिक्षा बुक कराव्या पछी, ओप
 पर दर्शविलेला भाउने बदले 'ओन्ली
 मीटर' वेबसाइट पर दर्शवायले भाउं
 वसूलवामां आवशे. भाउं प्रति किमी उर
 उपिधाना दरे वसूलवामां आवशे. ■

**પલણી નોટોની છપાઈ
પણ અટકી પડશે**

નવો પાસપોર્ટ લેવાનો છે? મોડું થઈ શકે છે

નાશિકઃ યલાણી નાટો, પાસપોર્ટ અને અન્ય મહત્વના સરકારી દસ્તાવેજો છાપીને આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ મેળવનાર નાશિક સ્થિત ઇન્ડિયન સિક્ક્યોરિટી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ અને યલાણી નોટ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ બંધ રહે તેવી સંભાવના છે. ઘણા સમયની સમસ્યાઓનું નિરાકરણ ન આવતા પ્રિન્ટિંગ પ્રેસના કામદારોએ ૩૧ જુલાઈએ હડતાલ પર જવાનો નિર્ણય લીધો છે.

આપી છે. નાશિક રોડ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ સહિત દેશના તમામ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ મેનેજમેન્ટની નીતિઓ અંગે તીવ્ર નારાજગી છે. તમામ નવ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસોની સમરથ્યોનો સમાવે છે. દિલ્હીમાં પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ કોર્પોરેશનના મેનેજમેન્ટ સાથે સતત ચર્ચાઓ અને પત્રવ્યવહારો થતા રહ્યા છે. જો કે, કામદારોના મહત્વપૂર્ણ મુદ્દાઓનો સંતોષકારક ઉકેલ નથી મળી શક્યો.

યૈતવણી કોર્પોરેશનને આપવામાં આવી હતી.તેમણે જણાવ્યું હતું કે મેનેજમેન્ટ દ્વારા સકારાત્મક નિર્ણયના અભાવે પ્રેસ મેનેજમેન્ટને નોટિસ દ્વારા જાણ કરવામાં આવી છે કે નાશિક રોડ, હૈદરાબાદ, મુંબઇ, નોઇડા, દેવાસ, નર્મદાપુરમ, કોલકાતા સહિત નવ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસના કોમદારો ૩૧ જુલાઇએ હડતાળ પર જશે.

કરન્સી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ચલણી નોટો
છાપવામાં આવે છે અને ભારત
સિક્યોરિટી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં પાસપોર્ટ,

ટપાલ ટિકિટ, ચૂંટણીને લગતા દસ્તાવેજો વગેરે છાપવામાં આવે છે. યુનિયનને ધ્યાન દોર્યું છે કે જો કામદારો હડતાલ પર જશે તો આ કામોને અસર થઈ શકે છે.

કામદારોની માંગણીઓમાં પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મૂતક કામદારોના વારસદારોને નોકરીએ રાખવા, બોનસ મળવું, તમામ કામદારોને અવિરત તબીબી સુવિધા મળી રહે તે માટે મેડીકલ ટ્રસ્ટની રચના કરવી, પ્રિન્ટીંગ પ્રેસની ભરતીમાં થતી ગેરરીતી અટકાવવા માટે ભરતીના નિયમોમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યા છે. ■

આજે ત્રણેય લાઈનમાં બ્લોક

મુંઝેરી રવિવારના ત્રણેય લાઈન પર બ્લોક હાથ લેવામાં આવશે. બ્લોકના સમયમાં રોકલ ટ્રેનોના ધાંધિયા રહેશે. મધ્ય રેલવે પર સવારે ૧ થી સોંજે ૪ વાગ્યા સુધી દરેક એસએમટી-૧ વિઘાવિહાર વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર મેળા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. જેને કારણે ઘાટકોપર-સોસેએમટી વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લોકલ અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર

દોડાવવામાં આવશે. જેને કારણે ટ્રેનો
૧૦-૧૫ મિનિટ મોડી પડશે.
હાઈર લાઈન પર સીએસએમટી-
યુનાબટ્ની અને બાંદ્રા વચ્ચે અપ-ડાઉન
લાઈન પર સવારે ૧૧.૩૦ કલાકના સમયે
સાંજે ૪.૪૦ કલાક સુધી મેગા બ્લોક
હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોક દરમિયાન
વાશીની- બેલાપુર, પનવેલ અને બાંદ્રા-
રોડગાંવ વચ્ચે ટ્રેન વ્યવહાર સંપૂર્ણપણે
બંધ રહેશે.

પશ્ચિમ રેલવે પર બોરીવલી-
ગોરેગાંવ વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન
પર સવારે ૧૦ થી બપોરે ૩ સુધી બ્લોકાઈ
હાથ કરવામાં આવશે. બ્લોકાઈ સમયગાળા
દરમિયાન બોરીવલી-ગોરેગાંવ વચ્ચે
અપ-ડાઉન સ્લો લોકલ અપ-ડાઉન
સ્લો લાઈન પર ડાયવર્ટ કરવામાં
આવશે. બોરીવલીના પ્લેટફોર્મ નંબર
૧, ૨, ૩ અને ૪ પરથી એક પણ
ટ્રેન નહીં રવાના થાય.

મહારાષ્ટ્ર એક્સાઈઝ ડિપાર્ટમેન્ટની ભૂલ
ભારે પડી: કરોડો રૂપિયાનું નુકસાન

મુંબઈ: ભારતના કોમ્પ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ (કેગ)એ મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના એકસાઈઝ ડિપાર્ટમેન્ટની કામગીરીમાં ગંભીર ક્ષતિઓ બદલ ઝાટકણી કાઢી છે. આ ભૂલોને કારણે ડિપાર્ટમેન્ટની આવકમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થયો છે.

ખોટી આકારણીને કારણે રાજ્યને રૂ.૨૦.૧૫ કરોડની આવક અને રૂ.૭૦.૨૨ કરોડનું વ્યાજ ગુમાવવું પડ્યું હતું. ઓડિટ રિપોર્ટમાં વધુમાં એમ પણ જણાવાયું છે કે સુપરવિઝન ફી માટે સુધારેલા દર લાગુ નહીં કરવામાં આવતા વધુ રૂ. ૧.૨૦ કરોડની આવક ગુમાવવા ઘટી હતી. આ અહેવાલ મુજબ તત્કાલીન એક્સાઈઝ કમિશનરે રાજ્ય

સરકારની પૂર્વ મંજૂરી લીધા વિના જ બિયરના જૂના સ્ટોક પર એક્સાઇઝ ડ્યુટીમાં છૂટ આપી હતી.

આ સિવાય અહેવાલમાં એવી પણ રજૂઆત થઈ છે કે રાસાયણિકા વિશ્લેષણ માટે માર્લડ બીયરના સેમ્પલ રજૂ કરવામાં વિલંબ થવાથી ૩.૭૩.૧૮ કરોડની કર વસૂલાત નહોતી થઈ શકી.

(પીટીઆઈ)■

અભિનેત્રી સંગીતા બિજલાનીના ફાર્મહાઉસમાં
તોડફોડ: મૂલ્યવાન વસ્તુઓની ચોરી

મુંઝદ: ફિલ્મ અભિનેત્રી સંગીતા બિજલાનીના પુણ્યમાં આવેલા ફાર્મહાઉસમાં તોડફોડ કરીને ચોરોએ તૈયયવાન વસ્તુ ચોરી કરી. પિતાની મૃત્યુના બરુદસ્ત હોવાથી હાજમગ ચાર મહિના બાદ બે નોકર સાથે અભિનેત્રી ૧૮ જુલાઈએ ફાર્મહાઉસમાં ગઇ ત્યારે આ ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી.

ફાર્મહાઉસમાં મુખ્ય પ્રવેશદ્વાર અને બારીની ડિલ તૂટેલી હતી, એક ટીવી ગાયબ હતું, જ્યારે બીજું ટૂંકી ગયું હતું. ઉપરાંત ઘણી ચીજો ગાયબ હોવાનું ધ્યાનમાં આવતાં અભિનેત્રીએ પુણે ગ્રામીણના એસપી સંદીપ સિંહ ગિલને આ અંગે ફરિયાદ કરી હતી.

લોનાવલા પોલીસ સ્ટેશનના સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર કિનેશ તાથેએ જણાવ્યું હતું કે ઘરના બધા બેડ તથા અન્ય વસ્તુઓની તોડફોડ કરવામાં આવી છે. સીસીટીવી કેમેરા પણ ચોરાયા છે. બાકીના સીસીટીવી

કેમેરામાંથી ફૂટેજની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. ઘટનાસ્થળે અગાઉ જ ટીમને રવાના કરવામાં આવી હતી. નુકસાન અને તેનું મૂલ્યાંકન થયા બાદ અધિકૃત રીતે અજાણ્યાર દાખલ કરવામાં આવશે.

સ્થાનિકોના જણાવ્યા અનુસાર ઘણા દિવસ પૂર્વે આ ચોરી થઇ હોઇ શકે છે. જો કે પ્રાથમિક દ્રષ્ટિએ થોડા દિવસ પૂર્વે ચોરી થઇ હોવાની શંકા છે. ફાઇર્મહાઉસ અનેક દિવસથી બંધ હોવાથી ચોરોએ તેનો લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

ઉલ્લેખનીય છે કે સંગીતા બિજલાની છેલ્લા ૧૯૯૬માં જગન્નાથ નામની ફિલ્મમાં જોવા મળી હતી, જેમાં તેણે જ્યોતિની ભૂમિકા ભજવી હતી. ૧૯૮૦માં મિસ ઇન્ડિયા નીવડેલી બિજલાની ૧૯૯૦ના દાયકામાં અવ્વલ અભિનેત્રી તરીકે ઓળખાતી હતી. ■

મુખ્ય: કનેરા બેન્ક અને બેન્ક ઓફ મહારાષ્ટ્રની આગેવાની હેતુળની બેન્કો કન્સોલિડેશન સામે ₹૫૫.૨૭ કરોડો છેતરપિંડીના આરોપસર ભાગેડું હીરાસ વેપારી મેદુલ યોક્સની અને અન્યો સામે ૨૦૨૨ માં થયેલા બેન્ક ફોડ કેસની સીબીઆઈની વિશેષ અદાલતે તેમની અન્યો સામે ચાલી રહેલી કાર્યવાહી પર રોક લગાવી દીધી છે. અદાલતે નોંધ

દીવા સ્ટેશન પર ગૂડર

હતુ કે અસ્થાનનું કોટે આરાપી
સમન્સ જારી કરતી વખતે તેના આદે
વિસ્તૃત કારણો આપવામાં નિ
રહી હતી.

ચોકસીના વકીલ એડવોકેટ વિ
અગ્રવાલે ચોકસી અને સહ-આ
અનીયાથ નાયર વતી એસ્પ્લેનેડ કં
આદેશ સામે અરજી દાખલ કર્યા
કોર્ટે કાર્યવાહી પર સ્ટે મૂક્યો હતો,

જણાવાયું હતું કે મોજિસ્ટ્રેટ કોર્ટે ‘વિચારપૂર્વક અરજી કર્યા વિના ચાંદિની રીતે’ અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો ઉપયોગ કર્યા વિના આદેશ આપ્યો હતો. અરજીમાં કહેવામાં આવ્યું છે ‘અરોપનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું જ દિવસે હજારો પાનાંના અરોપનામું ધ્યાનમાં લીધા વિના તાબડતોબ આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.’

ક્રિયા: આરોપી પકડાયો

મહિલાઓ વિરોધ કર્યો હતો.
દરમિયાન ગૂંચડ દ્રેનને આવતી જોઈ
મહિલાને ખેંચીને આરોપી તેને પ્લેટફોર્મ
કિનારે લઈ ગયો હતો અને દ્રેન આવ
મહિલાને તેની સામે ધંકલી દીધી હત
જેમાં ગંભીર ઇજાને કારણે મહિલાનું મૂ
થયું હતું. ઘટનાની જાણ થતાં રેલવે પોલી
તાત્કાલિક દોડી આવી હતી અને ભા
રહેલા આરોપીને પકડી પાજ્યો હતો.

JOCKEY.

FACTORY SECONDS

UPTO

50

OFF*

* T & C apply

10 am to 8 pm • Open All Days • Master / Visa Card Accepted

INNERWEAR • LEISUREWEAR • ACTIVEWEAR • KIDSWEAR • SOCKS

Venues In Mumbai

New Marine Lines:	Shri Sudhakar Hall, Behind Income Tax Office
Vile Parle (W):	Fabiani Art Gallery, Next to Alfa - 1, Irla, S.V Road
Goregaon (W):	Sardar Vallabhbhai Patel Bhavan, S.V. Road, (Jawahar Nagar)
Borivali (W):	Mega Hall, (Madhuram Hall) Shimpoli Road, Near Gokhale School
Chembur:	Swami Muktanand High School Hall, Subhash Nagar, N. G. Acharya Marg
Ghatkopar (W):	Paramkeshav Bagh, Near Munisurvat Derasar, Nauroji Lane
Mulund (W):	Sarswat Wadi, Zaver Road
Panchpakhadi Thane (W):	Celebrations Hall, Service Road, Near Model Showroom
Sector 9/A, Vashi:	Navi Mumbai Kannada Sangha, Near Vashi Bus Depot, Behind Jain Temple, Navi Mumbai - 400 703

Org. by: Surya Agency Pvt. Ltd.

શાણેમાં ખોદકામ દરમિયાન કોતરણીવાળા પથ્થર મળ્યા

થાણે: મહારાષ્ટ્રના થાણે શહેરમાં
બાંધકામ સ્થળે ખોદકામ દરમિયાન પ્રાચીન
સ્તંભોના ભાગો હોય તેવા પથ્થરના
કોતરણીના કેટલાક તૂટેલા ટુકડાઓ
આવ્યા હતા જેના કારણે અધિકારી
તપાસનો આદેશ આપ્યો હતો.
ગુરુવારે ટેંબી નાકા વિસ્તારમાં :

એક આશ્રમ નજીક એક ખાનગી પ્લોટ
ની અવશેષો મળી આવ્યા હતા, જે
ની બાંધકામ કાર્ય બંધ કરવામાં આવ્યા
મળી અધિકારીઓએ શનિવારે જણાવ્યું
એ જ વિસ્તારમાં આવેલા પ્રાચીન
મંદિરમાં ખોદકામ દરમિયાન
નંદ બ્રહ્મા મૂર્તિ મળી આવ્યાના થોડા

पश्चर भज्या पुरातत्त्व विभागे
तपासनो आदेश आच्यो

પર આ આ શોધ થઈ હતી. શ
પા પગલે વારસા પ્રેમી કૈલાસ મ
છે, એમ કલેક્ટર અશોક શિંગારેને
હું. આ અને તેમને આ અવશોષો
સિદ્ધેશ્વર લેવા વિનંતી કરી. ત્ય
ક દુર્લભ પુરાતત્વ વિભાગને તેમન
મય પછી તપાસ કરવા સૂચના આપ

પાછી સ્થાનિક
પદ્ધતિએ જિલ્લા
મા અંગે જાણ કરી
રક્ષણ માટે પગલાં
બાદ કલેક્ટરે
કૃતિ અને મૂળની
(પીટીઆઈ)■

ભિવંડીના ગોદામમાંથી
નક્કસી માખણ જપ્ત:
ત્રણ જણની ધરપકડ

ધાણે: ફૂડ એન્ડ ડ્રગ એડમિનિસ્ટ્રેશન (એડીએ) અને સ્થાનિક પોલીસ ભિવંડીના ગોદામમાં રેહડ પાકીને નક્લી માખણનો જથ્થો જત કરીને ત્રણની ધરપકડ કરી હતી.

શાંતિનગર પોલીસ સ્ટેશનના સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર વિનાયક ગાયકવાડે જણાવ્યું હતું કે મળેલી માહિતીને આધારે એફડીએ અને પોલીસની ટીમે શુક્રવારે ભિવંડીના કાસીમપુરા વિસ્તારમાં આવેલા ગોદામમાં રેહડ પાકી હતી.

રેહડ દરમિયાન ટીમને જાણવા મળ્યું હતું કે આરોપીઓ ભેજસેળિયું માખણ તૈયાર કરતા હતા અને જાણીતા કમર્શિયલ બ્રાન્ડના લેબલ હેઠળ તેને પેક કરતા હતા.

આરોપીઓની ઓળખ મુશ્કાત અન્સારી, મોહંમદ મુસવીર મોહંમદ અકરમ શેખ અને એસ. સંજય તરીકે થઇ હતી, જેમની બાદમાં ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. પોલીસે ગોદામમાંથી નક્લી માપણ સહિત ૧.૧૩ લાખ રૂપિયાની મતા જપ્ત કરી હતી. ગોદામને બાદમાં સીલ કરવામાં આવ્યું હતું. એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. પોલીસે આ પ્રકરણે ફૂડ એન્ડ ડ્રગ એન્ડ મિનિસ્ટ્રેશન (એફડીએ) રેસ્પોન્સન્સ તથા ભારતીય ન્યાય સંહિતાની સંબંધિત કલમો હેઠળ ગુનો દાખલ કર્યો હતો. (પીટીઆઇ) ■

સ્વયંપુનર્વિકાસ

માર્ગદર્શન શિબિર

પ્રશ્ન અનેક - ઉત્તર એક

સ્વયંપુનર્વિકાસના શિલ્પકાર મુખ્ય ઉપસ્થિતિ / માર્ગદર્શક

“હા આ સાચું છે...

તમે જે ઘરમાં રહો છો એનાથી ત્રણ ઘણું મોટું ઘર તમને મળી શકે...”

હા આ સાચે જ શક્ય છે!

સમજવા માટે અવશ્ય ઉપસ્થિત રહો...

મા. આ. શ્રી પ્રવિણ દરેકર
જૂથનેતા વિધાનપરિષદ, અધ્યક્ષ મુંબે બેંક

પ્રમુખ ઉપસ્થિતિ

મા. ડૉ. હેમંત સવરા
ખાસદાર, પાલઘર લોકસભા

મા. શ્રી મનોજ સૂર્યવંશી
આમદત્ત, વસઈ-વિરાર શહેર મહાનગરપાલિકા

મા. શ્રી શિરીષ કુલકર્ણી
જિલ્લા ઉપવિભાગિક, સહકારી સંઘ, પાલઘર

મા. શ્રી શ્રીકાંત પઠારે
કાર્યકારી અધિકારી, જ થાણા જિલ્લા બેંક

મા. શ્રી રાજન નાઈક
આમદાર નાણાસોપાસા વિધાનસભા

મા. શ્રી શેખર ઘાડગે
ઉપવિભાગીય અધિકારી, મહેસૂલ

મા. શ્રી અમર શિંદે
ઉપવિભાગીય અધિકારી, મહેસૂલ

મા. સૌ. પ્રજ્ઞા પાટીલ
જિલ્લા અધ્યક્ષ, વસઈ-વિરાર શહેર, ભાજપા

મા. શ્રી અવિનાશ કોષ્ટી
તહેસીલદાર, વસઈ

મા. શ્રી સીતારમણ રાણે
અધ્યક્ષ, જ થાણા પિ. ડૉ. ફેડરેશન લિ.

અ અને સમય:

૨૦, ૨૦મી જુલાઈ ૨૦૨૫, બપોરે ૪.૦૦ વાને

અનુ. સ્થળ:

મેટ ગ્રેડ બેન્કવેટ હોલ, વસઈ

હેડીટીજ સિટી, વસઈ (પશ્ચિમ)

નિમંત્રક:

આ. રમેશ દુબે પંકિત

૧૩૩ વસઈ વિધાનસભા

નંદુ પવાર

અધ્યક્ષ - વિશાલનગર કલેટ એસોસીએશન

The advertisement is set against a vibrant orange background with decorative elements at the top, including a string of colorful triangular bunting and garlands of orange and yellow flowers. The central focus is the 'CYCLE' brand logo, which consists of a blue oval containing a yellow bicycle silhouette, with the text 'SINCE 1948' above it and 'CYCLE' below it. Below the logo, the word 'CYCLE' is written in large, bold, blue capital letters, followed by 'PURE AGARBATHI' in smaller blue capital letters.

The main headline in Gujarati, 'અગરબત્તી એટલે સાચકવ' (Agarbatti Aatle Sachakav), is written in large, bold, yellow letters with a blue outline. Below this, several products are displayed:

- A red box of 'CYCLE PURE AGARBATHI' with the Cycle logo and the text 'શ્રી હનુ વન' (Shri Hanu Van) in white Gujarati script.
- A green box of 'lia JAS Pure' with a floral design and the Cycle logo.
- A yellow box of 'Naivedya Sambrani' with a woven texture and the Cycle logo.
- A white jar of 'Om Shanthi PURE CAMPHOR' with the Cycle logo.
- A green box of 'WOODS® NATURAL INCENSE' with a stylized tree design and the Cycle logo.

A small illustration of a hand lighting an incense burner is visible on the right side of the Naivedya box. At the bottom left, there is a QR code and the text 'Shop Online cycle.in for more product details'.

દુકાનોના ક્યુઆર કોડ પર પોતાનો કોડ ચોંટાડીને ગ્રાહકોનાં નાણાં પોતાના ખાતામાં વાળનારો ઝબ્બે

મુંબઈ: દુકાનોના ક્યુઆર કોડ પર પોતાનો કોડ ચોંટાડીને ગ્રાહકોનાં નાણાં પોતાના બેંક ખાતામાં વાળનારા શખસને ખાર પોલીસે પકડી પાડ્યો હતો. આરોપીએ પશ્ચિમી પરાં તથા દક્ષિણ મુંબઈમાં અનેક દુકાનોના ક્યુઆર પર પોતાનો કોડ ચોટાડ્યાની કબૂલાત કરી હતી.

મીરા રોડમાં રહેતા અને ખાર પશ્ચિમમાં પી.ડી. હિન્દુજી રોડ પર પાનનો સ્ટોલ ધરાવનારા દિનેશ

ગુપ્તાના ધ્યાનમાં આવ્યું હતું કે ગ્રાહકો નિયમિત યુપીઆઇ દ્વારા પૈસા ચૂકવતા હોવા છતાં તેને કોઇ મેસેજ મળતા નહોતા. શંકા જતાં ગુપ્તાએ જાતે ક્યુઆર કોડ સ્કેન કરવાનું નક્કી કર્યું હતું. ગુપ્તાએ ક્યુઆર કોડ સ્કેન કરતાં તેના નામને બદલે શિવમ દુબે નામ મોબાઇલ પર દેખાયું હતું. આ અંગે તેણે તપાસ કરતાં તેના ક્યુઆર કોડ પર બીજો કોડ ચોટાડવામાં આવ્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. આથી તેણે

નજીકના અમુક દુકાનદારો તથા ફેરિયાઓ પાસે તપાસ કરી હતી, જેમાં તેમની પણ આવી જ ફરિયાદ હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. ગુપ્તાએ ત્યાર બાદ ખાર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી, જેને આધારે ગુનો દાખલ કરીને પોલીસે તપાસ હાથ ધરી હતી અને આખરે ગુનામાં સંડોવાયેલા શિવ ઓમ દુબે (૨૨)ને પકડી પાડ્યો હતો, જે કોલાબાના મચ્છીમાર નગરનો રહેવાસી છે.

મુંબઇ: ગાંધીધામ (કચ્છ) ખાતે લીંબડી અજરામર સંપ્રદાયના ઉપાધ્યાય પૂ. ભવ્યમુનિ મ. સા. એવં પ્રવર્તિતી પૂ. અનિલાજી મહાસતીજીના આજ્ઞાનુવર્તી પૂ. વિપુલાજી મહાસતીજી ૪૭ વર્ષના સંયમ પર્યાય સહિત તા. ૧૯-૭-૨૫ના સવારે ૯.૩૦ કલાકે કાળધર્મ પામ્યાં છે. બપોરે ૪.૦૦ કલાકે જય જય નંદા, જય જય ભદ્રાના જય નાદે પાલખીયાત્રા નીકળી હતી. રામવાવ-રાપરવાળા ભચીબેન ગોવિંદજી મહેતાના પુત્રી હતા. પૂ. શ્રી. ધીરગુરુદેવે ગુણગંજલિ અર્પણ કરેલ.

ડોંકટરે લોન ફોડમાં ૨૧ લાખ ગુમાવ્યા: ફાઇનાન્સ કંપનીના માલિક વિરુદ્ધ ગુનો

થાણે: નવી મુંબઈના ડોંકટરને ત્રણ કરોડ રૂપિયાની લોન અપાવવાને બહાને ૨૧ લાખની ઠગાઇ ગુજોરીને તેને બોગસ દસ્તાવેજો પથરાવવા બદલ ફાઇનાન્સ કંપનીના માલિક સામે ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હોવાનું પોલીસે જણાવ્યું હતું.

મુંબઈ સ્થિત ફાઇનાન્સ કંપનીના પ્રોપ્રાઇટર ચેતન પંચાલ વિરુદ્ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૩૧૮ (૪) (છેતરપિંડી) તેમ જ ૩૩૬ (૨) અને ૩૩૬ (૩) (ફોજરી) હેઠળ ગુનો નોંધાયો હતો, એમ અધિકારીએ કહ્યું હતું. ફરિયાદી ડોંકટર લોન લેવા માટે પ્રયાસ કરી રહ્યો હતો ત્યારે તે પંચાલના સંપર્કમાં આવ્યો હતો અને તેણે ડોંકટરને લિલિધ બેંકમાંથી ત્રણ કરોડની લોન મેળવી આપવાનો દાવો કર્યો હતો. દરમિયાન ડોંકટર આ માટે કમિશન આપવા તૈયાર થયો હતો અને તેણે પંચાલને ૨૧ લાખ રૂપિયા આપ્યા હતા. આરોપીએ એક પ્રતિષ્ઠિત બેંક દ્વારા જારી કરાયેલો લોન મંજૂરીનો પત્ર શેર કર્યો હતો. આ પત્રની ચકાસણી કરવામાં આવતાં તે બોગસ હોવાનું ડોંકટરને જાણવા મળ્યું હતું.

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ ઉઠ્ઠવે એમવીએની

કેન્દ્રિત થઈ ગયો હતો, જે આખરે સામુહિક પરાજય તરફ દોરી ગયો હતો. સેના (યુબીટી)ના મુખપત્ર સામનાના ઈન્ટરવ્યૂમાં, ઠાકરેએ ખેદ વ્યક્ત કર્યો હતો કે લોકસભાની ચૂંટણી વખતે તેમના પક્ષે અગાઉ ઘણી વખત જીતેલા મતવિસ્તારો તેના એમવીએના ભાગીદારોને આપવા પડ્યા હતા. ‘(વિધાનસભા ચૂંટણી દરમિયાન) બેઠકની વહેંચણીની વાતચીત છેલ્લી ઘડી સુધી ચાલી હતી. (એમવીએના ભાગીદારો વચ્ચે)ના ઝઘડાએ લોકોમાં આઘાટી વિશે ખોટો સંદેશ આપ્યો હતો,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

મતદાન ચાલુ થઈ ગયા પછી કેટલાક મતવિસ્તારોમાં ઉમેદવારો નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા, એમ ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાને યાદ કરાવ્યું હતું. ‘આ એક મોટી ભૂલ હતી જેને હવે સુધારવી પડશે. જો ભવિષ્યમાં આવી ભૂલો થવાની હોય તો સાથે રહેવાનો કોઈ અર્થ નથી,’ એમ ઠાકરેએ કહ્યું હતું.

બળે શિવસેનાએ

બંને જુથ એક સાથે આવશે. અંબાદાસે દાનવેને જ્યારે પુછાવું કે શું શિવસેનાના બંને પક્ષોએ સાથે આવવું જોઈએ? આના પર દાનવેએ કહ્યું કે શિવસેનાના વિભાજનથી તેમનું હૃદય દુભાયું હતું. એમે સત્તા માટે જન્મ્યા નથી. આપણું સંગઠન તૂટી ગયું હતું. મને આશા છે કે મારા હૃદયમાં રહેલું આ દુ:ખ કોઈ દિવસ ભરાઈ જશે.

વિધાન પરિષદમાં વિરોધ પક્ષના નેતા તરીકે અંબાદાસ દાનવેનું આ છેલ્લું સત્ર હતું. વિરોધ પક્ષના નેતા તરીકેનો તેમનો કાર્યકાળ ઓગસ્ટમાં સમાપ્ત થાય છે. શિવસેનાના વિભાજન પછી, તેમણે ઉદ્ધવ ઠાકરે સાથે રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું.

શું રાજ ઠાકરેની

ઘટના બની હતી. ખાસ કરીને બિન-મરાઠી ભાષીઓને નિશાન બનાવવાની ઘટના બાદ આ કાનૂની પગલું લેવામાં આવ્યું છે.

થોડા દિવસો પહેલા, રાજ ઠાકરે અંગે ડીજીપી (ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ સમક્ષ પણ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

રાજ ઠાકરે સામે પોલીસ થોડા દિવસો પહેલા ત્રણ વકીલોએ ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ પાસે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. આ ફરિયાદમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે રાજ ઠાકરેના કેટલાક નિવેદનો સામાજિક અશાંતિને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા હતા. રાજ ઠાકરેએ ભડકામયું ભાષણ આપ્યું હતું અને પરપ્રાંતીઓ અંગે આપેલા નિવેદનથી રાજ્યમાં સામાજિક સંવાદિતા અને કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિમાં ખલેલ પહોંચાડી રહી છે. તેથી, રાજ ઠાકરે વિરુદ્ધ રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા કાયદા હેઠળ કેસ દાખલ કરીને કાર્યવાહી કરવાની માગણી કરવામાં આવી હતી.

ગયા વર્ષની

મુશળધાર વરસાદ પડતો હોય છે. જોકે મુંબઈંગરા માટે એક જ રાહત છે કે મુંબઈને પાણી પૂરું પાડનારા સાતેય જળાશયોના કેચમેન્ટ એરિયામાં ધોધમાર વરસાદ પડવાને કારણે જળાશયોમાં ૮૧ ટકા પાણી જમા થઈ ગયું છે.

દર વર્ષે મુંબઈમાં ચોમાસા દરમ્યાન સરેરાશ ૨,૨૦૭ મિ.મી. વરસાદ પડતો હોય છે. હવામાન વિભાગના આંકડા મુજબ કોલાબામાં ૨,૦૯૫ મિ.મી. અને સાંતાક્રુઝમાં ૨,૩૧૯ મિ.મી. વરસાદ પડતો હોય છે. મુંબઈમાં સામાન્ય રીતે ૧૦થી ૧૧ જૂનની આસપાસ ચોમાસાનું સત્તાવાર આગમન થતું હોય છે પણ આ વર્ષે મહિનામાં જ ચોમાસું બેસી ગયું હતું. તેમ જ આ વર્ષે સારા ચોમાસાની આગાહી પણ કરવામાં આવી હતી, તેથી નોંધપાત્ર વરસાદ પડવાની શક્યતા હતી. તેની સામે જુલાઈ મહિનો પૂરો થવાને માંડ દસેક દિવસનો સમય બાકી રહ્યો છે ત્યારે મુંબઈમાં સરેરાશ માંડ ૩૨.૫૦ ટકા વરસાદ પડયો છે, જેમાં ૧૮ જુલાઈ, ૨૦૨૫ સુધીમાં કોલાબામાં ૭૩૭.૪ મિ.મી. (૩૫.૦૧ ટકા) અને સાંતાક્રુઝમાં ૭૯૬.૪ મિ.મી. (૩૪.૩૪ ટકા) વરસાદ નોંધાયો છે. ગયા વર્ષે આ જ સમયે કોલાબામાં ૬૭.૬૮ ટકા અને સાંતાક્રુઝમાં ૬૦.૬૮ ટકા વરસાદ નોંધાયો હતો.

મુંબઈમાં હાલ છુટો-છવાયો વરસાદ પડી રહ્યો છે. વરસાદની ગેરહાજરીમાં મુંબઈમાં ગરમી અને ઉકળાટનું પ્રમાણ વધી ગયું છે. દિવસ દરમ્યાન કોલાબામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૧.૨ ડિગ્રી અને વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રાણ ૮૦ ટકા નોંધાયું હતું. તો સાંતાક્રુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૧.૯ ડિગ્રી અને વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રમાણ ૭૩ ટકા નોંધાયું હતું.વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રમાણ વધી જવાને કારણે મુંબઈંગરા હાલ પરસેવે રેબઝેબ થઈ રહ્યો છે.

ઉત્તર પ્રદેશ, બિહારમાં આઘા દબાણનો પટો નિર્માણ થયો હોવાથી એક સિસ્ટમ તૈયાર થઈ હોવાથી વિદર્ભમાં મુશળધાર વરસાદ પડી રહ્યો છે પણ હાલ અરબી સમુદ્રમાં કોઈ સિસ્ટમ તૈયાર થઈ નથી. તેથી મુંબઈમાં વરસાદ ગાયબ થઈ ગયો છે.

રાજયમાં ૨૪થી ૩૧

રાજ્યના કેટલાક બંધોમાં પાણીનો સંગ્રહ ઓછો છે. આ વર્ષે ચોમાસુ વહેલું આવી ગયું છે અને માત્ર કેટલાક ભાગોમાં જ સંતોષકારક વરસાદ પડ્યો છે.જ્યાં વાવણી પૂર્ણ થઈ ગઈ છે, તે મરાઠવાડા અને વિદર્ભમાં વરસાદની અનિયમિતતા ખાસ કરીને સ્પષ્ટ છે. હાલમાં વરસાદે પોરો પાથો હોવાથી તાપમાનમાં પણ વધારો થયો છે. ૩૧ જુલાઈથી ૭ ઓગસ્ટ દરમિયાન ખાસ કરીને મધ્ય મહારાષ્ટ્ર અને મરાઠવાડાના કેટલાક ભાગોમાં વરસાદની તીવ્રતા સરેરાશ કરતા વધુ રહેવાની ધારણા છે. રાજ્યના કેટલાક અન્ય ભાગો હજુ પણ ભારે વરસાદની રાહ જોઈ રહ્યા છે. તેથી આ આગાહી ખેડૂતો અને નાગરિકોને રાહત આપે તેવી શક્યતા છે. ખેતી, જળ સંસાધનો અને પાકોની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા, આગામી થોડા દિવસોમાં વરસાદ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ રહેશે. જો વરસાદની આગાહી સાચી સાબિત થાય તો ખેતીની સાથે પાણીનો સંગ્રહ વધારવામાં મદદ મળશે. હવામાન વિભાગે આગાહી કરી છે કે સોમવાર સુધી થોડો વરસાદ પડશે, ક્યારેક ક્યારેક હળવો વરસાદ પડશે. જોકે, તે પછી, ફરીથી વરસાદ વધવાની શક્યતા છે. ૩૧ જુલાઈથી ૭ ઓગસ્ટ દરમિયાન, પુણે, નાસિક, કોલ્હાપુર, સાતારા, સોલાપુર તેમજ છત્રપતિ સંભાળનગર, લાતુર, બીડ અને પરભણીના વિસ્તારોમાં ખેતીને રાહત મળવાની અપેક્ષા છે. કોંણર દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં દક્ષિણ પશ્ચિમ ચોમાસાના પવનો ધીમા પડી ગયા છે, જ્યારે કર્ણાટક અને કેરળના દરિયાકાંઠે ઓછા દબાણવાળા વિસ્તારો અને પવનો સક્રિય થવાને કારણે રાજ્યમાં વરસાદમાં ઘટાડો થયો છે.હવે, ૨૪ જુલાઈ સુધીમાં બંગાળની ખાડીમાં એક નીચા દબાણનો વિસ્તાર બનવાની શક્યતા છે.

મહા વિકાસ આઘાડીમાં

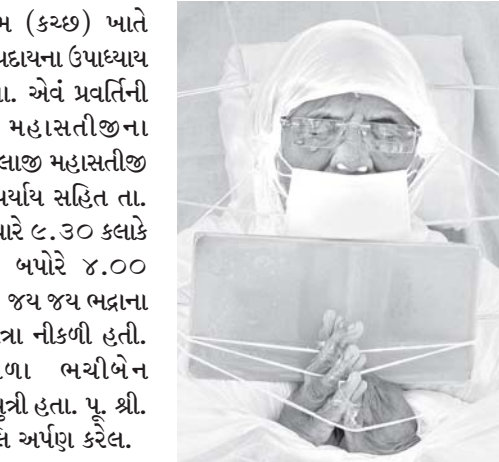
મુંબઈ સમાચારને જણાવ્યું હતું કે રાજ્યના દરેક જિલ્લા એકમના વડાને સત્તા આપવામાં આવી છે કે તેમણે તેમના જિલ્લાની ચૂંટણીઓમાં એકલા લડવું છે કે આઘાડીમાં. તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે મીની વિધાનસભાની ચૂંટણી ગણપતી જિલ્લા પરિષદો અને મહાનગરપાલિકાઓની ચૂંટણી કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓની ફોજ તૈયાર કરવાની તક હોવાથી કોંગ્રેસ એકલા લડવાનું વધુ પસંદ કરશે, પરંતુ જે-તે જિલ્લાની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ણય લેવામાં આવશે, જેમાં સ્થાનિક પદાધિકારીઓનો મત વિચારમાં લેવામાં આવશે.

બીજી તરફ શનિવારે ઉદ્ધવ ઠાકરેએ મહા વિકાસ આઘાડીની કાર્યપદ્ધતિઓ પર ખાસ કરીને કોંગ્રેસ પર વિધાનસભામાં પરાજયનું કોટકું ફોડતાં કહ્યું હતું કે આવી આઘાડીની શું જરૂર છે? એના પરથી એનું લાગી રહ્યું છે કે મહા વિકાસ આઘાડીમાં ભંગાણની શરૂઆત થઈ ચૂકી છે. ઉદ્ધવ ઠાકરે એક તરફ રાજ ઠાકરે સાથે ઝઢબંધનના પ્રયાસો કરીને મરાઠી મુદ્દે રાજ્યની મહાનગરપાલિકાઓમાં ખાસ કરીને મુંબઈ મનપામાં સત્તા મેળવવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે, બીજી તરફ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણણીસ સાથે પણ ઈલુ-ઈલુ કરીને નવા સમીકરણો ગોકવવાનો પ્રયાસ ચાલી રહ્યો છે. આ બધામાં ફડણવીસ સાથે પિતા-પુત્રની મુલાકાતના બીજા જ દિવસે જે રીતે એમવીએ પર સંધાન સાધવામાં આવ્યું છે તેને જોતાં મહારાષ્ટ્રના રાજકારણમાં વધુ એક વખત ઉથલ પાથલના અંધેણા રાજકીય નિરીક્ષકો જોઈ રહ્યા છે.

મેટ્રો લાઈન-૪નું

રહ્યો હતો અને રસ્તા પર સતત ટ્રાફિક પણ ચાલુ જ હતો, છતાં ટ્રાફિકને નહીં રોકતા મર્યાદિત જગ્યા પર અત્યંત પડકારજનક કહેવાય એવી પરિસ્થિતિમાં ૪૮ મીટર લાંબો અને ૧.૪ મીટર ઊંચો અને ૩૨૫ ટન વજનનો ચાર સ્ટીલ ગર્ડર વાપરીને સ્પાન બનાવવામાં આવ્યો હતો. વજનદાર સ્પાનને ઊંચકવા માટે ૭૦૦ મેટ્રિક ટન અને ૫૫૦ ટન ક્ષમતા કેન્સનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. છેલ્લી ઘડીએ કોઈ સમસ્યા ન સર્જાય તે માટે તેકદારીના પગલારૂપે ૫૦૦ ટન અને ૮૦ ટન ક્ષમતાની રિઝર્વ કેન્સનેપણ રાખવામાં આવી હતી. ૧૦૦થી વધુ એન્જિનિયર અને કામગાર સહિત સુરક્ષા કર્મચારીઓની હાજરીમાં આ કામ પૂરું થયું હતું. માજીવાડા અને કાસરવડવલી દરમ્યાનના તમામ વિશેષ સ્પાન બેસાડવાનું કામ પૂરું થયું હોઈ પહેલા તબક્કાનું કામ તેની ડેડલાઈનમાં પૂરું થવાની નજીક પહોંચ્યો છે. વડાલાથી કાસરવડવલી વચ્ચે ૩૨.૩૨ કિલોમીટર લંબાઈની મેટ્રો લાઈનમાં ૩૦ મેટ્રો સ્ટેશન રહેશે. આ મેટ્રો ઈસ્ટર્ન એક્સપ્રેસની સાથે જ મધ્ય રેલવે, મોનો રેલ તેમ જ મેટ્રો લાઈન ટુ-બી (ડી.એન. નગરથી મંડાલે) અને મેટ્રો લાઈન પાંચ (થાણેથી કલ્યાણ), મેટ્રો લાઈન છ (સ્વામી સમર્થનગરથી વિકોલી)ને સાથે કનેકનટ રહેશે.

ગાંધીધામમાં લીંબડી અજરામર સંપ્રદાયના પૂ. વિપુલાજી મહાસતીજી કાળધર્મ પામ્યાં

સાયબર સેલના અધિકારીના સ્વાંગમાં બેંકની નિવૃત્ત મહિલા કર્મચારી સાથે લાખોની ઠગાઈ

પોતાની ઓળખ મુંબઈ સાયબર સેલ અને ટેલિકોમ વિભાગના અધિકારીના તરીકે આપી હતી. આરોપીઓએ ૩૨ બતાવીને ફરિયાદીને વિશ્વાસમાં લીધી હતી અને ચકાસણીના હેતુ માટે ફિક્સડ ડિપોઝિટમાં મૂકવાને બહાને તેને બેંક ખાતામાંથી રૂપિયા ઉપાડી લેવાનું કહ્યું હતું.

આરોપીઓના કહેવાથી ફરિયાદીએ ૧૦ લાખ રૂપિયા બેંક અકાઉન્ટમાં ટ્રાન્સફર કર્યા હતા. બાદમાં ફરિયાદીએ સંબંધિત સત્તાવાળાઓનો સંપર્ક સાધતાં

જાણવા મળ્યું હતું કે તેની વિરુદ્ધ આવી કોઇ ફરિયાદ કે તપાસ ચાલી નથી રહી. ફરિયાદીએ ત્યાર બાદ પોલીસનો સંપર્ક સાધ્યો હતો અને તેની ફરિયાદને આધારે ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો. પોલીસ ટેકિનકલ સર્વેલન્સનો ઉપયોગ કરીને આરોપીઓ અને તેમના ઠેકાણાં શોધી રહી છે.

બીજી તરફ ગુનો આચરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલા મોબાઇલ નંબર તથા બેંક ખાતાની પણ તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. (પીટીઆઇ)

લાડકી બહેનો માટે

રહ્યું છે. આ ઝુંબેશની શરૂઆત થાણેના લોકમાન્ય નગર વિસ્તારમાં નગરપાલિકાના કોરસ આરોગ્ય કેન્દ્ર ખાતે નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદેની હાજરીમાં કરવામાં આવી હતી. થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના એડિશનલ કમિશનર સંદીપ માળવી, ડેપ્યુટી કમિશનર ઉમેશ બિરાડી, મુખ્ય આરોગ્ય અધિકારી ડો. પ્રસાદ પાટિલ, રોટરી કલબના ડો. કારખાનીસ અને અન્ય નાગરિકો હાજર રહ્યા હતા.

આ ઝુંબેશમાં મહિલાઓ માટે સર્વાઈકલ કેન્સર સ્ક્રીનીંગ, ૯ થી ૧૪ વર્ષની છોકરીઓ માટે એયપીવી રસીકરણ, ડયાબિટીસ અને હિપોગ્લોબિન સ્ક્રીનીંગ, અને મહિલાઓ માટે સ્વસ્થ જીવનશૈલી પર સંવેદક શિબિરોનો સમાવેશ થાય છે. આ માટે અહીં એક આધુનિક સોનોગ્રાફી મશીન અને મેમોગ્રાફી વાહન તૈયાર રાખવામાં આવ્યું છે. તેમના દ્વારા, પ્રખ્યાત ડોક્ટરોની મદદથી આ અભિયાન અમલમાં મૂકવામાં આવશે. તેમણે જાહેરાત કરી કે આગામી ત્રણ મહિનામાં આ અભિયાન દ્વારા પાંચ લાખ મહિલાઓને મફત તબીબી તપાસ પૂરી પાડવામાં આવશે. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે આ શિબિરને અવગણશો નહીં, જો મહિલાઓને યોગ્ય માહિતી મળે તો તેમનો પરિવાર ખૂબ જ સુખી અને સમૃદ્ધ બની શકે છે. કારણ કે સ્વસ્થ ગૃહલક્ષ્મી એ ખરા અર્થમાં પરિવારની સાચી સંપત્તિ છે. જ્યારે શિંદે મુખ્યપ્રધાન હતા, ત્યારે માતા સુરક્ષિત ઘર સુરક્ષિત અભિયાન અમલમાં મૂકવામાં આવ્યું હતું. આમાં લગભગ ત્રણ કરોડ મહિલાઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી.

ફાસ્ટેગ વિન્ડશિલ્ડ

હોઈ, સમય વેડફાય છે. તેમાં ફાસ્ટેગ શરૂ કરવાનો મૂળ હેતુ માર્ગો જાય છે. સરકાર દ્વારા હવે આ બાબતે સખત વલણ અપનાવીને, આવવા ડ્રાઇવરોના ફાસ્ટેગ બ્લેકલિસ્ટ કરવામાં આવશે. નવા નિયમો હેઠળ જે લોકો હાથમાં પકડીને ફાસ્ટેગ સ્કેન કરાવશે તેમને બ્લેકલિસ્ટ કરવામાં આવશે. આવા ફાસ્ટેગની જાણ ટોલ કલેક્શન સેન્ટર પર કરવામાં આવશે. તે પછી, તે ફાસ્ટેગ ફરીથી ઉપયોગમાં લઈ શકાશે નહીં અને વાહનને ટોલ પ્લાઝા પાર કરવામાં મુશ્કેલી ઊભી થશે. ઉપરાંત, હળવા વાહનો માટે નોંધાયેલા ઘણા ફાસ્ટેગ ભારે વાહનો માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે. જેથી ટોલ કલેક્શન સેન્ટર પર ઓછી રકમની વસુલાત થાય છે. આવી ગેરરીતિઓને રોકવા માટે એનએચએઆઈએ જણાવ્યું હતું કે જો ‘ટેગ ઇન હેન્ડ’ અથવા ‘લુઝ ફાસ્ટેગ’ જોવા મળે તો તેની જાણ કરીને તેમને બ્લેકલિસ્ટ કરવામાં આવશે. એનએચએઆઈએ આ માટે એક ઇમેઇલ આઈડી બનાવ્યું છે, જ્યાં ટોલ પ્લાઝાના કર્મચારી ફરિયાદ નોંધાવી શકશે. તે પછી તેમને બ્લેકલિસ્ટ કરવામાં આવશે. એનએચએઆઈ દ્વારા ચાલકોને અપીલ કરવામાં આવી છે કે સુગમ અને ઝડપી વાહન વ્યવહાર માટે નવા નિયમનું પાલન કરવામાં આવે જેથી સમયની બચત સાથે કાર્યવાહીથી બચી શકાય.

પુત્રના બચાવ માટે

માલિક ફક્ત દાડૂ માટે જવાબદાર છે. માલિકને નૃત્ય અને અન્ય બાબતો માટે જવાબદાર ટેવેલી શકાય નહીં.

શું રામદાસ કદમ માનહાનિનો દાવો દાખલ કરશે?

ડાન્સ બાર અને હોટલ સંબંધિત કલમમાં જણાવાયું છે કે કરાર થયા પછી અને વ્યક્તિને હોટલ કે બાર ચલાવવાની મંજૂરી આપ્યા પછી, તે વ્યક્તિ ત્યાં બનેલી દરેક વસ્તુ માટે જવાબદાર રહેશે. નિયમ એ છે કે માલિક જવાબદાર નથી. પરંતુ તે અડધા વકીલો આ નિયમથી પાંકેડ નથી. અનિલ પરબ ફક્ત મને બદનામ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. જો કે, હું હવે એ પણ તપાસ કરી રહ્યો છું કે શું હું વકીલોની સલાહ લઈને અનિલ પરબ સામે માનહાનિનો દાવો દાખલ કરી શકું છું. આ લોકોએ (વિપક્ષ) દાખોલીમાં મને, યોગેશ કદમને ખતમ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. તેમણે યોગેશ કદમને રાજકારણમાંથી ખતમ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. અમે તેમના કાવતરાને નિષ્ફળ બનાવ્યું હતું. હવે તેઓએ વિધાનસભામાં ખોટી માહિતી આપીને, ખોટી કલમોનો ઉલ્લેખ કરીને, ખોટા નિયમોનો ઉલ્લેખ કરીને ફરી એકવાર અમને બદનામ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

જૈન મરણ

ક. દ. ઔ. જૈન હીરાચંદ પિતંબર ડાથા (ઉ. વ. ૭૮) ગામ કચ્છ વરાડીયા હાલ મુલુંડ તા. ૧૭-૭-૨૫ના ગુરુવાર અહિંહંતશરણ પામેલ છે. તે હિતેશ, કેલાસ, સ્વ. નિલમના પિતા. કમલના સસરા. સ્વ. વનીતાબેનના પતિ. સ્વ. હીરબાઇ વિસનજી નાગડા ગામ જખોના જમાહ. ફાલ્ગુની, વંશીકાના દાદાજી. સ્વ. જમકુશાઇ, ઝવેરબેન. ચંદનબાઇ, મંજુલાબેન, જેવંતી, ઠાકરશી, શાંતિલાલ, રાજેન્દ્રના ભાહ. પ્રાર્થનાસભા રવિવાર, તા. ૨૦-૭-૨૫ના ૩.૩૦થી ૫. ડે. જીવરાજ ભાણજી હોલ, જેવંતી, ઠાકરશી, શાંતિલાલ, રાજેન્દ્રના ભાહ. પ્રાર્થનાસભા રવિવાર, તા. ૨૦-૭-૨૫ના ૩.૩૦થી ૫. ડે. જીવરાજ ભાણજી હોલ, અશોક નગર, જે. એન. રોડ, મેહુલ સિનેમાની બાજુમાં, મુલુંડ (વેસ્ટ) લોકિક વ્યવહાર બંધ છે.

વાગ્દ વિ. ઔ. જૈન ગામ લાકડીયાના સ્વ. સુનીલ છાડવા (ઉ. વ. ૬૪) તા. ૧૭-૭-૨૫ના ગુરુવારના મુંબઇ મધે અવસાન પામેલ છે. ગં. સ્વ. મુરહબેન લખમશીના સુપુત્ર. મધુબેનના પતિ. ધર્મેશ, હર્ષિતના પપ્પા. નિર્મલાના ભાહ. સ્વ. કિંજલ, અ. સો. આરતીના સસરા. લિમળાબેન કોરશી મુરજી ગડાના જમાહ. પ્રાર્થના રાખેલ નથી. ડે. ફ્લેટ નં.૫૦૨-૫૦૩ નીઓ કલંરીસા, સિક્કા નગર, એસ. વી. પી. રોડ, ગીરગામ.

ઝાલાવાડી દશ થે. યુ. જૈન ચોટીલા નિવાસી હાલ મલાડ, સ્વ. લાડકીબેન ભગવાનજી શાહના પુત્રવધૂ અલ્પાબેન ભિખીભાઈ શાહ (ઉ. વ. ૬૩) ૧૬/૭/૨૫ના અહિંહંતશરણ પામેલ છે. તે ગૌરવ -સાંચી, મહેલિનના માતુશ્રી. સ્વ. રસિકભાઈ, સ્વ. મહેન્દ્રભાઈ, દેવેન્દ્રભાઈ, સ્વ. મુકુલાબેન, જયોત્સનાબેન, મહાતીબેન તથા દીપ્તિબાા ભાભી. ચિત્તરંજન ભાવિના, સ્વ. સુનિલ અંજી, જાગૃતિ હરીભાઈ કુમારેયાના બેન. રાણપુર નિવાસી સ્વ. હસમતીબેન જયંતીલાલ નારેયણીયાના દીકરી સાદરી તથા લોકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

દશાશ્રીમાળી સ્થાનકવાસી જૈન ભાવનગર નિવાસી હાલ ઘાટકેપર, સ્વ. મનસુખલાલ શામજી ગાંધીના પૌત્ર અને સ્વ. રસિકલાલ ગાંધી અને સ્વ. કુસુમબેન ગાંધીના દીકરા હરેશભાઈ (ઉ. વ. ૬૯) ૧૫ જુલાઈના અહિંહંતશરણ પામેલ છે. તે ઝે. પદલવી નાણાવટી, સ્વ. અમિતભાઈ ગાંધીના મોટા ભાઈ, ડે. સુખોમચંદ્ર દિપિનચંદ્ર નાણાવટીના સાળા. ઝે. મોહિત નાણાવટી અને ઉન્નતિ હર્ષિતકુમાર મહેતાના મામા. લોકિક પ્રથા બંધ છે.

ઘોઘારી વિશા શ્રીમાળી જૈન મો

અભિવ્યક્તિના નામે સદંતર જૂઠાણાં ફેલાવતાં સોશયલ મીડિયાને કઈ રીતે નાથી શકાય?

કવર સ્ટોરી

વિજય વ્યાસ

feedback@bombaysamachar.com

દિલ્હીમાં આરૂપિ તલવાર હત્યાકાંડ થયો ત્યારે ‘મીડિયા ટ્રાયલ’ શબ્દ અત્યંત પ્રચલિત બન્યો હતો. ૧૩ વર્ષની આરૂપિની ૧૫ મે, ૨૦૦૮ના રોજ હત્યા થઈ હતી. પહેલાં આરૂપિની હત્યા એમના જ ઘરમાં રહેતા નેપાળી નોકર હેમરાજે કરી હોવાની શંકા વ્યકત થયેલી, પણ બે દિવસ પછી હેમરાજની પણ લાશ મળતાં એ કેસમાં નવો ટ્વિસ્ટ આવી ગયેલો. એ પછી આરૂપિની હત્યા બદલ એનાં માતા-પિતા નુપૂર તથા ડો. રાજેશ તલવારની ધરપકડ થયેલી. એમના પર સામે સગી દીકરીને પતાવી દેવાના આરોપ મૂકાયેલો. તલવાર દંપતીને સીબીઆઈ કોર્ટે આજીવન કારવાસની સજા પણ ફટકારેલી, પણ અલાહાબાદ હાઈકોર્ટે એ બંનેને નિર્દોષ છોડી મૂક્યાં હતાં.

આરૂપિની હત્યાથી શરૂ કરીને તલવાર દંપતીના નિર્દોષ છૂટકારા સુધીનો સમયગાળો ૯ વર્ષનો હતો. આ ૯ વર્ષમાં અભૂતપૂર્વ મીડિયા ટ્રાયલ ચાલી. ઘરનોકર હેમરાજ તથા આરૂપીને શારીરિક સંબંધ હતા ત્યાંથી માંડીને ડો. રાજેશ તલવારને એમની સાથે કામ કરતી સાથી મહિલા ગેક્ટર સાથે સેક્સ સંબંધો હતા. એટલું નહીં, એ પતિ-પત્ની એમના મિત્રો સાથે ‘વાઈફ સ્વેપિંગ (પત્નીઓની અદલા-બદલી!) કલમ’ પણ ચલાવતાં હતાં ત્યાં સુધીની વાતો વહેતી થઈ હતી. મીડિયામાં દરરોજ આરૂપિ હત્યા કેસની મસાલેદાર ખબરો આવતી ને લોકો તેની મોજ લેતાં. મીડિયાએ આરૂપિનાં માતા-પિતાને હત્યાારાં ચિતરી દીધેલાં, પણ પછી ના એમનો ગુનો સાબિત થયો કે ના બીજી કોઈ વાત કદી સાબિત થઈ. ભારતમાં અત્યારે પણ એવો જ માહોલ થયાવત છે- ફરક

એટલો જ છે કે, ‘મીડિયા ટ્રાયલ’ના બદલે ‘સોશિયલ મીડિયા ટ્રાયલ’ ચાલે છે. ભારતમાં કોઈ પણ ઘટના બને એટલે સોશિયલ મીડિયા પર તેનું પિષ્ટવિંજણ કરતી જમાત તૂટી પડે છે અને કોઈ પણ પ્રકારના આધાર કે પુરાવા વિના એવી એવી ભળતી જ વાતોનો મારો ચલાવી દે છે. તોડી-મરોડીને રજૂ કરાયેલી વાતો, અર્ધસત્યો અને જૂઠાણાં દ્વારા લોકોનાં માનસને કલૂષિત કરવાનો ખેલ મંડાઈ જાય છે.

‘સોશિયલ મીડિયા ટ્રાયલ’ ચલાવતા આ ગિધડા પાછા કોઈને છોડતા નથી. ‘નરેન્દ્ર મોદી અને અમિત શાહ વચ્ચે હવે બનતું નથી’ ત્યાંથી માંડીને ‘મોહન ભાગવત હવે મોદીને સત્તા પરથી હટાવી દેવા માગે છે’ ત્યાં સુધીની વાતોના તડાકા મરાય છે.

મોદી ૭૫ વર્ષના થાય કે તરત એમને સત્તા છોડવા માટે ફલાણાએ ને ઢીંકણાએ અલ્ટિમેટમ આપી દીધું છે એવી વાતો પણ જોરશોરથી ચાલે છે. આ બધી વાતોનો કોઈ નક્કર આધાર નથી હોતો અને ‘કહેવાતાં સૂત્રો’ના નામે દે ઠોકાઠોક ને જે જીભે ચડે એ બકી દેવાય છે.

આ જ સોશિયલ મીડિયા દ્વારા કોઈ પણ વાતને હિંદુ-મુસ્લિમનો રંગ આપીને ક્રોમવાદનું ઝેર પણ ભરપૂર ફેલાવાય છે. હરિયાણાની યુવા ટેનિસ ખેલાડી રાધિકાની એના પિતા દીપક યાદવે હત્યા કરી નાખી તેમાં પણ સોશિયલ મીડિયાવાળા લવ જિહાદનો ંગલ શોધી લાવ્યા છે... ઈનામુલ હક નામના એક્ટરને રાધિકાનો પ્રેમી ગણાવીને એક દીકરીનું ચારિત્ર્યહનન કરી નાખવામાં આવ્યું છે.... પહલવામાં આતંકવાદી હુમલો થયો ત્યારે આ હુમલો સ્થાનિક લોકોની મદદથી થયેલો એવું સાબિત કરવા માટે સોશિયલ મીડિયા પર ભરપૂર ઉધામા થયેલા.

આ તો થોડાંક તાજેતરનાં ઉદાહરણ આપ્યાં, પણ એ સિવાય સોશિયલ મીડિયા પર બીજો એટલો એકઠાવ કલવાય

છે કે જોઈને જ ઊંબકા આવી જાય. ઈતિહાસ, રાજકારણની વાતોને વિકૃત રીતે રજૂ કરવી, પોતાના વિરોધીઓનું ચારિત્ર્યહનન કરવું ત્યાંથી માંડીને સાવ અવૈજ્ઞાનિક અને અંધશ્રદ્ધાને પ્રેરે એવી વાતોનો આરંધક પ્રસાર કરવા સુધીનાં પાપ સોશિયલ મીડિયા એટલે કે ડિજિટલ મીડિયા પર આચરવામાં આવી રહ્યાં છે. સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ લોકોના અવાજને બુલંદ કરવા માટેનાં શક્તિશાળી પ્લેટફોર્મ છે, પણ કમનસીબે તેમના પર કબજો કરીને તેને કૃથલી અને નરાતર જૂઠનો અડો બનાવી દેવામાં આવ્યાં છે. ભારતમાં ડિજિટલ મીડિયા બેફામ છે તેમાં શંકા નથી. આ રોગ આપણા એકલાનો નથી પણ આખી દુનિયા સોશિયલ મીડિયાથી પરેશાન છે જ તેથી ડિજિટલ મીડિયાને નાથવા માટેના નિયમો બને એ જરૂરી છે, પણ ભારતમાં મોટો ખતરો તેના દુરુપયોગનો છે.

તાજેતરમાં એક કેસની સુનાવણી દરમિયાન આપણી સર્વોચ્ચ અદાલતે વડા પ્રધાન અને ‘રાષ્ટ્રીય સેવા સંઘ’ વિશે વાંધાજનક કાર્ટૂન્સની આકરી ટીકા સાથે અર્થસભર ટિપ્પણી કરીને દિશા-નિર્દેશ આપતા કહ્યું કે આજકાલ સોશિયલ મીડિયા પર જે બેફામ વાણીવિલાસ ચાલે છે એ અભિવ્યક્તિને નામે

અરાઉન્ડ દ વર્લ્ડ

નીલ પાટીલ

Founder, COO & CTO
Veena World

neil@veenaworld.com

થોડા સમાહ પૂર્વે અમે ઘરે રાતે બોર્ડ ગેમ રમતા હતા.

કોઈ ખાસ નિમિત્ત નહોતું, પરંતુ નિકટવર્તી મિત્રો,નાસ્તપાણી અને સદા વિશ્વસનીય સેટલર્સ ઓફ કેટાનની નિસ્તર ગેમ રમવાનું પ્રયોજન કરાવ્યું હતું.

બોર્ડ ગેમ્સ વિશે કાંઈક વિશેષ છે એવું તમને નથી લાગતું? તમે આ ગેમ રમતા હોય ત્યારે મોકળાશથી હસો છો, એકબીજા સાથે સમન્વય કરો છો, ઝડપથી ગેમ પૂરી કરવા પ્રયાસ કરો છો અને થોડા કલાકો માટે સ્ક્રીન, નોટિફિકેશન અને બહારી દુનિયાને તમે સંપૂર્ણ ભૂલી જાઓ છો.

હું આ સમાહના લેખ માટે વિષય પર વિચાર કરી રહ્યો હતો ત્યારે મેં તે બોર્ડ ગેમ વિશે વિચારવાનું શરૂ કર્યું સખત ટકકર આવીને જીત અને નિયમો પર વાટાઘાટ વચ્ચે ક્યાંક હું વિચારવા લાગ્યો કે મને બોર્ડ ગેમ આટલી સારી કેમ લાગે છે?

મને તુરંત તેનો ઉત્તર મળી ગયો, કારણ કે તે લોકોને એકત્ર લાગે છે. તે પુણી અપે છે, વ્યૂહરચનાને પ્રજ્ઞવલિત કરે છેઅનેસૌથી રસદા વાત એ છે કેઆપણે કોણ છીએ અને આપણેકઈ રીતે વિચારીએ તે દર્શાવે છે.

આથી જ તેને અનુસરીને બીજો વિચાર આવ્યો: બોર્ડ ગેમ સંસ્કૃતિક વાર્તાઓ છે તેજ રીતે દેવકે દાસ, દેવક પ્રદેશ ગેમનો પોતાનો સંઘ ધરાવે છે, જેમાં અમુક પ્રાચીન, અમુક આધુનિક, અમુક જીત પર અને અન્ય સહકાર પર નિર્માણ કરાયેલી હોય છે. અને ખાદ્ય અથવા સંગીતની જેમ જો તમે સારા સ્થળ વિશે સમજવા માગતા હોય તો તેની સ્થાનિક ગેમ્સ રમવી તે આશ્ચર્યકારક રીતે શરૂઆત કરવાની મોજીલી રીત છે.

તો અજના લેખમાં હું સામાન્ય પ્રવાસની વાતથી થોડું હટ્ટે સ્મારકો અને બહારો વિશે વાત કરવા માગું છું, હું મોટે ભાગે ધ્યાનમાં નહીં આવતી,પરંતુ સંસ્કૃતિ વિશે ઘણું બધું કહતી બાબત, એટલે કે, બોર્ડ ગેમ્સ વિશે વાત કરવા માગું છું.

કારણ કે આગામી સમયે તમે પ્રવાસ કરો, પછી તે

જાપાન, ઓસ્ટ્રેલિયા હોય કે સ્પેન હોય, ત્યારે એ ‘જીવવાનું મહત્વપૂર્ણ બની જાયકે અહીંના લોકો ટેબલ આસપાસ ભેગા થાય ત્યારે મુંઝમે છે? તો, ચાલો પાસાં ફેરવીએ અને તેના ઊંડાણમાં ઊતરીએ.

સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા કરતી બોર્ડ ગેમ્સ

જો તમે તે વિશે વિચારતા હોય તો બોર્ડ ગેમ્સ અલગ અલગ સંસ્કૃતિઓ અલગ કઈ રીતે વિચારે છે, સમસ્યા ઉકેલે છે અને જોડાણ સાથે છે તેનું પ્રતિબિંબ છે. અમુક ગેમ્સ વ્યૂહરચના શીખવે છે, અન્ય પરંપરાઓ આદર કરવાનું અને ઘણી બધી વારસાના જેમ પેઢી દર પેઢી પસાર થતી રહે છે. અહીં કસોટીમાં ખરી ઊતરેલી અને દુનિયાભરમાં લોકો જે રીતે રમે છે તેને આધાર આપવાનું ચાલુ રાખનારી અમુક ગેમ્સ વિશે વાત કરીશું.

ભારત મોનોપોલી અથવા કલૂને આપણા જીવનમાં પ્રવેશ કર્યો તેના બહુ અગાઉથી ભારતે દુનિયાને કેટલીક ગેમ્સ આપી. ‘ચતુરંગ’ 6મી સદીની વ્યૂહરચનાની રમત આધુનિક ચેસની પ્રત્યક્ષ પૂર્વજ માનવામાં આવે છે. જોકે ‘પર્ચાલી’ પણ છે, જે ‘ક્રોસ-એન્ડ-સર્કલ સેસ’ ગેમ પાસા ઢાંકેડીઓનો કપડાના બોર્ડ પર રમાય છે અને બ્રિટિશ માર્સ શરૂ કરાયેલી ‘કુડો’ ગેમ તો સર્વત્ર પ્રચલિત છે. આ ફક્ત સમય વિતાવવાની ગેમ નહોતી, પરંતુ તે યુદ્ધની તરકીબો, શક્તિાથે અને કર્મ પણ શીખવતું સાબન હતી. મહાભારતમાં શતરંજનો સંદર્ભ પ્રસિદ્ધ છેઅને ભારતીય ફિલોસોફીમાં છાણારે ગેમિંગમાં રૂપકો દેખાય છે.

જાપાન: જાપાનમાં બોર્ડ ગેમ્સ એકાગ્રતા અને દૂરકટિનાં મૂલ્યો પ્રદર્શિત કરે છે. 4,000 વર્ષ પૂર્વેની ગેમ ‘ગો’ હજુ પણ વ્યાપક રીતે રમાય છે.તે આમ તો સારી દેખાય છે, પરંતુ તેમાં ઊંડાણભરી તરકીબો આવશ્યક હોય છે. બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટ પથરો સાથે ખેલાડીઓનું લક્ષ્ય જીવનમાં સૂક્ષ્મતા અને સંતુલન માટે પ્રદેશ, રૂપરત ઘેરો ઘાલવાની હોય છે. આ પછી ‘શોગી’ છે, જે જાપાની ગેમમાં કમળમાં લેવાખેલા મહોસભોતમારી બાજુ પર ગેમમાં ફરી પ્રવેશ કરે છે. આ વ્યૂહાત્મક અને તાબડીપૂર્ણ રીતે ક્ષમા છે, જે વિચાર સ્થિતિસ્થાપકતાઅને નવીનીકરણનાં જાપાની મૂલ્યોમાં ઊંડાણથી મટાયેલો છે.

યુરોસભ્ય: અમેરિકન બોર્ડ ગેમ્સ મુઢિવાદ, શોધ અને વાટાઘાટ માટે દેશની ખૂબી પ્રદર્શિત કરે છે. મોનોપોલી તેનો ઉત્તમ દાખલો છે,જે જર્મની પચાવી પાડવાની નીચી બાજુ દર્શાવે છે, પરંતુ પટ્ટીથી મોટા વેપારની બજારણી તરિક અપનાવાય છે.બોબમ, સ્કેબલ અને કલૂ એ સર્વ જીત, વડીલે અથવા કપાત પર ભાર આપે છે, જે વ્યક્તિગત સિદ્ધિ, ભાષાકીય ચતુરતાઅને કોષ્ટકા ઉકલવાનાં સમાજનાં મૂલ્યોને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

પાસાં ફેરવો, દુનિયા શોધો ચાલો, આજે દુનિયાની જુદી જુદી રસપ્રદ ગેમ્સ વિશે જાણીએ

જર્મની: જર્મનનું આધુનિક ગેમિંગમાં ભરપૂર યોગદાન છે. જર્મનીએ આપણને ધ સેટલર્સ ઓફ કેટાન ગેમ આપી છે, જેને ‘યુરોગેમ્સ’ને લોકપ્રિય બનાવીને વૈશ્વિક બોર્ડ ગેમ ઉદ્યોગને બદલી નાખ્યો છે. યુરોગેમ્સ શીફ્ટ તેની હાથીની ડિઝાઇન, સંતુલિત ગેમપ્લે અને લઘુત્તમ ભાગ્ય માટે જાત છે. જર્મન ગેમ્સ મોટે ભાગે પ્લેયર્સનું એલિમિનેશન ટાળે છે અને સંસાધન વ્યવસ્થાપન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને કાર્યક્ષમતા, લાંબા ગાળાનું નિયોજન અને જોડાણ થકી સમઘટાય નિર્માણને પ્રેમ કરતી સંસ્કૃતિ પ્રદર્શિત કરે છે.

આફ્રિકા: આફ્રિકામાં ‘મેકાલા’ (ઘણાં બધાં નામથી ઓળખાય છે) સૌથી પ્રાચીન ગેમ હોવા છતાં આજે પણ રમાય છે. જર્મીનમાં ખાસા અથવા કોસ્ટેલા લાકડાના બોર્ડનો ઉપયોગ કરીને ખેલાડીઓ લશમાં સીડ્સ અથવા સ્ટોન્સરૂપી પાસાથી ચાલ રમે છે, જે ગણિતિક અને ગંભીર અહેસાસ આપે છે. બાળકો અને બંનેધો દ્વારા પણ રમાતી મેકાલા પેઢી દર પેઢી વચ્ચેનું અંદર દૂર કરે છે. તે મોટે ભાગે મોપિક રીતે આગામી પેઢીઓમાં પસાર કરાય છે અને ઝાડ, કેટદંડ અથવા અગ્નિની બાજુમાં રમાય છે.

મધ્ય પૂર્વ: મેસોપોટેમિયાથી આપણે ‘ધ રોયલ ગેમ

ઓફ ઉર’ મળે છે, જે 4000 વર્ષ જૂની રેસ ગેમ છે, જે ઈરકમાં શોધાઈ હતીઅને દુનિયાની સૌથી પ્રાચીન જ્ઞાત બોર્ડ ગેમ્સમાંથી એક માનવામાં આવે છે. તે આજે બ્રિટિશ મ્યુઝિયમમાં સ્થાન ધરાવે છે,પરંતુ આધુનિક આવૃત્તિ પણ મોજૂદ છે. વ્યાપક મધ્ય પૂર્વમાં બેકગેમોન (તાવલા) રાજા છે. તે ઈરાન, ટર્કી અને લેબેનોનમાં કોઈહાઉસમાં મોટેભાગે ચા અને વાતલાંવાપ વચ્ચે રમાય છે.

અણધાર્યો સ્થળો: તમે પ્રવાસ કરો ત્યારે અમુક જગ્યાએ બોર્ડ ગેમ્સ રમાતી જોઈને તમે આશ્ચર્યમાં મુકાઈ જશો.

બોર્ડ ગેમ ક્ષેત્ર: સિઉલ અને ટોકિયો જેવાં શહેરોમાં બોર્ડ ગેમ ક્ષેત્રે જીવનરીલી છે. સિઉલના સ્વર્ણિમ હોંગેઇટ અને ગંગનમ પાડોશમાંતમને બહુમાળી ક્ષેત્રે ભેવા મળશે, જ્યાં મિત્રો કલાકો સુધી ભેગા થાય છે, રોહન્સ પર ગોઠવવામાં આવેલી સેકડો ગેમ્સમાંથીપસંદગી કરતાં ભેવા મળે છે. એક કે બે કોણીની ઉમટે તમને મિત્રો સાથે મોજીલી લાઈફટાઈમ પહોંચ મળે છે,જ્યાંનો સ્ટાફ તમને કશું નવું શીખવવા માટે તૈયાર હોય છે.

ટોકિયો તેની વિશિષ્ટ શૈલીમાં તો કરે છે. જેલી જેલી ક્ષેત્રે જેવાં સ્થળ ગેમ પ્રેમીઓ માટે સ્વર્ગ છે, જ્યાં એકલ પ્રવાસીને પણ ટેબલ પર જોડાવા માટે આવકાર અપાય છે. અને સૌથી સારી વાત શું છે? ઘણા બધા ક્ષેત્રે જાપાની ડિઝાઈનની ઈન્ડી ગેમ્સ રાખે છે, જે તમે અગાઉ ક્યારેય નહીં જોઈ હોય. મિનિમાલિસ્ટ, સુંદર રીતે બનાવવામાં આવેલી અને તમે આ ગેમ્સને હું અત્યંત ચતુર તરીકે વિવરણ કરું છું.

બર્લિન અને એમ્સ્ટરડેમમાં બોર્ડ ગેમ ક્ષેત્રે આરામદાયક અને સમુદાયની હૂંમત વસે છે. લાકડામાં ટેબલ, આછો પ્રકાશ, કાફે બિયર ને પાસા અને પત્તાં પીસવાનો થીમો અવાજ. આ ઘણાં બધાં સ્થળો ડિઝાઈન હવનું પણ કામ કરે છે, જ્યાં ગેમ ડેવલપરો પ્લેટેસ્ટિંગ નાઈટ્સનું આયોજન કરે છે અને નવા પ્રોટેટાઈન્સ પ્રદર્શિત કરે છે.

ગેમના બબ્બાબી ભરત્ય બહાર: ઘણાં બધાં સ્થળે તમે સ્થાનિક બહારમાં વેચવામાં આવતી કળાકારીંગરો દ્વારા ઘડવામાં આવેલી બોર્ડ ગેમ્સ મળી આવશે. વેક્ટ આર્ટિકલમાં હાથેથી કોતરકામ કરવામાં આવેલાં મેકાલા બોર્ડસથી ઈસ્ટર્ન યુરોપમાં લાકડાના ચેસ સેટ્સ સુધી આ સુપ્રેનિયરથી પણ વિશેષ છે. તે સંસ્કૃતિક

કળાના કાર્યશીલ નમૂના છે.

પેરમાં કુરુકો બહારમાં રંગબેરંગી એનિયન થીમની સ્ટ્રેટેજી ગેમ્સ વેચાય છે, જ્યારે મેક્સિકોમાં તમે હસ્ત બનાવટના લોટેરિયા ભેવા મળી શકે છે,જે સ્વર્ણિમ કળા અને લોકપરંપરા સાથેનું સુંદર સંમિશ્રણ છે. આ અહોડ ગેમ્સ ઉત્તમ યાદગીરી હોવા સાથે તમારી ટ્રિપ પૂરી થયા પછી પણ લાંબા સમય સુધી સંસ્કૃતિ સાથે તમને સહભાગી રાખવાની મોજીલી અને તરકીબજનક રીત છે.

મ્યુઝિમ્સ અને પોપ-અપ એક્ઝિબિશન્સ: જો તમે સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં હોય તો લા ટુર-દ-પેઈલ્ડમાં સ્વીસ મ્યુઝિયમ ઓફ ગેમ્સ છૂપું રત્ન છે.લેક જીવિનાના દરિયાકાંઠા પર સ્થિત તે દુનિયાભરની ગેમ્સ, જેમ કે, બોર્ડ ગેમ્સ, કાર્ડ ગેમ્સ અને આઈડોનર ગેમ્સની ઉજવણી કરીને રમતાની ઉત્કાંતિમાં તમને ઊંડાણમાં લઈ જાય છે. જર્મનીમાં પાસા કરીને નુરુમ્બર્ગમાં વાર્ષિક ફિલ્લસેન્સમેક્સ્ટી (ટોય ફેર) વ્યાપક વેપાર મેળો હોય છે,જે નવી અને કલાસિક ગેમ્સ શોધવા માટે ઉદ્યોગનું સીમાચિહ્ન બની જાય છે.

અને પ્રવાસ પ્રદર્શન પર નબર રાખો. ઘણાં બધાં શહેરો ગેમના ઈતિહાસ અથવા ડિઝાઈન, પાસ કરીને રમકડાં અથવા બાળપણને સમર્પિત મ્યુઝિયમ્સમાં હંભામ્ પ્રદર્શનનું આયોજન કરે છે. તે યુગો અને સીમાઓમાં મોજમસ્તીની સમયરેખામાં પ્રવેશવા જેવું છે.

સ્થાનિક ગેમ્સ શા માટે?

પ્રવાસ કરતી વખતે સ્થાનિક ગેમ્સ રમવી તે સ્થળ અને તેના લોકો સાથે જોડાવા માટે સૌથી સાદી અને સૌથી અસરકારક રીતમાંથી એક છે. તમારે તે જ ભાષા બોલવાનું જરૂરી નથી, પરંતુ ફક્ત બેસી રહો, તેમાં જોડાવો અને નિયમોને બોલવો છે.

દૂર અથવા માળખાબદ્ધ ઈન્કેટની વિધિ વિના સ્થાનિકો સાથે આદામઠાદાન કરવાની આ ઉત્તમ રીત પણ છે. તમે એકલા હોય કે પરિવાર સાથે,ગેમ્સ આસાન સામાજિક વાતાવરણ નિર્માણ કરે છે. બાળકો મોજમસ્તી કરે છે, વાલીઓ આરામથી રમે છે અને અજનબીઓ મોટે ભાગે ટીમના સાથી બની જાય છે.

અને જો ચોક્કસ રમત અનોખી જગ્યા તો તે ખરીદી લો. મેં કહ્યું તેમ ઘણી બધી પારંપરિક ગેમ્સ સ્થાનિક બબ્બરમાં મળે છે,જે સુંદર રીતે હાથથી ઘડવામાં આવેલી હોય છે અને પેઈંગ કરવાનું આસાન હોય છે. તેમાંથી એકાદ ઘરે લાવવું તે ઘાંતી દ્રિપ પૂરી થયા પછી પણએ સ્થળ જીવંત રાખવાની યાદગીરી છે. અને આખરે બોર્ડ ગેમ ઘણી બધી રીતે જીવનની ઉજવણી નથી લાગતી! આગામી સમાહમાં ફરી મળીશું.

તાજેતરમાં એક કેસની સુનાવણી દરમિયાન સર્વોચ્ચ અદાલતે વડા પ્રધાન અને ‘રાષ્ટ્રીય સેવા સંઘ’ વિશે વાંધાજનક કાર્ટૂન્સની આકરી ટીકા સાથે અર્થસભર ટિપ્પણી કરી કે આજકાલ સોશયલ મીડિયા પર જે બેફામ વાણીવિલાસ ચાલે છે એ અભિવ્યક્તિને નામે સ્વતંત્રતાનો દુરુપયોગ જ છે એને નાથવો જરૂરી છે, પણ...

કુપ્રચારને રોકવા માટે કશું જ કરતી નથી. બલકે, આડકતરી રીતે તેને પ્રોત્સાહન આપે છે. દરેક સરકાર પણ ડિજિટલ મીડિયાને પ્રોત્સાહન આપવાના બહાને પોતાના એજન્ડાને આગળ ધવાવવામાં ને વિરોધીઓની મેથી મારવામાં અતિ ઉત્સાહી યુ-ટ્યુબ ચેનલો સહિતનાં પ્લેટફોર્મ્સને આર્થિક મદદ પણ કરે છે. આ કહેવાતી મદદ ખરેખર તો પ્રજાના પરસેવાની કમાણીથી ભરાતી સરકારી તિજોરીનાં નાણાંનો વ્યય છે પણ આ વ્યયને રોકી શકાય તેમ નથી.

આપણે ત્યાં જિલ્લા-તાલુકા પંચાયતનો સભ્ય પણ પોતાને તિસમારમાં સમજતો હોય છે ને સરકારી અધિકારીઓ પણ પોતાને તુર્મખબા માનતા હોય છે. ‘આપણી વિરૂધ્ધ તો કશું ના આવવું જોઈએ ’ એવા મદમાં રહેનારી આ જમાત કાયદા કે નિયમોનો દુરુપયોગ કરે જ તેમાં શંકા નથી. તેના કારણે દેશમાં એક પ્રકારની સેન્સરશિપ આવી ગઈ છે...

આ સેન્સરશિપ પણ દેશના હિતમાં નથી કેમ કે અત્યારે ગણતરીનાં મીડિયાને બાદ કરતા બાકીનાં સત્તાધીશોનાં પાલતુ બની ગયાં છે તેથી સોશિયલ મીડિયા લોકોનો અવાજ બુલંદ કરવા માટેનું સૌથી મોટું પ્લેટફોર્મ છે. ભારત લોકશાહી દેશ છે ને દરેક વ્યક્તિને વાણી સ્વાતંત્ર્યનો અધિકાર છે. સોશિયલ મીડિયા પર નિયંત્રણ મૂકવાનો કાયદો વાણી સ્વાતંત્ર્યના અધિકાર, અભિવ્યક્તિના અધિકારને છિપવી લેવાનું હથિયાર બની જાય એ સ્થિતિ લોકશાહી માટે ખતરારૂપ કહેવાય.

ડિજિટલ મીડિયાનો દુરુપયોગ કરનારાં સામે પગલાં લેવાવાં જ જોઈએ તેમાં શંકા નથી પણ આ પગલાં ન્યાયી રીતે લેવાવાં જોઈએ. રાજકારણીઓ હોય ત્યાં ન્યાયની અપેક્ષા રખાય જ નહીં એ જોતાં ભારત માટે ‘ઈધર કૂઆં, ઉધર ખાઈ’ જેવી સ્થિતિ છે. કાયદા બનાવાય તો અભિવ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્ય પર તરાપ મારવાનો શાસકોને પરવાનો મળી જાય ને કાયદા ના બનાવે તો ગેંઘવા ઠાલવવાનું ચાલુ જ રહે....

શોભિત દેસાઈ

feedback@bombaysamachar.com

ડબલ રોલના આમ તો બે જ મુવીઝ આવ્યા છે. અને એમાં ય બીજું તો અદ્વલોઅદલ પહેલાની કોપી જ. જી હા, હું ‘રામ ઔર શ્યામ’ની જ વાત કરું છું. આવી અદકારી માટે જ તો દિલીપકુમાર સર્વકાલીન સર્વશ્રેષ્ઠ એક્ટરનું બિરુદ હજી આજે ય ભોગવે છે. ‘મુંહ ખોલો ગર્જેદર...’ મૈ કહતા હું મુંહ ખોલોમાં બીજી વખત ‘મુંહ ખોલો’ વખતની ઠંડી હબકવાળી કૂતા ઉમેરે ત્યારે મહાવિલન પ્રાણની ય કમર નીચેની કપડાવલી ભીની થઈ જાય. એવો અદકાર અને એનાં અભિનય સામર્થ્યનો ૧૫૦% અદ્ભુત ઉપયોગ કરે પાછો સાઉથનો ડિરેક્ટર તાપી ચાણક્ય. બોલો, કોઈ જાણતું ય નથી આ નામ અને આ નામ હિન્દી ફિલ્મની તવારિખનું એક જાજવલ્યમાન મુવી ડિરેક્ટ કરીને ચૂપચાપ વિલીન થઈ ગયો અને ટીમ કેવી! વહિદા રહેમાન, મુમતાઝ, પ્રાણ, મુકરી અને સુરસર્વજ નૌશાદ... બીજી મુવી આની જ અદ્વલોઅદલ કોપી. દિલીપકુમારને બદલે હેમા માલિની અને

આખર પછીની અદલાબદલી...

એની સાથે એના બન્ને પ્રેમીઓ, જેમાંથી એક બન્યો એનો પતિદેવ અને બીજો, રડીબની સફળતા ન જીરવી શકવાને લીધે જ કદાચ થઈ ગયો વૈકુંઠવાસી. હાજી ‘સીતા ઔર ગીતા.’ રમેશ સિપ્પીએ અણમોલ ઉઠાંતરી કરીને ‘શેલે’ બનાવી એ પહેલા બનાવી હતી, પણ ‘સીતા ઔર ગીતા’માં સંગીતકાર તરીકે ચક્રવર્તી આર.ડી. બર્મનને પસંદ કરીને પોતાનું કૌશલ્ય તો મૂકી જ દીધું હતું સિપ્પીએ જગતનાં બજારમાં. બાકીની ડબલ રોલની બધી જ ફિલ્મો શ્રીખંડ ખાધા પછી મોળું દૂધ (અશોકમામા) પીતા હોઈએ એવી લાગે.

હવે શીર્ષક પર આવું તો અમારા અતિ અંગત સન્નિમત્ર વડિલબંધુતૂલ્ય અતિ મફતલાલ મહેતા અમને બધાને હાથતાળી આપીને નીકળી ગયા અગમની સફરે. ૮૨ વર્ષની ઉમ્મરે ય અમારા બધાના એ પુષ્કળ લાડકા અને એમનું લાડકું નામ કાવસકાકા. હવે આવે છે વાર્તામાં જબરજસ્ત વળાંક. ‘ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા’એ એમની જે નિધન સૂચના છાપી એમાં લખ્યું: ડૉક્ટર અશ્વિન મહેતાનું નિધન. લગભગ અડધા મુંબઈમાં

રઘવાટ વ્યાપી ગયો હશે. ડૉક્ટર અશ્વિન મહેતાના જોખમે કેટલાં દૃઢયો પુનઃ રુધિરાભિસરણ મહેસૂસ કરી રહ્યા છે, આ શણે એની ગણતરી ચાલુ છે. પૂરી થાય એટલે જણાવીશ. મને, શોભિત દેસાઈને એમણે જસલોકમાં ઓગસ્ટ ‘૨૪માં ગ્રાહી પતાવીને કહ્યું: હલેર કર હજી બીજા પંદર વરસ.’ ત્યારે હું ડરમાં ને ડરમાં એમના હાથને ચુંબન દઈ બેઠેલો કે આ અપાર સુખમાં ક્યાંક મને એટેક ન આવી જાય એ જોજો મારા મહેતા સાહેબ! ડૉ. અશ્વિન મહેતા વાજપેયીજી વખતના પદ્મશ્રી અને મોદીજી વખતના પદ્મભૂષણ. તે... ‘ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા’એ આ બફાટ પછી ડૉ.ને ફોન કર્યો તો સામેથી સાવ હળવા ફુલ અવાજમાં ડૉક્ટર અશ્વિન મહેતા બોલ્યા: જી હા ‘તમારા પ્રતાપે’ મને કેટલાક ફોન જરૂર આવ્યા. પણ ફોટો જોઈને બધાને હાશ થઈ કે બોડી ડબલ પણ નથી, ફક્ત નામેરી છે. હવે આવે છે એક બીજો વળાંક (ઊતરતી ગુજરાતીમાં એને ‘ઝટકો’ કહેવાય) બન્ને અશ્વિન મહેતા - હિરાના વેપારી અને ડૉક્ટર એકબીજાના જીગરજાન મિત્ર. ‘ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા’એ આ આખા ભોપાળા ઉપર પડેલો ઢોકતાં એવું સરસ વાક્ય ટાંક્યું છે કે ટાઈમ્સને માફ કરી દેવાનું મન

થાય: ‘હે મુંબઈ! તું નિરાંતનાં શ્વાસ ભર.. અમે કાવસકાકાના પરિવારને અત્યંત સહાનુભૂતિપૂર્વકની દિલસોજી પાઠવીએ છીએ અને મુંબઈવાસીઓને જણાવતા અમને આનંદ થાય છે કે આપણા કાર્ડિયોકાકા અત્યંત તનદુસ્ત અને મનદુસ્ત અવસ્થામાં આવનારા ઓપરેશનની તૈયારીમાં રત છે આ શણે...

આજે આ વાત આટલી લંબાણથી એટલે છંડી કે ૧૯૮૦ મે મહિનામાં આવું જ થયું હતું. ઓ મેએ મહાશાયર સૈફ પાલનપુરી રૂપની રાણી એક શહેજાદીને પાછી જોવા વિદાય પામ્યા અને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના મુખપત્ર ‘પરબ’માં છપાયું: ‘શૂન્ય પાલનપુરીનું અવસાન. ગઝલયાહકાનું ધાડું ત્યારે જનાબ અલીખાન ઉસ્માનખાન બલોચ શૂન્ય (ગુજરાતી) અઝલ, (ઉર્દૂ) પાલનપુરીએ ચાહકોના ધાડાને આ કત્યાથી તરબતર કરી નાંખ્યા હતા. *શૂન્યના મૃત્યુ વિષેની એકકળો ખોટી પડી. શું થયું? શું ના થયું? સાચી હકીકત ના જડી. બુદ્ધિવાળાએ કરી નાખ્યું ઉકમળું ક્યારનું. લાગણીવાળા હવે રાખે છે એની સાદડી.* આજે આટલું જ...

સન્દે ધારાવાહિક

feedback@bombaysamachar.com

અનિલ રાવલ

‘ઘર તરફનું પહેલું પગલું. પહેલો પડાવ પાર’. નિર્મલ હાશકારાની અનુભૂતિ સાથે આમતેમ નજર ફેરવતો બેઠો. થોડીવાર રહીને વચ્ચેની સીટ છોડીને છેવાડાની સીટ પર મોટી ઉમરના એક વડીલ આવીને બેઠા. આ તો પેલો જ માણસ જેણે મને ‘મુંબઇ જવાના’ એવું પૂછેલું. એને જોતા જ નિર્મલને યાદ આવ્યું. એ વડીલ મનના કોઇ ઉચાટ સાથે બેઠા, એને કોઇ અકળામણ સતાવી રહી હોવાનું નિર્મલને લાગ્યું. થોડી થોડીવારે તેઓ આજુબાજુ...આગળ-પાછળની સીટો પર નજર ફેરવીને બીજા પેસેન્જરોને જોઇ લેતા હતા. નિર્મલને એમની મૂંઝવણ કળી શકાઇ નહીં. અચાનક ફલાઇટ એટેન્નન્ટના અવાજે બધાનું ધ્યાન ખેંચ્યું. જરૂરી સૂચનાઓ આપીને સીટ બેલ્ટ બાંધી લેવાનું જણાવ્યું. એ વડીલે સીટ બેલ્ટ બાંધવાની કોશિશ કરી, ફાવ્યું નહીં એટલે લાચારી ભરી નજરે એમણે નિર્મલની સામે જોયું. નિર્મલને એમની આંખોમાં આજીજી દેખાઇ. એણે સીટ બેલ્ટ બાંધી આપતા પૂછ્યું: ‘એકલા જ છો?’ ‘હા.’ એમણે ટૂંકો જવાબ વાળ્યો. પ્લેન ટેક ઓફ થયું પછી નિર્મલે એમને સીટ બેલ્ટ જાતે ખોલી નાખવાનું કહ્યું, પણ એમણે ના પાડી. નિર્મલને થયું આ ઉંમરે એકલા મુસાફરી કરતા માણસની આવી મનઃસ્થિતિ હોવી સ્વાભાવિક છે.

‘કોઇ વાંધો નહીં, હું છું ને, તમે ચિંતા નહીં કરો.’ નિર્મલે એમને હેથાધારણ આપી. લાવા ઘરબીને બેઠેલો જવાળામુખી ફાટે એમ એમના મોંમાંથી શબ્દો વહુટ્યા: ‘ચિંતા તો થાય ને? ઢિકરીની ડિલેવરી કરવા હારુ અમેરિકા ગ્યા તો ન્યા કોરોના ફાટી નીકળ્યો. મુંબઇમાં પણ એ જ હાલત. ન્યા...મુંબઇમાં મારો દીકરો, વહુ અને એક નાનકડો છોરો છે. તારી કાકીને અમેરિકા મૂકીને હું એકલો પાછો જાઉં છું. તારી કાકી મને કોઇ દિ એકલો બહાર નીકરવા નો દિએ. આ પેલીવાર એકલો નીકર્યો...એ પણ અમેરિકાથી મુંબઇ સુધી...!’

નિર્મલને થોડું રમૂજ લાગ્યું, પણ પછી સમજી ગયો કે આ કાકાની બે ચિંતા છે. એક, તેઓ પહેલીવાર એકલા સફર કરી રહ્યા છે અને બે, એમનો દીકરો, પુત્રવધૂ અને પૌત્ર મુંબઇમાં આ કોરોનાકાળમાં એકલાં છે. બાપની ઉમરના આ વડીલની વાતે નિર્મલને પોતાના માતા-પિતા, પવિત્રા અને કિનીની યાદ અપાવી દીધી. ચારેયના ચહેરા એની આંખ સામે તરવરવા લાગ્યા. ઘર, કુટુંબકબીલો, આમજનો, સંબંધો, લાહીના સંબંધો...કુદરતે કેવી સમાજવ્યવસ્થા ગોઠવી છે! નિર્મલ વિચાર કરતો હતો ત્યાં વડીલના તળપટ્ટી શબ્દો ફરી કાને પડ્યા.

‘તારે ભેરી છોકરા નથી?’

‘છને..મા-બાપ, વાઇફ અને એક પુત્રી કિની છે. અમે એને કિનુ કહીને બોલાવીએ.’ આટલું કહીને નિર્મલ વિન્ડોની બહાર જોવા લાગ્યો. હજારો ફૂટની ઊંચાઇ પર, સફેદ વાદળોની વચ્ચેથી કિનુ પરીના વેષમાં હળવે હળવે પોતાની પાસે આવી રહી હતી....તેની સરપ્રાઇઝ ગિફ્ટ લેવા.

‘તે તું કરવા અમેરિકા ગ્યો તો.’ વડીલના સવાલથી નિર્મલનું કિનુને હવામાં લહેરાતી આવતી હોવાનું ચિત્ર વિખેરાઇ ગયું....વાદળોની જેમ...!

કટઓફ જિંદગી

પ્રકરણ-૨

થીજી ગચેલી પળમાં ફફડતા જીવની રોમાંચક કથા

નિર્મલને એમનું આમ ખલેલ પહોંચાડવું ગમ્યું નહીં, પણ એમની ઉંમરનો લિહાજ રાખ્યો. એમની તળપટ્ટી ભાષાથી પ્રભાવિત થયેલા નિર્મલે સ્મિત સાથે જવાબ આપ્યો: ‘મારી કંપનીએ મને અમેરિકાની અમારી હેડઑફિસમાં બે વર્ષ માટે ડેપ્યુટેશન પર મોકલ્યો હતો.’

એમને ડેપ્યુટેશન શું એ સમજાયું નહીં, આમછતાં એનો કાઠિયાવાડી આત્મવિશ્વાસ બોલ્યો: ‘હમજી ઓ..તારી કંપનીએ તને બે વરહ માટે હેડ ઓફિસમાં કામ કરવા બોલાવી લીધો તો એમ ને.’ નિર્મલને એમની મીઠી વાણી ગમવા લાગી હતી.

‘તે તું કેટલા દાડે પાછો ફરી રિયો છો?’ વડીલે સવાલ તો કર્યો પણ નિર્મલના આ જવાબની તેમને કલ્પના નહતી: ‘ચોદ મહિના, બે દિવસ, અગિયાર કલાક, ચાળીસ મિનિટ અને પાંત્રીસ સેકન્ડ.’ નિર્મલે કાંડા ઘડિયાળમાં જોતો જવાબ આપ્યો.

‘કુટુંબથી, ઘરથી દૂર રેવાનું દુ:ખ જેણે ભોગવ્યું હોયને એને જ આટલી ગણતરી મોઢે હોય.’ વડીલે નિર્મલની વ્યથાને વાચ્યા આપી. નિર્મલને વિચારમાં ખોવાયેલો જોઇને તેમણે વાતનો સૂર બદલી નાખતી વાત કરી: ‘લે, મેં તારું નામ તો પુચજું જ નહીં!’

‘નર્મલ પરીખ.’ નિર્મલે નામ કહ્યું એટલે એ પોતાનું નામ કહેવાની ઉતાવળમાં હોય એ રીતે બોલવા માંડ્યા.

‘કેશવજી લાલજી ગજેરા. મને બધા કેશુભાઇ કહને બોલાવે. મૂળ ગામ-વતન ઉપલેટા. તારું મૂળ ગામ કિયું?’

નિર્મલ થોડું વિચારીને બોલ્યો: ‘મુંબઈ’

‘આતો કામધંધાનું....મૂળ વતન કિયું?’

‘મારા દાદા મુંબઇ આવીને વસેલા. મારો જન્મ મુંબઇમાં થયો એટલે મારું મૂળ વતન કે મૂળગામ જે કહો તે મુંબઈ.’

નિર્મલને એમની વાતોમાં મજા આવતી હતી અને વચ્ચે વચ્ચે કંટાળો પણ આવતો હતો. કાકા વધુ પડતું બોલ બોલ કરીને

ત્રાસ કરી રહ્યા હતા, પણ પછી થયું કે કદાચ પોતાને થાક લાગ્યો છે એટલે એમની વાત કદાચ કંટાળાજનક લાગતી હશે.. એ ચૂપ બેસી રહ્યો. કેશુભાઇ પણ ચૂપ થઇ ગયા....પણ કાકાના ચહેરા પર ફરી મુંઝારો જોઇને નિર્મલે પૂછી લીધું: ‘શું થયું... કેમ મુંઝાવ છો?’

‘મારે બાથરૂમ જાવું છે.’ એમ કહીને એમણે જેમતેમ કરીને સીટ બેલ્ટ ખોલી લીધો, પણ ત્યાર પછીની મુશ્કેલીનો નિર્મલને અંદાજ ન હતો.

‘મારી હાથરે હાલીશ?’ કેશુભાઇના પ્રશ્નથી નિર્મલ ડઘાઇ ગયો.

‘આંછના બાથરૂમના દરવાજા વિચિત્ર હોય. મને કડી લગાડવાની હમજણ પડતી નથી.’ નિર્મલને થયું કાકાનો ભય દૂર કરવાનો આ મોકો છે.

‘આપણા ઘરમાં હોય એવી જ કડી હોય છે...જઇ આવો....એવું હોય તો હું એર હોસ્ટેસને બોલાવું.’ એમ કહીને એણે બેલ વગાડવાની એફિટંગ કરી.

‘ના ના, એ છોરીને બોલાવતો નહીં, હું જાવ છું, પણ મને મોડું થાય તો તું આવી રે જે.’ નિર્મલ હસ્યો અને કાકા બાથરૂમ ગયા. થોડીવારે પાછા ફરતાં બોલ્યા: ‘હાશ, ક્યારની લાગી તી.’ કેશુકાકાએ જેમતેમ સીટ બેલ્ટ બાંધ્યો.

મઘરાતે લેડી ફલાઇટ એટેન્નન્ટનો તરવર્યો અવાજ પ્લેનમાં ફરી વળ્યો. સીટ બેલ્ટ બાંધવાની સૂચના અપાઇ ત્યારે કેટલાક પેસેન્જરો ઉઘમાં હતા, કેટલાક તંદ્રામાં હતા, કેટલાક ઘરે પહોંચવાની ચિંતા ઓઢીને પડ્યા હતા.

થોડો સળવળાટ થયો...બધા પોતપોતાના સીટ બેલ્ટ બાંધવા માંડ્યા. કેશુભાઇ ફરી મુંઝાયા. એણે નિર્મલ સામે જોયું.

‘ટ્રાય કરો, ખુલી જશે.’ નિર્મલે કહ્યું. કેશુકાકાએ થોડી મથામણને અંતે સીટ બેલ્ટ ખોલી નાખ્યો પછી ‘બોલ્યા: હાશ, છુટ્યા બંધનમાંથી. બંધનમાં બંધાવા કરતા એમાંથી છૂટવું અઘરું ને નઇ!’

એક હળવા થડકા સાથે પ્લેન હવાઇપટ્ટીને અડક્યું. થોડીવાર હવાઇપટ્ટી પર દોડતા રહીને જેવું પ્લેન થોભ્યું કે પેસેન્જરોની નીચે ઊતરવાની ઉતાવળ વધી ગઇ.

‘હાલો, હાલો હવે ઝટ ઝટ બધા બાર નીકરવા માંડો.’ કેશુભાઇને સાંભળીને ધીમે ધીમે...અંતર રાખીને આગળ વધી રહેલા કેટલાક લોકોએ નારાજગી સાથે એમની સામે જોયું.

ઍરપોર્ટની બહાર એક એમ્બ્યુલન્સ, બે ડોક્ટરો, મહાનગર પાલિકાના આરોગ્ય વિભાગનો અધિકારી સોલંકી, બીજા એકાદ-બે સરકારી માણસો અમેરિકાથી આવેલા પેસેન્જરોના સ્વાગત માટે તૈયાર હતા.

એક સરકારી માણસે મેગાફોન પર ઘોષણા કરી: ‘સબ લોગ એક દુસરે સે ડિસ્ટન્સ રખ કર ખરે રહ જાઇએ, પ્લીઝ. સબ કા મેડિકલ ચેક-અપ હોગા.’

મુસાફરીનો થાક, મનમાં ઉંચાટ, ઘરે પહોંચવાની ઉતાવળ અને એમાં લગભગ ત્રણસો પેસેન્જરોનું ચેક-અપ. ચેકઅપમાં સમયની બરબાદી કોઇને પોસાય એમ નહતી. કોઇને પસંદ પડ્યું

અલગ તરી આવે છે. સાંસ્કૃતિક દૃષ્ટિએ આ શહેર ખૂબ સમૃદ્ધ છે. એનું લોકસંગીત પણ ખૂબ લોકપ્રિય છે, તો લોકનૃત્યમાં ધૂમર અતિશય પ્રસિદ્ધ છે. તો સાથે જ ત્યાંનો ઊંટ ઉત્સવ પણ વિશેષ છે. લોકોનો રંગબેરંગી પોષાક પણ તેમને ભીડમાં નોખા તારે છે. ભોજનની વાત કરીએ તો દાલબાટી, ચૂરમા અને મિચી વડા તો દેશભરમાં ફેમસ છે.

પર્યટનની દૃષ્ટિએ જોધપુર માત્ર ભારત પૂરતો જ સીમિત નથી, પરંતુ વિશ્વભરમાં તે અગત્યનું કેન્દ્ર બન્યું છે. અહીંનો મેહરાન ગઢ કિલ્લો, ઉમેદ ભવન પેલેસ, જસવંત થડા અને મંડોર ગાર્ડન નિહાળવા લાયક છે. રણની સકારીનો આનંદ પણ તમને અલગ અનુભવ કરાવશે.

જોધપુરનો હથકરઘા, ફર્નિચર અને કારીગરી ઉઘોગ ભારતના આંતરરાષ્ટ્રીય નિકાસમાં ખૂબ મોટી ભાગીદારી છે.

વર્તમાનમાં જોધપુર એક મોટી બ્રાન્ડિંગ બનીને ઊભરી આવ્યું છે. વિશ્વભરના શ્રીમંતો અને સામાન્ય પ્રજા પણ જોધપુરનો શાહી અનુભવ લેવા માગે છે.

વિવિધ સેલિબ્રિટીઝ અહીં લગ્ન કરીને પોતાના પ્રસંગને યાદગાર બનાવવા માગે

છે. ઉમેદ ભવન પેલેસ શાહી લકઝરી અને રોયલ સ્ટેટ્સનું વૈશ્વિક સિમ્બોલ બની ગયું છે. પ્રિયંકા ચોપડા અને નિક જોનસે અહિં વિવાહ કરીને આ મહત્વને વિશેષ ઓળખ અપાવી છે.

આ એક એવું હેરિટેજ કલ્ચરલ સિટી છે, જ્યાં તમામ આધુનિક સુવિધાઓ મળી રહે છે. અહીં પ્રિ-વેડિંગ સેલિબ્રેશન માટે જોધપુરે એક ખાસ ઓળખ બનાવી છે. અહીંના કિલ્લાઓ પરંપરા અને સંસ્કૃતિના દર્શન કરાવે છે.

વિદેશી પર્યટકોના મનમાં જોધપુર વસી ગયું છે.

ડિજિટલના આ યુગમાં જોધપુર ફોટોજેનિક અને ઇન્સ્ટાગ્રામ ફેન્ડલી સિટી તરીકે ઓળખાય છે. એથી આ વિઝ્યુઅલ ટ્રીટ આપે છે. અહીંની હવેલીઓ એરકૂલેટ અને કલાક્રમેટ કન્ટ્રોલ છે, એથી હવે આ શહેર દરેક સીઝનનું ફેવરિટ શહેર બની ગયું છે.

ચોમાસાનો આનંદ લેવા માટે નવપરિણીતો અહીં ખાસ આવે છે. અરવલ્લીની હરિયાળી મનમોહક હોય છે. એવું લાગે છે કે ઘરતી માતાએ લીલી ચુંદડી ઓઢી હોય.

એથી જોધપુર એક વાર તો માણવા અને ફરવા જેવું છે.

વિશેષ પ્લસ

feedback@bombaysamachar.com

વીણા ગૌતમ

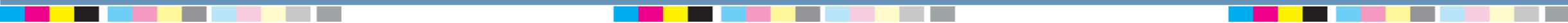
કોઈપણ શહેર નાનું હોય કે પછી મોટું હોય, તેની એક અલગ ઓળખ અને વિશેષતા હોય છે. આજે આપણે વાત કરીશું જોધપુરની મરુનગરીની. આ શહેર ઐતિહાસિક, સાંસ્કૃતિક અને પર્યટનની દૃષ્ટિએ ખાસ મહત્વ ધરાવે છે. આજે આ નગરી સ્ત્રીબલ પર્યટન માટે એક વિશેષ ડેસ્ટિનેશન છે.

જોધપુર રાજસ્થાનનું એક ઐતિહાસિક શહેર છે, જેને મરુનગરી અથવા થારનું દ્વાર કહેવાય છે. ભારત-પાકિસ્તાનની સીમા નજીક આવેલું છે. રાઠોડ વંશની રાજધાની મારવાડના વારસાનો આ ભાગ છે. એને રાવ જોધાએ ૧૪૫૯માં સ્થાપિત કર્યું હતું. અહીંનો મેહરાનગઢ કિલ્લો સૌથી વિશાળ અને મજબૂત કિલ્લો છે. જોધપુરનું નામ આવતા જ આપણાં દિમાગમાં રાજપુત શૌર્ય, સ્વાભિમાન અને યુદ્ધના દશ્યો નજર સામે તરવરવા લાગે છે.

આખા શહેરના ઘરોમાં જે બ્લ્યુ રંગ જોવા મળે છે, એના કારણે પણ આ શહેર

મરુનગરી જોધપુર છે પર્યટન માટે બેસ્ટ!

બ્લ્યુ સિટીના નામે ઓળખાતા જોધપુરને નિહાળવા દેશ-વિદેશથી લોકો આવે છે.

મોર્નિંગ મ્યૂસિંગ

રાજ ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

હિન્દી ફિલ્મો ભલે પારિવારિક મનોરંજન કહેવાતી હોય, પરંતુ મોટાભાગની ફિલ્મો યુવા પ્રેક્ષકો માટે જ અને એમના સંબંધી વિષયો પર જ બનતી હોય છે. એ યુવા વર્ગ એક સમયે વૃદ્ધ થાય છે ત્યારે એ જે પ્રકારનું જીવન જીવે છે તેને લઈને બહુ ફિલ્મો બનતી નથી. ઘરમાં જેમ ઘણી બધી ચીજ-વસ્તુઓ જૂની થઈને નકામી થઇ જાય છે તેવી રીતે એક સમયનો ‘દૂઝતો’ યુવા વર્ગ એના વૃદ્ધત્વમાં ફિલ્મનો વિષય બનવામાંથી ય જાય છે.

પ્રતિ વર્ષ ૧૫,૦૦થી ૨,૦૦૦ જેટલી ફિલ્મો બનાવતી આ માયાનગરીમાં વૃદ્ધ લોકોના સંદર્ભમાં એક ફિલ્મ પણ માંડ બનતી હશે. અત્યાર સુધીની ફિલ્મો જોઈએ તો આવી ફિલ્મો આંગળીને વેઢે આવી જાય એટલી હશે એટલા માટે ‘પ્રસાર ભારતી’ના ઓટીટી પ્લેટફોર્મ ‘વેસ્ટ’ પર ૨૦૨૪માં રિલીઝ થયેલી વરિષ્ઠ અભિનેત્રી જયા બચ્ચનની ‘સદાબહાર’ ફિલ્મ આ દિશામાં એક મહત્વનું કદમ છે. એટલું જ નહીં, સિનિયર સિટિઝન્સને કેન્દ્રમાં રાખીને બનેલી અત્યાર સુધીની જૂજ ફિલ્મોમાં બેહદ ખૂબસૂરત અને સંવેદનશીલ છે.

આ ફિલ્મ એટલા માટે ખાસ અને અલગ છે, કારણ કે તેમાં વૃદ્ધત્વની એકલતા કેન્દ્રમાં છે, પરંતુ રોડેણાં રડવા માટે નહીં. ઇન ફેક્ટ, તેમાં જયા બચ્ચન જે સ્ત્રીનો કિરદાર નિભાવે છે તે એના એકલવાયા શાંત અને સ્થિર જીવનમાં બહુ ખુશ છે. ફિલ્મનું શીર્ષક ‘સદાબહાર’ બે રીતે સૂચક છે : એક તો, એ સ્ત્રી પાસે એક રેડિયો છે, જેમાં હિન્દી ફિલ્મોનાં સદાબહાર ગીતો વાગતાં રહે છે અને બીજું, એ ગીતો સાંભળીને તે સ્ત્રી પણ પોતાને સદાબહાર મહેસૂસ કરે છે. સદાબહાર એટલે એવરગ્રીન, હંમેશાં હર્ષુભર્યું હરિયાળીથી ભરેલું, લીલુંછમ, સમૃદ્ધ.

મરાઠીમાં એવોડ વિજેતા ‘શેવરી’ ફિલ્મ અને ‘શ્રીમાન-શ્રીમતી’ જેવી લોકપ્રિય ટેલિવિઝન સિરિયલ બનાવનારા ગજેન્દ્ર અહિરે

ઇકો-સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા

feedback@bombaysamachar.com

નાની અને મધ્યમ કદની કંપનીઓ (જે માર્કેટમાં SME નામે ઓળખાય છે, અર્થાત્ ‘સ્મોલ એન્ડ મિડિયમ એન્ટરપ્રાઇસિસ’) નું સેગમેન્ટ જોરમાં ચાલી રહ્યું છે, પરંતુ તેના જોડતા લાભ રોકાણકારોને જોરદાર નહીં,પણ નબળો મળી રહ્યો હોવાનું નોંધાયું છે, કારણ કે આ કંપનીઓ જેટલી ગાજે છે તેટલી વરસતી નથી. વર્ષ ૨૦૨૫માં SME એ બહાર પડેલા પબ્લિક ઇશ્યૂઓમાં તીવ્ર વિરોધાભાસ જોવા મળ્યો, જેમની શરૂઆત ધમાકેદાર રહી, પણ ત્યાર પછીનો દેખાવ નિરાશાજનક રહ્યો. મતલબ કે ‘આરંભે શૂરા’ જેવો ઘાટ જોવા મળ્યો. આ વર્ષ ૨૦૨૫માં અત્યાર સુધીનાં ૯૪ એસએમઈ આઈપીઓ લોન્ચ થયા, એમાંથી માત્ર નવ આઇપીઓના કેસમાં જ લિસ્ટિંગ બાદ ભાવમાં ૧૦૦ ટકાથી વધુ વૃદ્ધિ જોવા મળી. ૭ જુલાઈ સુધીમાં, છ આઈપીઓમાં ૫૦ થી ૧૦૦ ટકા વૃદ્ધિ નોંધાઈ, જ્યારે અન્ય ૧૬ આઈપીઓમાં ૨૦-૫૦ ટકા જેટલો ભાવ લાભ નોંધાયો. અને ૧૪ આઈપીઓના શેરમાં ૧ થી ૨૦ ટકા વચ્ચેનો મામૂલી લાભ મળ્યો છે.શરૂઆતનો જૂસ્સો જાળવી રાખવામાં નિષ્ફળ ગયા હોય એવા લિસ્ટિંગ્સનો આંકડો ઉલ્લેખનીય રહ્યો. આશરે ૧૫ જેટલા આઈપીઓએ આ ક્ષેત્રે પદાર્પણ કર્યું ત્યારથી ૩૦-૫૦ ટકાની વૃદ્ધિ વચ્ચે ઝડૂમતા જોવા મળ્યા, જ્યારે આઠ આઈપીઓ માંડ ૫૦ ટકા સુધી પહોંચી શક્યા. અન્ય સાત આઈપીઓ ૨૦-૩૦ ટકા વચ્ચે સપડાયેલા રહ્યા, અન્ય આઠ આઈપીઓ ૧૦-૨૦ ટકા વચ્ચે તો ૧૧ આઈપીઓ ૧-૧૦ ટકાની રેન્જમાં જ રહ્યા હોવાનું જોવા મળ્યું છે.

આંકડા શું કહે છે?

આ બધા આંકડા એવો ટ્રેન્ડ દર્શાવે છે કે ઈન્વેસ્ટરોના જોરદાર પ્રતિસાદ છતાં મોટા ભાગની એસએમઈ કંપનીઓના શેર લિસ્ટિંગ થયા પછીના દિવસોમાં એમની ભાવ વૃદ્ધિ જાળવી શકી નથી. આ ટ્રેન્ડ પાછળનાં કારણો સમજવા જેવાં છે. આ કારણો છે : મર્યાદિત પ્રવાહિતા, સીમિત ડિમાંડ અને આવકના સપોર્ટ વિનાનું મૂલ્યાંકન. માર્કેટ એક્સપર્ટ કહે છે, ઘણા ઈન્વેસ્ટરોએ લાંબા ગાળાના બિઝનેસ ભાવિમાં ભરોસો રાખ્યા વિના માત્ર લિસ્ટિંગનો લાભ લેવા ખાતર એસએમઈ આઈપીઓમાં ઝુકાવ્યું હતું, પરિણામે આ સેગમેન્ટનો દેખાવ આરંભે ઝમકદાર રહ્યા બાદ નિરાશાજનક બની ગયો. લિસ્ટિંગ થયા બાદ સૌથી વધારે લાભ મેળવનાર કંપનીઓમાં મોખરે રહેનારી કંપનીઓ મર્યાદિત રહી, જેમાં એક કંપનીના શેરમાં ૩૬૦ ટકા જેટલો ઉછાળો જોવાયો હતો. ત્યારપછીના ક્રમે બે કંપનીના શેરમાં અનુક્રમે ૧૬૪ ટકા અને ૧૬૧ ટકા જેટલા ઉંચે ગયા હતા. ઉલ્લેખનીય દેખાવ કરનાર અન્ય કંપનીઓના શેરમાં આશરે ૧૦૦ ટકા જેટલું રિટર્ન નોંધાયું હતું. બીજુ બાજુ, સૌથી ખરાબ દેખાવ કરનાર શેરોમાં લિસ્ટિંગ બાદ ૫૦ થી ૭૦ ટકા જેવા કડાકા જોવાયા હતા. એસએમઈ આઈપીઓમાં રોકાણને એક ‘બેફામ જુવાળ’ તરીકે જોવાય છે, જેમાં અસ્થિરતા વધુ અને ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સુરક્ષા નબળી હોય છે. આમાં ભલે રકમ માર્કેટની ગતિશીલતાને ધક્કો પહોંચાડે એટલી મોટી હોતી નથી, પરંતુ વ્યક્તિગત ઈન્વેસ્ટરો માટે તો હજુ પણ મહત્વની છે. આવા

હૈં... ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ

feedback@bombaysamachar.com

કોઈ લેખક, કવિ, પેઈન્ટર, ફિલ્મકાર જેવા કલાકારો સમાજ માટે કેટલાં ઉપયોગી થઈ શકે! આમાં થર્ચા, દલીલ અને મતમતાંતર માટે ઘણો અવકાશ રહેવાનો, પરંતુ ‘કવીન ઑફ કાઈમ’ અને ‘કવીન ઑફ મિસ્ટ્રી’ તરીકે ઓળખાતાં અગાથા મેરી કલેરીકા કિસ્ટી (૧૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૮૯૦-૧૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૭૬) સંબંધી એક કિસ્સો એવો બેમિસાલ છે કે એમાં દલીલ માટે લેશમાત્ર સ્થાન નથી.

૬૬ ડિટેક્ટિવ નવલકથા અને ૧૧ વાર્તા-સંગ્રહ આપનારાં અગાથા કિસ્ટીના બે પાત્ર હરક્યુલ પોઈરો અને મિસ માર્પોલને સરપેન્સના ચાહકો ક્યારેય ભૂલી નહીં શકે. યુનેસ્કોની નોંધ પ્રમાણે વિશ્વનાં સૌથી વધુ અનુવાદિત લેખક એટલે અગાથા કિસ્ટી. એમની નવલકથા ‘એન્ડ ઘેન ઘેર વેર નન’ વિશ્વની સૌથી વધુ, દસ કરોડ નકલ, પુસ્તક છે. એમનું નાટક ‘માઉથ ટ્રેપ’ના નામે સૌથી વધુ સમય ચાલવાનો વિશ્વ-વિક્રમ છે. આ નાટક ૧૯૫૨થી લંડનમાં સતત ભજવાઈ રહ્યું છે. તેમણે

અગાથા કિસ્ટી

મેરી વેસ્ટકોસ્ટના ઉપનામથી પણ છ નવલકથા લખી હતી.

બ્રિટનના રાણી એલિઝાબેથ બીજાએ સાહિત્યમાં અનન્ય પ્રદાન બદલ લેખને રાષ્ટ્રીય સન્માન ડી.બી.ઈ.ની ઉપાધિ આપી હતી.

આ વિશે ઘણું ઘણું લખી શકાય પણ આપણે તેમના જીવન પછીની સિદ્ધિની અદ્ભુત વાત કહેવી છે. ભાગ્યે જ કોઈ લેખક આવું કરી શક્યા હશે. ૧૯૭૬ના જાન્યુઆરીમાં ૮૫ વર્ષની ઉંમરે અગાથા કિસ્ટીએ પાત્રો અને વાચકોનો સાથે

છોડીને અનંતની યાત્રાએ નીકળી પડ્યાં હતાં. એના દોઢેક વર્ષ બાદની ઘટના પર ફોક્સ કરવું છે. ૧૯૭૭માં કતારથી લંડન જતા વિમાનમાં એક આરબ પરિવાર ખૂબ તાણમાં હતો. એમની ૧૯ વર્ષની બાળકીની તબિયત ખૂબ નાજુક હતી. દિવસે-દિવસે હાલત નાજુક થઈ રહી હતી એટલે આખરી આશારૂપે બચ્ચીને લંડન જવાઈ રહી હતી.

જાણીતી સંસ્થા એ.પી. (એસોસિએટેડ પ્રેસ)ના દ્વારા લંડનની ડેટલાઈન સાથે ૨૩મી જૂન, ૧૯૭૭ના રોજ બ્રિટિશ જર્નલ ઑફ હોસ્પિટલ મેડિસિનને ટાંકીને આ અહેવાલ પ્રગટ થયો હતો. લંડનની ખૂબ જાણીતી હેમરસ્મિથ હોસ્પિટલમાં બાળકીને દાખલ કરાયા બાદ વડીલોના ધ્યાસ થોડા હેઠાં બેઠા ને આશાના દીવામાં વધુ તેલ ઉમેરાયું. અહીં નિષ્ણાત તબીબો, આધુનિક ઉપકરણો અને લેટેસ્ટ સારવાર છતાં માસૂમની તબિયતમાં જરાય સુધારો થતો નહોતો. ઉલ્ટાની હાલત વધુ કથળતી લાગતી હતી. એનું બ્લડપ્રેશર સતત વધી રહ્યું હતું. ને ધ્યાસ લેવામાં તકલીફ વધી રહી હતી. એ અંતિમ ધ્યાસ લેવા ભણી જઈ રહી હતી. સૌથી મોટી કઠણાઈ હતી કે ભલભલા ડૉક્ટર નિદાન નહોતા કરી શકતા કે બચ્ચીને થયું છે શું? અને કોઈ સારવારને પ્રતિસાદ આપતી નહોતી. મેડિકલ સાયન્સની જાણે મર્યાદા આવી ગઈ હતી. તબીબો ય લાચારી અનુભવતા હતા. રોગ પકડાય તો ઈલાજ કરી શકાય ને!

એ બાળકોનું બીધી વધી રહ્યું હતું, ધ્યાસરૂઝવાસમાં મુશ્કેલી પડી રહી હતી અને વાળ ખરી રહ્યા હતા. પણ ડૉક્ટર્સ કંઈ કરી શકતા નહોતા. આ સંજોગોમાં માર્શા મૅટલેન્ડ નામની નર્સ સવારના રૂટિન ચેકઅપ માટે નીકળી. આ બાળકીની હાલત જોઈને એ એકદમ વિચારમાં પડી ગઈ. એની આંખમાં ચમક આવી ગઈ. એને લાગ્યું કે આ બાળકીને થેલિયમ ઝેરની અસર તો નહિં થઈ હોય ને! થેલિયમ પોઈઝનની ટેક્નિકલ વિગતમાં પડવાનું રહેવા દઈએ પણ એટલું કહી શકાય કે થેલિયમ અત્યંત દુર્લભ

છે. પૃથ્વીના પોપડામાં તેનું પ્રમાણ ૦.૦૦૦૦૬ ટકા છે. પાછા આવીએ મૂળ કેસ પર. સવા સાતસો કરોડના સંબંધ એ ઊભો થાય કે ધુરંદર ડૉક્ટર્સ ન કળી શક્યા એ વાત એક નર્સને કેવી રીતે ખબર પડી! માર્શા આગલી રાત્રે અગાથા કિસ્ટીની નવલકથા ‘ધ પેલ હોર્સ’ (The Pale Horse) વાંચતી હતી. આ નવલકથામાં એક પાત્ર સાથે થેલિયમ ઝેરને લીધે થતી ઘટનાનું આબેહૂબ વર્ણન કરાયું હતું. એ પાત્રની પીડાનું વર્ણન એટલું સચોટ, અસરકારક અને સંશોધનપૂર્ણ હતું કે માર્શાને યાદ રહી ગયું. તબીબોને માર્શા મૅટલેન્ડની વાતમાં એક શક્યતા દેખાઈ, જે એક મોટી આશા હતી, પરંતુ બ્રિટનમાં થેલિયમ જવલ્લે જ દેખાય કે મળે. આને લીધે હોસ્પિટલમાં થેલિયમ સંબંધી ટેસ્ટ કરવાની સુવિધા જ નહોતી. સ્કૉટલેન્ડ યાંઈ ફટાફટ તપાસ કરતા જાણી લીધું કે થેલિયમ સંબંધી પરીક્ષણ કરી આપતી મેડિકલ લેબોરેટરી કંઈ છે ને ક્યાં છે? માર્શા મૅટલેન્ડને આગાથા કિસ્ટીના પાત્રના વાળ

આઈપીઓ સંસ્થાકીય રોકાણકારો પૂરતા મર્યાદિત રહે તો એ આદર્શ ગણાશે, જેથી છૂટક ઈન્વેસ્ટરો આમાં પ્રવેશ કરતા અટકે અને મોટી ખોટ કરવામાંથી બચે, કારણ કે આ એવું સંવેદનશીલ ક્ષેત્ર છે જેમાં ભાવમાં હેરાફેરી અને પ્રમોટર-સંચાલિત અટકળોનું જોર વધારે રહેતું હોય છે.

નિયમન તંત્રના સંભવિત નવાં ધોરણ

એસએમઈ આઈપીઓ બાબતે નિયમન તંત્ર ‘સેબી’ નવા નિયમો ઘડવાની વિચારણામાં હોવાના અહેવાલ છે, જેનો ઉદ્દેશ ગુણવત્તા અને ઈન્વેસ્ટરોની સહભાગીતામાં સુધારો લાવવાનો

મોતના અઢાર મહિના બાદ અગાથા કિસ્ટીએ બચાવ્યો બાળકીનો જીવ!

રેડિયો રિપેરિંગ નહીં, રિપ્લેસમેન્ટ માંગે છે, નવો લઇ લો ત્યારે અમૃતા ગુરુસે થઈને કહે છે કે મને પણ રિપ્લેસ કરી દો, હુંય જૂની થઇ ગઈ છું.

એ સ્ત્રીનો એકનો એક દીકરો (જે વિદેશમાં રહે છે) એ ફોનમાં એક મિનિટ વાત કરીને કહે છે, ‘અમ્મા, આપસે ખાત કરના બી મુશ્કિલ હો ગયા હૈ,’ અને ફોન મૂકી દે છે.

‘અમ્મા’ અટકી અટકીને ચાલે છે, લડખડાય છે, થોથવાય છે અને શ્વાસ લેવા હાંકે છે, કારણ કે એમને ‘આજની દુનિયા’ નિયમિત ગુરુસે કરતી રહે છે.

ફિલ્મના નિર્દેશક ગજેન્દ્ર અહિરે જૂની યાદો પર આ એક હૃદયસ્પર્શી ફિલ્મ બનાવી છે, જેમાં એક તરફ મેટ્રો અને મોલ્સથી ચમકતું આધુનિક મુંબઈ છે અને બીજી તરફ સુખદાયક, શાંત અને જૂનાં હિન્દી ફિલ્મ ગીતો અને રેડિયો કોમેન્ટ્રીવાળું મુંબઈ છે. ફિલ્મના પહેલાં જ દ્રશ્યમાં એ લોંગ શોટ્સ સાથે મુંબઈનાં જાણીતાં લોકેશન્સ બતાવે છે એટલે તરત જ તમને ખ્યાલ આવી જાય છે કે તમે કઈ દુનિયામાં પ્રવેશી રહ્યા છો.

મુંબઈ જ નહીં, ભારતનાં દરેક શહેરોમાં ઓલ ઇન્ડિયા રેડિયોની એક ચિરપરિચિત ધૂન સાથે સવાર પડતી હતી. ગામડાંમાં મરઘાં બાંગ પોકારતાં હતાં, શહેરોમાં રેડિયો. આપણી નાવિકાની સવાર અને રાત આ રેડિયો સાથે પડે છે. રેડિયોમાં વાગતાં લતા મંગેશકર, ગીતા દત્ત અને નૂરજહાંનાં ગીતો પણ તમને જૂના મુંબઈની યાદ અપાવતાં રહે છે.

અને હા, ફિલ્મના એક નિર્ણાયક મોડ પર એ જ રેડિયોમાંથી ઉદઘોષકનો ચિરપરિચિત અવાજ ગુંજે છે :

‘અબ અગલા ગીત હમને યુના હૈ ફિલ્મ ‘અભિમાન’ સે, ગીત કે બોલ લિખે હૈ મજરૂહ સુલતાનપૂરીને ઓર ધૂન બનાઈ હૈ સચિન દેવ બર્મનને...છસે ગાયા હૈ લતા મંગેશકરને...’

અને પછી ‘પાછા મળી ગયેલા, પાછા જીવતા થયેલા રેડિયો’ પર માથું મૂકીને રડતી અમ્માના કાનમાં શબ્દો રેલાય છે :

જબ હો ગયા તુમસે યે દિલ દીવાના ફિર ચાહે જો બી કહે હમકો જમાના કોઈ બનાયે બાતેં ચાહે અબ જીતની અબ તો હૈ તુમસે હર ખુશી અપની...

‘પાછો મળી ગયેલો, પાછો જીવતા થયેલો’ રેડિયો એટલે શું? ના જવાબ માટે આ ફિલ્મ જરૂર જોશે. ■

સર્જકના રમેશ પુરોહિત

સથવારે

feedback@bombaysamachar.com

ગુજરાતી ગઝલની વિશેષતા એ છે કે એ ફક્ત નગર કે મહાનગરમાં ફૂલીફાલી નથી પણ નાનાં નાનાં શહેરોમાં, નગરોમાં અને ગ્રામ વિસ્તારોમાં પણ પોતાના મજબૂત મૂળિયાં ને ઘટાટોપ બની છે. પછી એ જામનગર, ભાવનગર, જૂનાગઢ, માંગરોળ, પાજોદ ધ્રોળ, મોરબી, સુરેન્દ્રનગર, રાંદેર, સૂરત, ભરૂચ, વટવા વગેરે નગરોમાં વિસ્તરી ગઈ. મુશાયરાઓએ મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો. એ વખતે આ બધાં શહેરો બહુ જ નાનાં હતાં. અત્યારના એક પરાવિસ્તાર જેટલા પણ નહીં. આવી રીતે અમરેલી જિલ્લાના બગસરામાં કુતુબ આઝાદ નામના શાયરે જીવાતા જીવનની આબેહૂબ તરવીર સમી ગઝલો લખી. ગઝલવેદો પાંચથી છ દાયકા સુધી કાર્યરત રહ્યા.

ગુજરાતના મૂર્ધન્ય ગઝલકાર મરીઝ પછી આવે છે જનાબ કુતુબ આઝાદ. જેમનું પ્રદાન ખૂબ બહોળું છે. બગસરામાં થાણું. વ્યવસાય શિક્ષણથી લઈને પત્રકારિતા. એમનું ‘તમન્ના’ નામનું સામયિક બગસરા જેવા નાના નગરમાંથી વર્ષોથી એકધારું પ્રકટ થઈ રહ્યું છે. અત્યારે એમના પુત્ર અને શાયર તુરાબ હમદમ ‘તમન્ના’ સંભાળે છે. કુતુબભાઈ જીવનના વિશ્વ વિદ્યાલયમાં દરેક ક્ષેત્રે ઘડાઈને જ્ઞાનપુત થયા હતા. એ કવિ, પત્રકાર, શિક્ષણવિદ્, સમાજસેવક અને ઘણા નવોદિત ગઝલકારોના માર્ગદર્શક હતા. જીવનના અંતરંગ અનુભવોનું ભાથું હતું. લોકોને નિકટતાથી જોયા હતા એટલે એમની રચનાઓમાં સચચાઈનો રણકો છે. છ એક

ગઝલસંગ્રહો આપ્યા છે. પ્રથમ ગઝલ-નઝમ-મુક્તક સંગ્રહ ‘આગ અને બાગ’ પ્રકટ થયો. કવિ બરકત વીરાણી ‘બેફામ’ કહે છે: એમણે (કુતુબ આઝાદ) પઘના પદાર્થમાં પોતાના મન અને હૃદયના સુવાસ અને ઉજાસ આપ્યા છે. શબ્દ અને અર્થની સંપત્તિ અને સમૃદ્ધિનું ગુજરાતને સમર્પણ કર્યું છે. ગઝલ ક્યારે મળે? કુતુબભાઈનો જવાબ યાદ રાખવા જેવો છે:

તુજને નિહાળવાની યુગ-જૂની ઝંખનાઓ
ઑંખોમાં ઝળહળે છે, ત્યારે ગઝલ મળે છે.

એમની ૧૯૭૬માં ‘કુમાર’માં પ્રકટ થયેલ ગઝલોમાં શ્રેષ્ઠ ગઝલ તરીકે પુરસ્કૃત થયેલી ગઝલનો ‘મત્લો છે:

ભ્રમરના સંગમાં રંગે નથી થાતાં સુમન કાળાં
ગિરિની શ્યામ છાયાથી કઠો ના થાય વન કાળાં

પરંપરાના જ માનામાં પોતાની ગઝલોને બિખંડાળથી બચાવીને કુતુબ આઝાદે ગઝલના વિશિષ્ટ ભાવ ઉપરાંત ખુવારી, ખુમારી, સ્નેહ, સમર્પણ, શ્રમ, દેશદાઝ, સંગઠન, સંઘબળ, એકતા, માનવપ્રેમ વગેરે લાગણીઓ રમતી કરી. મહત્વની વાત એ છે કે એમણે કલ્પનાની કલાને જીવનની કલા બનાવી. એમની ભાષાશુદ્ધિ અને માવજત ધ્યાન ખેંચે છે જેમ કે અભિનય થાય છે જાણે અજાણ્યે વિશ્વ તખ્તા પર, જીવન-નાટક છે રોજિંદું ને પડદા રોજ બદલે છે શમ્મા તો એકની એક જ બળે છે રાત વેળાએ સમર્પણ પ્રાણ કરવાને પતંગા રોજ બદલે છે.

આમ તો ચારે તરફ દીવાલ પથથરની હતી
પણ વાત જે ફૂટી ગઈ એ વાત ઘરની હતી

ભણકાર આગમનના સતત એમ આવશે
હમણાં જ જાણે દ્વાર પર કોઈ ખટખટાવશે
આવી હવાઓ લઈ જશે ગુલશનથી દૂર દૂર
ફૂલો સુવાસ ક્યાં સુધી ફિલમાં છુપાવશે

કેવા પ્રણયના પંથે અનુભવ થતા હતા
નિદ્રામાં હું હતો ને દરદ જાગતાં હતાં

મનમાં ઓછું લાવીએ શી વાતનું?
જિંદગી છે નામ ઝંઝાવાતનું.

જિંદગીની વ્યથા અને વિષમતા એમને નાની

વયથી અનુભવવી પડી. પરંતુ આ વિકટ માર્ગમાંથી વિચલિત થયા વગર એમને કરતા ઝાળ કરોળિયાની જેમ દર વખતે સખ્ત પરિશ્રમથી અને આવડતથી રસ્તો કાઢ્યો.

દુઃખ દર્દને હાવી થવા ન દીધા એટલે એમના જીવનમાં કે કવનમાં ક્યાંય કડવાશ નથી. એમણે હંમેશાં જીવનદર્શી રહીને શાળાના વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડ્યું અને એક સફળ કેળવણીકાર બની રહ્યા.

સામાજિક ક્ષેત્રો પણ એમનો ધર્મ અને મર્મ માનવતાલક્ષી જ રહ્યો તેથી કોઈ ભેદભાવ વગર એમને અત્ર, તત્ર અને સર્વત્ર માનપાન મળતા રહ્યા. સમાજની વિષમ પરિસ્થિતિમાં એમનું કાળજીું કંપી ઉઠે છે. એમની સામાજિક નિષ્બતમાં સર્વજન હિતાયની ભાવના ભળી છે એટલે એ કહે છે:

સાચા સંબંધ હો તો કાયમ નભી જવાના
પાખંડ પર રચેલા મહેલો ઢળી જવાના
ઈશ્વરની આંખ આજે શોધી રહી છે માણસ
સોગંધ કોઈ તો લો માણસ થઈ જવાના

ગઝલના તગજૂલના રંગને એમણે સુપેરે ગાયો છે અને તસલ્વુફના સૂફી રંગને ફકીરોની અદ્યથી નિજમાં સમાવ્યો છે. વિરહના અનેક પ્રકારના ઘૂપછાંવની લીલીસુકીના રંગમાંથી એ પસાર થાય છે અને રોદણો રોયા વગર તારસ્વરે વિરહને ઘૂંટ્યો છે. મિલનના અને વિરહના, રંગના અને ભગવા રંગના

કેટલાક શેરો જોઈએ:

એ ઘડીઓ મિલનની ઘડીઓ હતી
પ્રેમ ઉત્સવ હતો ને ખુશીઓ હતી
મારો પાલવ છલોછલ હતો પ્રેમથી
તારા પાલવમાં પણ લાગણીઓ હતી
હા, ગુલાબી ગુલાબી એ મોસમ હતી
રંગ ભીની હતી રાત માઝમ હતી
હર્ષ અશ્રુ ટપકતાં હતા આંખથી
ફૂલ ગાલો ઉપર જાણે શબનમ હતી.
એ હતા પ્રાણ પ્યારા મિલનના દિવસ
યાદ આવે છે તારા મિલનના દિવસ
ખીલી’તી વસંતો તમારાજ પગલે
તમે વહી ગયા ને હવે પાનખર છે

ગુજરાતના અગ્રગણ્ય ગઝલકાર અમૃત ઘાયલ સાહેબે નોંધ્યું છે કે ‘બહુમુખી પ્રતિભા શક્તિ ધરાવતા તમન્ના તંત્રી કુતુબ આઝાદ મારા જૂના મિત્ર છે. કુતુબ આઝાદ પૂરા ચાર દાયકાથી પત્રકારત્વ અને ગુજરાતી ગઝલ સાહિત્યની ખંતથી સેવા કરી રહ્યા છે કુતુબ આઝાદના સમર્પણ અને નમ્રતા ઉપરના નીચેના બે અશઆર આપણી દૃષ્ટિ સમક્ષ સમર્પણ અને નમ્રતાની જીવંત મૂર્તિ સાકાર થાય છે:

સમર્પણ એજ ઊંચાઈ ઉપર જાવાનું સાધન છે
નદાને જાત ન્યોછાવાર કરી સાગર થવાનું છે
શીખી લો નમ્રતાના પાક કોઈ વૃક્ષ પાસેથી
ફળે ત્યારે નથી નાનપ અનુભવતાં નમન કરતાં

■

સુખનો આશુ પટેલ

પાસવર્ડ

feedback@bombaysamachar.com

થોડા દિવસો અગાઉ એક રેસ્ટોરાંમાં ૯૪ વર્ષના રમાબહેન રાજાણી સાથે મુલાકાત થઈ ગઈ. રમાબહેન એમનાં સંતાનો સાથે નાઈજરિયામાં રહે છે. પોરબંદરના વતની રમાબહેન નાની ઉંમરથી જ કુટુંબ સાથે વિદેશમાં સ્થાયી થયાં હતાં. હું એક મિત્ર સાથે જૂહુની એક રેસ્ટોરાંમાં ગયો ત્યારે રમાબહેન એમના ૭૨ વર્ષીય પુત્ર નીતિનભાઈ અને ૭૬ વર્ષીય પુત્રી સાથે ડિનર માટે એ જ રેસ્ટોરાંમાં આવ્યાં હતાં.

પુત્ર નીતિનભાઈએ કહ્યું કે ‘અમે દર વર્ષે બાનું મેડિકલ ચેકઅપ કરાવવા મુંબઈ આવીએ છીએ. થોડા દિવસ મુંબઈ અને ગુજરાતમાં ફરતા પણ જઈએ છીએ.’

રમાબહેને પુત્ર અને પુત્રી સાથે ડિનર માણ્યું. અને પછી એ ત્રણેએ આઈસક્રીમ પણ ખાધો.

‘૯૪ વર્ષની ઉંમરે આટલા તંદુરસ્ત કઈ રીતે રહી શકો છો?’ એવો સવાલ સ્વાભાવિક રીતે મેં એમને કર્યો ત્યારે એ હસી પડ્યાં. એમણે કહ્યું, ‘બેટા, જે કંઈ છે એ મનનું છે અને હું સારા વિચારો સાથે જીવું છું એટલે આ ઉંમરે પણ તંદુરસ્ત છું.’

વાતચાતમાં એમણે કહ્યું કે ‘અમારા વડીલોએ વતનની બાજુમાં આદિત્યાણા ગામમાં એક હવેલી પણ બનાવી છે.’

મારી સાથે મારા મિત્ર પરેશ બઉઆ હતા એમની બેગમાં ભાગવદ ગીતાનું એક નાનકડું પુસ્તક હતું એ એમણે રમાબહેનને ભેટરૂપે આપ્યું એટલે રમાબહેન ખુશ થઈ ગયાં. પછી તો અમે વાતોએ વળગ્યાં.

રમાબહેનને જોઈને મને થયું કે લોકો જિંદગી પ્રત્યે બહુ ફિરિયાદો ન રાખે અને સકારાત્મક અભિગમ સાથે જીવે અને પોતાની ઉંમરને પોતાના જીવન પર હાવી ન થવા દે તો ગમે એટલી ઉંમરે પણ સ્વસ્થ અને તંદુરસ્ત જીવન માણી શકે.

થોડા દિવસો અગાઉ જ એક જૂના મિત્રએ ૮૫ વર્ષીય બિરજુ મહારાજ અને ૫૭ વર્ષીય અભિનેત્રી માધુરી દીક્ષિતનો એક વીડિયો મોકલ્યો હતો. એ વીડિયોમાં માધુરી દીક્ષિત ‘પિયા તોસે નૈના લાગે રે...’ ગીત પર અદ્ભુત નૃત્ય કરે છે અને પછી બિરજુ મહારાજ પણ માધુરી દીક્ષિત સાથે નૃત્યમાં જોડાય છે અને આપણે કલ્પના પણ ન કરી શકીએ એવી સ્ફુર્તિથી બિરજુ મહારાજ માધુરી સાથે નૃત્ય કરે છે.

જો બિરજુ મહારાજે પોતાની ઉંમર સ્વીકારી લીધી હોત તો એ આ ઉંમરે સક્રિય ન રહી શક્યા હોત અને ૮૫ વર્ષની ઉંમર વટાવી ગયા પછી આટલી સ્ફુર્તિથી નૃત્ય ન કરી

૯૪ વર્ષી રમાબહેન સાથે પુત્રી (ડાઉ) અને પુત્ર (ઉર)

શક્તા હોત!

ઘણા લોકો જીવનના ૫૦ વર્ષ પૂરા કરે પછી બોલતા થઈ જાય કે ‘હવે તો ઉંમર થઈ ગઈ, હવે વનપ્રવેશ થઈ ગયો કે હવે તો નિવૃત્ત થવાનો સમય નજીક આવી ગયો.’ એવા લોકો સ્વાભાવિક રીતે સ્ફુર્તિભેર કશી પ્રવૃત્તિઓ તો ન કરી શકે, પણ એમની આજુબાજુના લોકોને પણ નિરાશાજનક વિચારો તરફ પ્રેરે.

માણસ મનથી પોતાની ઉંમરને પોતાના જીવન પર વર્ચસ ન જમાવવા દે તો કેવી રીતે જીવી શકે એના ઘણાં દ્રષ્ટાંતો આપણી સામે છે. ગઈ સદીના વિખ્યાત અભિનેતા દેવ આનંદ જીવનના નવમા દાયકામાં પણ અત્યંત સ્ફુર્તિ સાથે કામ કરતા કે જોવા મળતા હતા.

નંબર વનનો નશો અનેરો...

ઘેઘૂર ઘમંડ ઘનેરો!

પાણી પર ચાલીને દેખાડ્યું છે, ભૂખ્યાની ખાલી થાળીમાં રોટલી ટપકાવી છે, છતાં લોકોએ મને કેમ શૂળીએ ના ચઢાવ્યો?’

ઓસ્કાર વાઇલ્ડની આ લઘુકથામાં માનવમનની ચાવી છુપાયેલી છે. દુનિયામાં સૌને નં.૧ બનવું છે પછી એ સિંહાસન પર બેસવાનું હોય કે શૂળી પર ચડવાનું હોય.

નં.૧ની આ દોડ યુગોથી પતતી જ નથી. એનો સૌથી તાજો નમૂનો છે ટ્રમ્પકાકા-જગત ચાયાનો....આ અમેરિકાના પ્રેસિડન્ટને લાગે છે કે હું દુનિયાનો નંબર ૧ શક્તિશાળી

માણસ છું ને મારે કારણે આખી દુનિયા ચાલે છે... મારા કહેવાથી જ ભારત-પાક ધર્ષણ હોય કે રશિયા- યુકેન, છરાન-છઝરાયલનાં યુદ્ધ અટકી જશે. કોવિડથી લઈને ઈકોનોમી સુધી એ જાંતજાતનાં ફતવા બહાર પાડે રાખે છે. આ આજના સમયના સૌથી પાવરફુલ માણસનું એ સત્ય છે.

આપણે ત્યાં નં.૧ આવવું એ જ આપણાં અસ્તિત્વની ઓન-ઓફ સ્વિચ બની બેઠી છે. આપણે! બધાં જ એક અદૃશ્ય સંગીત-ખુરશીની ગેમ રમી રહ્યાં છે, સૌને ખુરશી પર સૌથી પહેલાં ઘૂબ્બ દઇને બેસી જવું છે. તમે માર્ક કરજો કે એરપોર્ટ પર જેવી ફલાઇટની સૂચના સંભળાય કે ફલાઇટ પકડવાં તરત જ ૧૫૦ લોકો દોડીને લાઇન લગાવશે, જાણે વહેલાં જઇને સીટ નહીં પકડાય તો ઊભા-ઊભા જવું પડશે...! એટલું જ નહીં, વિમાન લેંડ થાય અને દરવાજા ખૂલે એ પહેલાં જ બધાં ઉપરથી સામાન ખેંચીને બહાર દોડવા ધક્કામુક્કી કરશે જાણે બહાર જઇને બોર્ડર પર લડવા જવાનું હોય! આવું જ ટ્રેનમાં સૌ દોડીને અંદર ઘૂસશે.

ઇન્ટરવલ:

દમાદમ મસ્ત કલંદર,
અલી દા પહેલા નંબર.. (સિંધી પારંપારિક)
એક લેખકે મોટો ગુનો કર્યો. રાજાએ એક વર્ષ જેલની સજા ફરમાવી. મંત્રીએ કહ્યું, ‘મહારાજ, સજા ઓછી છે.’ રાજાએ સજા ૨ વર્ષની કરી. મંત્રીએ ફરીથી કહ્યું, ‘આ સજા પણ ઓછી છે.’ રાજાએ ફરી લેખકની સજા વધારી. સજા વધતાં વધતાં ફાંસીએ પહોંચી. મંત્રીએ કહ્યું, ‘મહારાજ, ફાંસીથી પણ આ લેખક પર અસર નહીં થાય.’ રાજાએ પૂછ્યું, ‘ફાંસીથી વધારે શું?’

મંત્રીએ કહ્યું: ‘આ લેખકની સામે એનાં હરીફનું નામ ‘નંબર -૧’ લેખક તરીકે જાહેર કરી દો. આનાથી મોટી કોઇ સજા લેખક માટે કઇ હોય? લેખક, જીવીએ નહીં શકે કે મરીએ નહીં શકે! ! ’

છશ્કમાં પણ ‘પહેલી નજર’ કે ‘પહેલાં પ્રેમ’ને આપણે વધારે જ ભાવ આપ્યો છે. ચાંદ પર પહેલાં કોણ પહોંચે એ માટે રશિયા-અમેરિકામાં હોડ લાગેલી. પછી જ્યારે અમેરિકા પહેલીવાર પહોંચ્યું તો રશિયાએ અફવા ઉડાડી કે અમેરિકનો ચાંદ પર ગયાં જ નથી. કોઇ ફિલ્મી સ્ટુડિયોમાં ચાંદનો સેટ લગાવી ખોટે-ખોટે શૂટિંગ કર્યું છે!

અરે, ટીવી-ચેનલો આજે સૌથી પહેલાં સમાચાર બ્રેકિંગ ન્યૂઝ, આપવાની હોડમાં સમાચારને ચેક કર્યા વિના સમાજની સંવેદના ખુટ્ટી કરી નાખી છે.

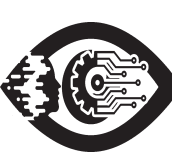
આપણે સૌ તો ઠીક, ભલભલા જ્ઞાનીઓ પણ એ વાત કેમ ભૂલી જાય છે કે આખરે તો આપણે સૌ સમય નામનાં સમુદ્રમાં નાની-મોટી લહેર છીએ. કોઇ મોટું મોજું છે તો કોઇ નાનું. દરેક મોજાંએ ઉપર જઇને નીચે આવવાનું જ છે. અનંતનાં અંક ગણિતમાં કોઈ નંબર-૧ હોય કે નંબર-સવા લાખ... શું ફરક પડે છે?

ઝંડટાઇલસ:

આદમ: મને ૫૦૦૩ની લોટરી લાગી.
ઇવ: એ તો કીક.. પણ એમાં પહેલો અડધો ભાગ અર્ધાંગિનીનો કાઢ!

■

ટેક વ્યૂહ

વિરલ રાહોડ

feedback@bombaysamachar.com

વડોદરા નજીકનો જર્જરિત ગંભીરા બ્રિજ તૂટી પડતા છ-છ દિવસ સુધી એમાં સપડાયેલાનું રેસક્યૂ ઓપરેશન ચાલ્યું... દર ચોમાસે આપણા રસ્તાઓ મંગળગ્રાહની સપાટી જેવા બની જાય છે. નેશનલ હાઈવે હોય કે સ્ટેટ, ગ્રામ્ય વિસ્તારનો રોડ હોય કે સ્માર્ટસિટીના રસ્તા. માર્ગની ખરી કસોટી ચોમાસામાં થાય છે. પ્રોજેક્ટ વખતે કેવી અને કેટલી સામગ્રી કેમ વાપરી છે એનો રિપોર્ટ વરસાદ આપે છે. બ્રિજનિર્માણ વખતે ડાઈવર્ટ કરેલા રસ્તાઓની હાલત પણ મગરની પીઠ જેવી હોય છે, કારણ કે એ ડાયવર્ઝન કાયમી નથી હોતું. હંગામી ધોરણે બનાવેલું હોય છે. બ્રિજ પરથી પસાર થતા પણ ચોક્કસ મીટરના અંતરે ધ્રુજ જતું વાહન એ અનુભૂતિ કરાવે છે કે, ઘાડી બ્રિજ પરથી પસાર થઈ રહી છે. ઘણીવાર ખાડાના કારણે જીવલેણ અકસ્માત થાય છે. દુનિયાના સૌથી વિશાળ અને શ્રેષ્ઠ રોડ નેટવર્કને લઈ દાવા અનેક થાય પણ હકીકત ચોમાસામાં જ ઉઘાડી પડે છે. વિકસિત રાષ્ટ્રનું આધર્ણ અનુકરણ કરવા કરતા ત્યાંની ટેકનોલોજી અને એમાં પણ પાયાની સવલત માટે વપરાતી ટેકિનકને ખરા અર્થમાં સ્વીકારવા જેવી છે. રોડ નેટવર્ક મુદ્દે જર્મની અને જાપાનને કોઈ દેશ પછાડી શકે એમ નથી. જાપાન તો ભૂકંપથી ટેવાઈ ગયેલો દેશ છે, છતાં કોઈ ઈમારત જમીનદોસ્ત થઈ હોય કે ભૂકંપથી રોડ બેસી ગયો હોય એવું છેલ્લાં એક દાયકામાં નથી બન્યું.

રસ્તાઓ એક માધ્યમ છે, જે બે સેક્ટરને જોડે છે. એના પરથી દરરોજ લાખોની સંખ્યામાં વાહનો પસાર થતાં હોય છે. ગત વર્ષે જર્મનીએ માર્ગ નિર્માણને લઈને દુનિયાને ચોંકાવી દીધો. માત્ર ૧૦૦ જ દિવસમાં ૯૦ કિલોમીટરનો રસ્તો બનાવી દીધો. એ પણ બ્રિજથી લઈને સ્લોપ (ઢાળ) સુધી. રસ્તા તો દરેક દેશમાં બનતા હોય છે. આ રસ્તા બનાવવાની ટેકનિકમાં જુદાપણું હોય છે. રસ્તા તૈયાર કરવામાં ઉપયોગમાં લેવાતી ટેકનોલોજીમાં જર્મની અને જાપાનને ખરા અર્થમાં અનુસરવા જેવા છે. ઓછો રકમ અને વધુ કાયદો. જાપાન દેશ ટેકનોલોજીના મામલે ડંકો વગાડી રહ્યો છે. જાપાનના કોઈ પણ શહેરમાં રસ્તાનું નેટવર્ક કોઈ એક પેટર્ન પર આધારિત નથી, પરંતુ જે શૈલીથી રસ્તા બને છે એ જોરદાર છે.

અહીં સૌથી વધુ ટ્રાફિકથી વ્યસ્ત રહેતા રૂટ પરના રસ્તા સૌથી મજબૂત છે. મોડલ સેમ્પલ ટેકનોલોજીથી જાપાનમાં રસ્તા બને છે, જેમાં ટીમ જમીનનો ટુકડો લઈ એના પર રસ્તા બન્યા બાદ શું થશે એનું પરીક્ષણ કરે છે. આને ‘મોડલ સેમ્પલ ઈફેક્ટ’ કહે છે. જ્યાં

રસ્તા તૂટવાના તો દૂર... એના પર તિરાડ સુધ્યાં નથી પડતી!

રોડ ડેવલપમેન્ટ ટેકનોલોજીનું અવનવું

સરળતાથી જમીન ખસી જાય છે અને રસ્તાનો ભાર જમીન ઉઠાવી ન શકે ત્યાં અન્ય ટેકનોલોજીથી કામ લેવાય છે. હવે જમીન સક્ષમ હોય અને રસ્તો બન્યા બાદ જમીનને કોઈ નુકસાન ન થતું હોય ત્યાં પ્રોજેક્ટ લેયર ટેકનોલોજીથી આકાર લે છે. કાયનેટિક એનર્જીનો આખો અભિગમ સૌથી પહેલા જાપાને જ

ટેસ્ટ કર્યો, જેમાં માત્ર ચાલવાથી કે ફૂદકા મારવાથી ઊર્જા પેદા થાય છે. એને ડાઈવર્ટ કરી જે તે વિસ્તાર સુધી પહોંચાડી સ્ટ્રીટ લાઈટ ચાલુ કરી શકાય છે. કાયનેટિક એનર્જીય આવી સ્ટ્રીટ લાઈટ ઓછામાં ઓછી ૩૦ મિનિટ સુધી રોશની આપે છે. વધુમાં તો આખી રાત ટૂંકી પડે. જાપાનના શહેરની માર્કેટમાં ત્રિકોણ આકારની ટાઈલ્સને ચોરસ કે ડાયમંડ આકાર બને એ રીતે વ્યવસ્થિત ગોઠવી, નીચે સ્પ્રિંગ પ્રેશર જનરેટર મૂકી ઊર્જા પેદા કરવામાં આવે છે. જેમ-જેમ લોકો આ ટાઈલ્સ પરથી પસાર થાય છે એમ આ ટાઈલ્સ થોડી-થોડી નીચેની બાજુ પ્રેસ થાય છે પછી ફરી પોતાની મૂળ સ્થિતિમાં આવી જાય છે. ચાલતી વખતે ફીલ પણ ન થાય કે ટાઈલ્સ પ્રેસ થઈ છે. વરસાદમાં પણ પાણીથી અંદરના વાયર કે ઊર્જાના રૂટને મુશ્કેલી ન પડે એ માટે વેસ્ટ પ્લાસ્ટિકનું કોઈઈંગ કરવામાં આવે છે. દરેક ટાઈલ્સની વચ્ચે ચોક્કસ જગ્યા છોડવામાં આવે છે. જેથી વરસાદનું પાણી સીધું જ જમીનમાં ઊતરે. આ રસ્તાના વાયર કે ઉપકરણને ભલે ભીના કરે પણ કામ કરતા બંધ ન કરે.

ફાયદો એ થાય છે કે, આવી ટાઈલ્સ ઝડપથી તૂટતી નથી એટલે રસ્તા તૂટતા નથી. આ સમગ્ર ટેકનોલોજીને ‘પીઝો ઈલેક્ટ્રો વે’ કહેવાય છે. આ જ રીતે, માન્યામાં ન આવતી વાતને શક્ય કરી બતાવી છે જર્મનીએ. જ્યાં વિશાળ જગ્યા પર બ્રિજના પિલ્લર, ઢાળ અને ડાઈવર્ઝનના વાસ્તવિક મોડલ તૈયાર કરીને ડાયરેક્ટ ઈન્સ્ટોલ કરી દેવાય છે. ન ટ્રાફિક ડાઈવર્ટ કરવાની સમસ્યા ન રોડ ખોદવાની. તો પછી જૂના રોડનું શું? બસ, એ જ એના પર આખું લેયર જ નવું કરી ઈન્સ્ટોલ કરી દેવામાં આવે છે. આ છે લેટેસ્ટ જર્મન ટેકનોલોજી!

આઉટ ઓફ ધ બોક્સ

જાપાનના દરેક શહેરમાં હોલવાળા રસ્તા છે. આ એવા ડ્રિલ કરેલા હોલ છે, જેમાંથી પાણી સરળતાથી સરકી જાય છે. જે સીધું જ જમીનમાં ઊતરે છે એટલે વરસાદ ગમે એટલો આવે પાણી ભરાતું જ નથી.!

કરિયર

કીર્તિ શેખર

feedback@bombaysamachar.com

૨૧મી સદીમાં ટેકનોલોજી જે પ્રમાણે બદલાઈ રહી છેએમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ એટલે કે, એઆઈની સૌથી મોટી ભૂમિકા છે આજે એવું કોઈ ક્ષેત્ર નથી જે એઆઈના ચમત્કારિક બનાવોથી બાકાત હોય. આજે કેરિયર જ નહીં માનવોની જીવનશૈલીના બદલાવનું સૌથી મોટું કારક એઆઈ બની ગયું છે. એઆઈ કોઈ એવી વાત નથી કે જેનો વાસ્તવમાં કોઈ આધાર નથી, એઆઈ કોઈ પણ રીતે ખતરનાક નથી પરંતુ જો ધ્યાનથી જોઈએ અને વિચારીયે તો એઆઈ આપણા જીવનને બહેતર બનાવવાનો એક પ્રયાસ છે. આવામાં જો લોકો એ ભયમાં જીવી રહ્યાં હોય કે આવનારા દિવસોમાં એઆઈની દખલઅંદજી અમારા ભાગની નોકરી ન લઈ લે, આ એક ખોટા ભયને લઈને જીવી રહ્યા છે. એક વાત તો નક્કી છે કે માનવીય શ્રમનો મોટોભાગ એઆઈ ઝડપી લેશે, પરંતુ ભારત જેવા દેશમાં જ્યાં યુવાઓની સંખ્યા બહુ મોટી છે અને ટેકનોલોજી ખૂબ ઝડપથી વધી રહી છે, ત્યાં એઆઈ ડરનો વિષય ન હોવો જોઈએ,ખાસ કરીને કેરિયર માટે અને જે લોકોને એઆઈને કારણે જો પોતાની નોકરીને લઈને ભય લાગતો હોય તો તેમને આનું અધૂરું જ્ઞાન છે. એક વાત તો નક્કી જ છે કે, એઆઈ કાંઈ પણ કરે તે માનવ નથી અને માનવો જેવું વિચારી પણ ન શકે. હા, એવા ઘણા સેક્ટર છે જ્યાં આજે પણ કામ મેકેનિકલ રીતે થઈ રહ્યું છે. તે કામોને એઆઈ જરૂરથી પોતાના કબજામાં લઈ લેશે, પરંતુ તે કામોને પાર પાડવા માટે માણસોની જરૂર પડશે. પરંતુ બૅંકિંગ સેક્ટરમાં કોઈને લોન જોઈતી હોય તો એઆઈ તેને ઓટોમેટીક લોન અપ્રુવ તો કરાવી શકે છે પરંતુ લોન લેવી કે ન લેવી તે એઆઈ કોઈ વ્યક્તિને સમજાવી નહીં શકે, પરંતુ એક વ્યક્તિ જ નક્કી કરી શકશે કે સમજાવી શકશે કે લોન લેવી કે ન લેવી. તેથી જ લોન અપ્રુવ જેવી ક્રિયાઓ ક્યારેય એઆઈ દ્વારા નહીં કરવામાં આવે. એવી જ રીતે હેલ્થ કેરમાં પણ એઆઈ બેસ્ટ રિપોર્ટ આવી રહ્યાં છે પરંતુ તે રિપોર્ટને ધ્યાનમાં રાખી કોઈ ડૉક્ટર મોટા નિર્ણયો લેતા

નથી. કારણકે, એઆઈ એક મેકેનિકલ રિપોર્ટ આપે છે તેના પરથી એ તારણ ન કાઢી શકાય કે વ્યક્તિ કેટલું સ્વસ્થ છે. એઆઈનો ત્રીજો મોટો ડર મીડિયા ક્ષેત્રને છે. લોકોનું એવું માનવું છે કે, એઆઈના આવવાને કારણે મીડિયાના બધાં જ કામ તે જ કરી નાખશે જેમકે, રિપોર્ટ બનાવવો, રિપોર્ટનું વિશ્લેષણ કરવું, જૂના રિપોર્ટના આધાર પર નવા રિપોર્ટનું વિશ્લેષણ કરી લેવું, પરંતુ સૂચનાઓની સચ્ચાઈ માત્ર રિપોર્ટ સુધી જ સીમિત નથી. જેમકે, ભારત પાકિસ્તાન સાથેના સટીક વિશ્લેષણ એઆઈ ન કરી શકે પરંતુ કોઈ અનુભવી પત્રકાર નહીં રાખી શકાય. એક માનવી જ તે રિપોર્ટની આજુબાજુની સંવેદનશીલતા સમજી શકશે. તેથી જ એઆઈને કારણે કોઈની પણ નોકરી જોખમમાં નથી. કામ ફાસ્ટ થશે, પરફોર્મન્સ સાધું થશે અને આ જ કારણે એઆઈ માનવીનો સહાયક બનશે, માનવીનો વિકલ્પ નહીં. એઆઈને કારણે જેટલી નોકરીઓ જશે તેનાથી ડબલ વિકસિત થશે જેમકે,

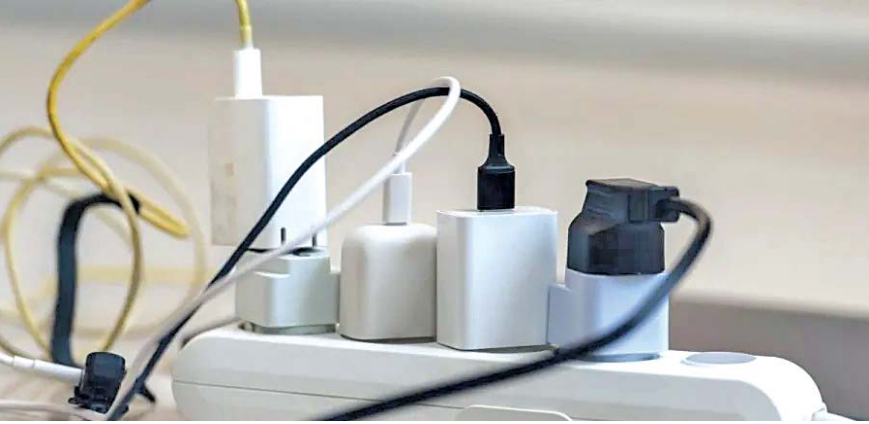
- એઆઈ ટ્રેનરની હવે દરેક ક્ષેત્રમાં જરૂર પડશે કે જે લોકોને એઆઈના ઉપયોગમાં માહિર કરી શકે.
- એવી જ રીતે ડેટા એનાલિસિસ અને ડેટા સાઈન્ટિસ્ટ જેવા નવા પ્રોફેસન્સ સામે આવશે, જેમાં બહુ મોટી સંખ્યામાં લોકોની જરૂર પડશે.
- એઆઈની મદદથી આવનારા દિવસોમાં ખૂબ બધાં ફેરફાર જોવામાં આવશે. બહુ બધી ટેકનોલોજીનો વપરાશ થશે. આને માટે કુશળ અને પ્રશિક્ષિત લોકોની જરૂર પડશે.
- દરેક ક્ષેત્રમાં ટેકનિકલ ભાષાને એઆઈના માધ્યમ દ્વારા સમજી શકાશે. પરંતુ તે કેટલું કામ આવશે તેનો ફેસલો આ વિષયોના જાણકાર જ કરી શકશે. એવી જ રીતે એઆઈની મદદથી કમ્પ્યુટેશનમાં તેજી આવશે અને વિશેષજ્ઞોને નિર્ણય લેવામાં સરળતાં રહેશે. જ્યાં સુધી

ભારતમાં એઆઈના માધ્યમ દ્વારા કેરિયર બનાવવાની દોડમાં જે પણ ક્ષેત્રો માટે વાત કરવામાં આવશે તો એજ્યુકેશન એક એવું ક્ષેત્ર છે જ્યાં એઆઈથી પર્સનલાઈઝડ લર્નિંગ, ટેસ્ટ એનાલિસિસ, ટ્યૂટર સિસ્ટમ વિકસિત થઈ રહી છે. એવી જ રીતે એજ્યુ-ટેક રેવેલપર, કન્ટેન્ટ ટ્રેનર અને લર્નિંગ સાઈન્ટિસ્ટ ઊભરીને સામે આવી રહ્યાં છે અને આ બધાં જ પ્રોફેશન એઆઈ દ્વારા વિકસિત થઈ રહ્યાં છે. જે વી રીતે એઆઈ ભારતના હેલ્થ કેર ચ સેક્ટરમાં હેલ્થ ડેટા એન્જિનિયરો અને મેડિકલ ડેટા વિશ્લેષકોના નવા પ્રોફેશન્સ માર્કેટમાં લાવી રહી છે જેની ઘણી ખરી સારી સેલ્લરી મળી રહી છે.

આ વાત કૃષિ અને ડિફેન્સ ક્ષેત્રમાં પણ લાગુ પડે છે જેમકે ડિફેન્સ ક્ષેત્રમાં સાઈબર સિક્યોરિટી એનાલિસ્ટ અને એઆઈ ડિફેન્સ એન્જિનિયર એટલા મહત્વપૂર્ણ છે કે, હાલમાં થયેલ ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચે થનારા તનાવ અને ઓપરેશન સિંદૂરમાં તેનું મહત્વ સમજાવું. કન્ટેન્ટ ક્રિએશન અને મીડિયામાં પણ એઆઈ ઘણા નવા પ્રોફેશન સામે લાવી રહી છે, જેનાથી ક્રિએટિવ એઆઈ ડિઝાઈનર, મીડિયા ઓટોમેશન સ્પેશિયાલિસ્ટ વગેરે પણ છે. આવી રીતે એઆઈ કેરિયર પસંદ કરવાની જગ્યાએ,મોટા પાયે કેરિયર વિકસાવી રહી છે.

શું તમે પણ તો નથી કરી રહ્યાં આ ભૂલ?

મોબાઈલ કે લેપટોપને ચાર્જ કર્યા બાદ આપણે ચાર્જરની સ્વિચ બંધ કે અનપ્લગ નથી કરતાં, જેને કારણે ખૂબ મોટી સમસ્યા સર્જાઈ શકે છે

સુરક્ષા માટે સર્કિટને નિયંત્રણમાં રાખવાનું હોય છે. ચાર્જર પાવર કન્ઝ્યુમ કરે છે. એ પાવરનો કેટલોક ભાગ સર્કિટને કન્ટ્રોલમાં રાખે છે. તો કેટલોક ભાગ ગરમ થઈને બળી જાય છે.

વેમ્પાયર પાવર રિચલ છે. જો તમે મોબાઈલ કે લેપટોપ ચાર્જ થયા બાદ પણ ચાર્જરની સ્વિચ બંધ

નથી કરતાં તો તે મુસીબત વહોરી લે છે. ચાર્જર પાવર કન્ઝ્યુમ કરે છે. એ પાવરનો કેટલોક ભાગ સર્કિટને કન્ટ્રોલમાં રાખે છે. તો કેટલોક ભાગ ગરમ થઈને બળી જાય છે.

વિશેષ

લોકમિત્ર ગૌતમ

feedback@bombaysamachar.com

હજુ પણ જીવિત અભંગ કવિતાઓ...

અભંગ કવિતા એક વિશેષ પ્રકારની ભક્તિ રચના હોય છે. ભૂતકાળમાં અભંગ કવિતાઓ ખૂબ લખાણી છે અને આજે પણ એનું એટલું જ ચલણ છે. ખાસ કરીને મહારાષ્ટ્રમાં આવેલા પંઢરપૂરના મુખ્ય દેવતા વિઠ્ઠલ કે જેને ભગવાન વિષ્ણુ અને કૃષ્ણના રૂપ માનવામાં આવે છે. એમની ભક્તિ માટે અભંગ કવિતાઓ રચવામાં આવતી હતી.

અભંગ એટલે, જે તૂટે નહીં એટલે કે, અભંગ રચનાઓ એક શાશ્વત અને અમર રચના હોય છે. આ નાના નાના પદોમાં લખવામાં આવે છે અને હંમેશાં આવી કવિતા ચાર ચરણવાળી હોય છે. અભંગ કવિતાઓ ખૂબ જ સરળ અને સુબોધ ભાષામાં હોય છે જેથી કરી લોકો તેને સહજતાથી સમજી શકે. અભંગ કવિતામાં મુખ્ય સ્વર, ઈશ્વર ભક્તિ, સંત મહિમા અને જીવનની સચ્ચાઈ હોય છે. આ એવી રીતે લખવામાં આવે છે કે આને આપણે સંગીતબદ્ધ કરી શકીયે અને કીર્તન અને ભજનના રૂપમાં પણ ગાઈ શકાય. આ રચનાઓ એટલી હૃદયને સ્પર્શી જાય છે કે તેને લોકપ્રિયતાના શીખર સુધી પહોંચતા વાર નથી લાગતી. ભૂતકાળમાં અભંગ રચનાઓ ખાસ કરીને સંત કવિઓ અને ખાસ કરીને સંત તુકારામ, સંત નામદેવ, સંત જ્ઞાનેશ્વર અને સંત એકનાથે બનાવી છે.

લોકપ્રિય અભંગ કવિતા મહારાષ્ટ્રમાં ફરીથી લોકપ્રિય થઈ રહી છે. આની લોકપ્રિયતાના વ્યાજબી કારણ હોય છે. આજના સાહિત્યિક અને સંસ્કૃતિક પરિદશ્યમાં અભંગ કવિતાઓ પર વિચાર કરવું ખરેખર જરૂરી છે કારણકે, ભલે આ પહેલાની જેમ પારંપરિક ભક્તિ રચના ન હોય પરંતુ વર્તમાનમાં આની લોકપ્રિયતાના ઘણા કારણો છે. આજના યુવાનો ભાષાની સહજતા પસંદ કરે છે. હવેના દાયકામાં કવિતા અને ગદ્ય એષ બન્નેમાં સામાન્ય ભાષા, પ્રાદેશિક ઉચ્ચાર અને બોલચાલની શૈલીનો પ્રયોગ વધી રહ્યો છે તેથી જ નવી રીતે લખાયેલી અભંગ રચનાઓ ખૂબ જ લોકપ્રિય થઈ રહી છે. અભંગ રચનાઓ ગાયન પ્રધાન હોય છે તેથી જ આને ફ્યુઝનના રૂપે ભજન અને સૂફી લોકગાયનમાં ખૂબ વાપરવામાં આવે છે.

આજની અભંગ કવિતાઓ લોકરાગમાં રૂપાંતર થઈને યુવાનોને ખૂબ જ આકર્ષિત કરી રહી છે. કારણકે આજના યુવાનો ધાર્મિકતાની બદલે આધ્યાત્મિકતાની તરફ ખૂબ જ આકર્ષિત થઈ રહ્યા છે. તેથી જ ક્યારેક ભક્તિરસમાં બનેલી અભંગ રચનાઓ આજે આધ્યાત્મિકતાનો સાર બનીને સામે આવી છે. આજની અભંગ રચનાઓ સામાજિક ચેતનાથી સજ્જ છે જે આજની કવિતાનું મૂળ રૂપ છે. કારણકે અભંગ રચનાઓ સમતાવાદી અને જાતિ વિરોધી હોય છે. તેથી જ મહારાષ્ટ્રમાં થયેલ દલિત આંદોલનમાં મુખ્ય ભૂમિકામાં હતી અને આજે પણ આ દલિત સાહિત્યનો મહત્વનો ભાગ છે. સંત તુકારામ અને નામદેવની પરંપરા આજની નવી અભંગ કવિતાઓમાં ખૂબબી જોવા મળે છે. કારણકે , વચ્ચે ઘણા લાંબા સમય સુધી કવિતાઓમાંથી સંગીત ગાયબ થઈ ગયું હતું, પરંતુ અભંગ રચનાઓ ક્યારે પણ સંગીતની બહાર નથી ગઈ. તેથી જ આજે કીર્તનશૈલીનું સંગીત ગાયબ થઈ ગયું છે, પરંતુ અભંગ રચનાઓ ક્યારે પણ સંગીતથી બહાર નથી ગઈ. તેથી જ આમાં કીર્તનશૈલીનું જે સમગીત મોજુદ હોય છે તે યુવાનોને ખાસ આકર્ષિત કરે છે કારણકે આ સંગીતમાં ઉચ્ચ કોટીની સાર્વજનિક અભિવ્યક્તિ હોય છે. તેથી જ આજની પબ્લિક પ્રોચેટ્રી રીડિંગ્સ, સ્લેમ પોયટ્રી અને સ્ટ્રીટ થિયેટરમાં અભંગ કવિતાઓને ખૂબ પસંદગી અપાય છે.

સાચી વાત તો એ છે કે, મરાઠી અને મહારાષ્ટ્રમાં મરાઠી મિશ્રિત હિંદીમાં અભંગ કવિતાનો દાયકો ક્યારેય ગયો જ નથી. દલિત સાહિત્યમાં તો ખાસ કરીને નામદેવ ઢસાલ અને કુમુદ પવાર જેવા લેખકોની કવિતાઓએ સંત નામદેવ અને તુકારામની પરંપરાનો ખૂબ જ વિસ્તાર કર્યો છે, જો ખૂબ પણ નવા સંદર્ભો અને નવા રૂઢિપ્રયોગમાં જ મરાઠીની અભંગ રચનાઓમાં મોજુદ છે. કારણકે મરાઠી રંગમંચ અને લોકનાટ્યમાં આજે પણ અભંગવાણી કાર્યક્રમ થાય છે જે ખરેખર તો લોકનાટકના લાંબી પરંપરા અને વિરાસતનો ભાગ છે. તેથી જ મરાઠી લોકનાટક અને રંગમંચથી જોડાયેલા લોકો ક્યારે પણ અભંગથી દૂર થયા નથી. સૌથા મોટી વાત તો એ છે કે, એક જમાનામાં મરાઠીની અભંગ રચનાઓ માત્ર મરાઠી બોલનાર લોકોને જ આકર્ષિત કરતી રહી હોય, પરંતુ આજે જ્યારે કેલાશ ખેર, અવધૂત ગુપ્તે તેમ જ મહેશ કાલેના મ્યુઝિક બેંડમાં મોડિનિટીનો રંગ ભર્યો છે, તો તેની લોકપ્રિયતામાં મરાઠી અને બિન મરાઠી ભેદ ઘણી હદ સુધી નથી રહ્યો. આ સેલિબ્રિટી ગાયકોએ પોતાના મ્યુઝિક બેંડ સાથે અભંગને કવિતાની સાથે લોકપ્રિય સંગીત રચનાઓના રૂપમાં નવું જીવનદાન આપ્યું છે. ખાસ કરીને કેલાશ ખેર અને અવધૂત ગુપ્તેએ અભંગને આધુનિક ધુનમાં આપી યુવા પેઢીનું ચહેતું બનાવ્યું છે.

કોરોના કાળમાં જ્યારે સૌથી વધારે લોકો પોતાના ઘરોમાં બેઠા હતા અને સોશિયલ મીડિયા દ્વારા કવિતાઓનો નવો જમાનો પાછો આવી રહ્યો હતો, તેમાં પણ અભંગ કવિતાઓને ખૂબ જ વખાણી હતી. કવિતા વિદ્યાના રૂપમાં અભંગ કવિતાઓનો નવેસરથી વિકાસ થયો છે, જે ભક્તિની પારંપારિક વિદ્યાથી હટીને સૂફી, લોકચિંતન અને આત્મચિંતનના સામૂહિક રૂપમાં ચેતનાના એક નવા રૂપમાં અભંગ કવિતાએ નવા અનુભવ આપ્યા છે. સોશિયલ મીડિયા, યુ-ટ્યુબ, સ્ટ્રીડિયો, સ્કીટીફાઈ અને યુવો બેંડના ણિટારની ધુનોમાં પણ અભંગ કવિતાઓ નવા જોશ સાથે ગુંજી રહી છે જેનો અર્થ એ થાય કે, કવિતાની અભંગ વિદ્યા ન માત્ર જીવિત છે, પરંતુ જબરદસ્ત ઊર્જા સાથે આગળ વધી રહી છે.

સ્પોટ
લાઈટ

મહેશ્વરી

feedback@
bombaysamachar.com

ગુજરાતી રંગભૂમિ પર નાટ્ય નિર્માતા તરીકે કિરણ સંપટ એક આદરણીય નામ હતું. જોખમ લઈને વેગળા વિષયો પર નાટકો ભજવવાનો તેમનો કાયમ આગ્રહ રહેતો અને એવા પ્રયોગ કરવામાં તેમને આનંદ પણ આવતો હતો. મને બરાબર યાદ છે તેમણે ‘સળગ્યા સૂરજમુખી’ નામનું નાટક કર્યું હતું. અરવિંદ જોશી અને સંરિતા બહેન મુખ્ય ભૂમિકામાં હતા. દિગ્દર્શક પ્રવીણ જોશી હતા. એ નાટક કરવા બદલ કિરણભાઈની પીઠ થાબડવામાં આવી હતી. આવા પ્રતિભાશાળી નિર્માતા સાથે મને કામ કરવાનો મોકો મળ્યો એ મારું અહોભાગ્ય હતું.

અમેરિકામાં એક મહિનો ‘રંગ છે રાજા’ના શો પતાવી ઝૂપ સ્વદેશ પાછું ફર્યું. હું ફરી એમાં મારો રોલ કરવા લાગી. જોકે, આ વખતે મોળો પ્રતિસાદ જોતા કિરણભાઈએ નવાં નાટકનાં રિહર્સલ શરૂ કરી દીધા અને ‘રંગ છે રાજા’ નાટક બંધ કરવામાં આવશે એવી ચણભણ શરૂ થઈ ગઈ. નાટક ક્યા કલાકારોને લઈ ક્યારે શરૂ કરવું અને ક્યારે બંધ કરી દેવું એ નિર્ણય સંપૂર્ણપણે નિર્માતાનો જ હોય એ વાત બધા જાણતા હોય અને સ્વીકારતા પણ હોય. હું એમાં કોઈ અપવાદ નહોતી. મારી દલીલ માત્ર એટલી જ હતી કે ચાલી રહેલું કોઈ નાટક બંધ કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવે તો એની સાથે સંકળાયેલા કલાકારોને વિશ્વાસમાં લેવા જોઈએ. નાટક ઝાડું નહીં બંધે એટલે બીજા નાટકમાં કામ મળે તો સ્વીકારી લેજો એવું બધાને કહેવું જોઈએ. આ વાત એટલા માટે જરૂરી છે કે નાટકોમાં કામ કરનારાઓને કોઈ પગાર કે બેઠી આવક નથી હોતી. એમણે તો નાટક દીઠ મળતાં મહેનતાણાં – નાઈટ – પર જ નિભાવવાનું હોય છે. નાટક બંધ થાય એટલે ‘નાઈટ’ મળવાનું પણ બંધ થઈ જાય.

‘રંગ છે રાજા’ બંધ પડશે પછી શું એવી ગડમથલ મારા દિમાગમાં ચાલી રહી હતી ત્યાં એક દિવસ મને દીપક વસાણીનો ફોન આવ્યો. દીપક એટલે નાટ્ય જગતના આદરણીય વૃજલાલ વસાણીનો પુત્ર. વૃજલાલ ભાઈને દેશી નાટક સમાજ માટે બહુ લગાવ હતો. એમને જ્યારે પણ મળી છું ત્યારે નાટકોની એવી વાત કરે કે સાંભળતા રહીએ. દીપકે ફોન પર એક નાટકની

ઓફર કરી અને રોલ સમજાવી મને કહ્યું કે આ રોલ તમારે કરવાનો છે. એટલે એ નાટક મેં સ્વીકારી લીધું. ‘રંગ છે રાજા’માંથી હું નીકળી ગઈ એટલે મારી જગ્યાએ દેવયાની ઠક્કર નામની અભિનેત્રીને પસંદ કરવામાં આવી હતી.

મેં સ્વીકારેલા નવા નાટકમાં મારી અને દીપક ઘીવાલાની મુખ્ય ભૂમિકા હતી. દિગ્દર્શક હતા કિરોઝ ભગત અને અમે રિહર્સલ શરૂ પણ કરી દીધા. નાટકનું નામ હતું ‘મારું ઘર મારો સંસાર.’ નિયમિત રિહર્સલ કરી નાટક સરસ રીતે બેસાડી અને જી.આર. (ઝાન્ડ રિહર્સલ) કર્યા પછી નાટક ઓપન થયું. એના ઘણા શો થયા. આ નવાં નાટકનો ચેમ્બુરમાં શો હતો એના બે દિવસ પહેલા મને કિરણ સંપટનો ફોન આવ્યો. કોઈ પણ ઔપચારિકતા વગર તેમણે મને કહ્યું કે, ‘મહેશ્વરી, ભાઈદાસમાં ‘રંગ છે રાજા’નો શો છે. તું એ શો કરીશ?’ એમના અવાજમાં થોડો રઘવાટ હતો. સહેજ ચિંતામાં હોય એવું લાગ્યું. જોકે, મેં કશું પૂછ્યું નહીં, જાણવાનો આગ્રહ પણ ન રાખ્યો. મેં લાગલો જ જવાબ આપ્યો કે ‘હા, જરૂર કરીશ. મને તમારું નાટક બહુ પસંદ છે અને એમાં મારો રોલ પણ મને બહુ જ ગમે છે. એ રોલ બહુ ગમવાનું એક કારણ એ પણ હતું કે એમાં માણુરી દીક્ષિતની ‘ચારાના’ ફિલ્મનું કવિતા કૃષ્ણભૂતિએ ગાયેલું મજેદાર

ગીત ‘મેરા પિયા ઘર આયા, ઓ રામજી’ પર નાટકમાં હું ડાન્સ કરતી હતી અને દર્શકોને એ સિકવન્સ બહુ પસંદ પડી હતી. એટલે એ નાટક માટે ના પાડવાનો તો સવાલ જ નહોતો. મારા માટે ગર્વની વાત પણ હતી કે ભલે એક શો માટે કેમ નહીં, નિર્માતાએ મારો આગ્રહ રાખ્યો એની પાછળ મારી કાબેલિયત જવાબદાર હોવા જોઈએ.

બંને નાટક એક જ દિવસે હતા, પણ કોઈ સમસ્યા નહોતી. એનું કારણ એવું હતું કે ‘મારું ઘર મારો સંસાર’નો ચેમ્બુરનો શો સવારે હતો જ્યારે ‘રંગ છે રાજા’નો શોનો સમય બપોરનો હતો. ચેમ્બુરથી વિલે પાર્લે પહોંચવાનું હતું. જોકે, ચેમ્બુરનો શો શરૂ થવા પહેલા નાટકમાં મારી સાથે જે યંગ કલાકારો કામ કરતા હતા તેમણે ‘બહેન, તમે જરાય ચિંતા નહીં કરતા. અમે તમને સમયસર ભાઈદાસ પર પહોંચાડી દઈશું’ એમ કહી મારું ટેન્શન હળવું કરી નાખ્યું. એક યંગસ્ટર હતો દીપેન ઝવેરી જે મહાન એક્ટર સંજીવ કુમારના સેક્રેટરીનો દીકરો હતો. એણે મને સમય કરતા વહેલી હોલ પર પહોંચાડી દીધી.

શો માટે તૈયાર થવા હું મેકઅપ ઝૂમમાં જઈ હજી બેઠી ત્યાં દેવયાની ઠક્કર અંદર રીતસરની ઘસી આવી. મેં ‘રંગ છે રાજા’ છોડ્યું પછી મારો રોલ દેવયાની

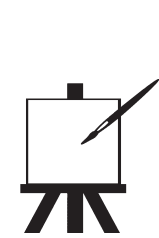
કરતી હતી. આવીને જરા ઊંચા સ્વરે કહેવા લાગી કે ‘મારો રોલ તો હું જ કરીશ. આ કહી દીધું તમને.’ એ અકળાઈને બોલી રહી હતી પણ મેં શાંત અને સ્વસ્થ રહી તેને એટલું જ કહ્યું કે ‘જો બહેન, મને કિરણ ભાઈએ બોલાવી છે. એટલે તું જઈને એમને મળ અને રજૂઆત કર. પછી જો કિરણ ભાઈ આવીને મને કહેશે કે આ રોલ તો દેવયાની જ કરશે તો હું એક પણ શબ્દ બોલ્યા વિના અહીંથી ચાલી જઈશ. તારા કહેવાથી નહીં જાઉં.’

જોકે, તપાસ કરતા ખબર પડી કે કિરણ ભાઈ હજી નહોતા આવ્યા. એટલે ધુઆંપુઆં થતી દેવયાની પાછી મેકઅપ ઝૂમમાં આવી અને મને કહેવા લાગી કે ‘નાટકનો શો ભલે તમે કરો, પણ નાઈટ (નાટકમાં કામ કરવાનું મહેનતાણું) તો હું જ લઈશ.’ આ બધું ચાલી રહ્યું હતું ત્યાં કિરણભાઈ આવ્યા અને કહેવા લાગ્યા કે ‘દેવયાની કહે છે કે શો ભલે તમે કરો, પણ ‘નાઈટ’ એને આપવાની.’ એમની વાત સાંભળી મેં સહજ ભાવે કહી દીધું કે ‘ઠીક છે, આપી દો એમને નાઈટ.’ મને પૈસા વઢાલા નહોતા એવું નહોતું, પણ જીવનમાં અમુક પ્રસંગે પૈસા કરતા કોઈનો સમય સાચવી લેવો એ વધુ મહત્વનું હોય છે અને મેં પૈસાને નહીં, વખતને પ્રાધાન્ય આપ્યું.

કવિ જ્યારે નાટ્યકાર બન્યા...

‘આગાખાડી’થી ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિને નવો વળાંક આપનારા ચંદ્રવદન ચીમનલાલ મહેતા (ચં. ચી.) મુખ્યત્વે નાટ્યકાર હતા. જોકે, સાહિત્ય ક્ષેત્રે તેમનો પ્રવેશ કવિતાથી થયો હતો. ભાઈ બહેનના સનેહથી નીતરતા ‘ઊલા કાવ્યો’ ચં.ચી.નું અનેક યોગદાન છે. જોકે, ગુજરાતી સાહિત્યમાં એવા કેટલાક કવિઓ પણ થઈ ગયા છે જેમણે નાટકો, વિશેષ કરી એકાંકીઓ લખ્યા. ‘આંધળી માનો કાગળ’ જેવી અવિસ્મરણીય રચના આપનારા ઈન્દુલાલ ગાંધીએ એકાંકી નાટ્ય સંગ્રહો આપ્યા બાદ ૧૯૩૦ - ૪૦ના દાયકામાં બે માતબર કવિ કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી અને ઉમાશંકર જોશીએ એકાંકી લેખન કર્યું હોવાની નોંધ

છે. શ્રીધરાણીએ કાવ્ય લેખન સાથે નાટ્ય લેખન પણ કર્યું હતું. નાનાંમોટાં મળી સોળ નાટકો તેમણે લખ્યાં છે. ‘પીળાં પલાશ’ અને ‘સોનપરી’ જેવા બાળનાટકો લખનારા કવિએ ‘વડલો’ તેમજ ‘મોરના ઈંડાં’ જેવા નાટકો પણ આપ્યા જેને ખાસતી લોકપ્રિયતા મળી હતી. ‘વિશ્વશાંતિ’, ‘ગંગોત્રી’ અને ‘નિશીથ’ જેવા કાવ્યસંગ્રહ આપનારા ઉમાશંકરે ‘શહીદ’ એકાંકી સંગ્રહ મકારી, ‘હવેલી’ નામનો એકાંકી-સંગ્રહ આપ્યો. ‘સાપના ભારા’ ઉત્તમ એકાંકી તરીકે વખણાયા બાદ તેમણે બીજા એકાંકી પણ આપ્યા. આ ઉપરાંત તેમણે ‘અનાથ’ નામનું ત્રિઅંકી દીર્ઘ નાટક પણ આપ્યું. ■

કેનવાસ

અભિમન્યુ મોદી

feedback@
bombaysamachar.com

કોકપીટની ફ્યુઅલ સ્વિચની ખૂબી-ખામીના ઘેરાતાં ભેદ-ભરમ

દોષનો ટોપલો પાઈલટ ટીમ પર તો નહીં ઢોળાયને?

વિમાનની ઉડ્ડયન પ્રણાલી એ એક જટિલ યાંત્રિક અને ઇલેક્ટ્રોનિક વ્યવસ્થાનું સંયોજન છે, જેમાં દરેક પેરામીટરનું પોતાનું આગવું મહત્ત્વ હોય છે. આમાંનું એક મહત્ત્વનું પેરામીટર છે ફ્યુઅલ સ્વિચ, જે વિમાનના એન્જિનને મળતા ફ્યુઅલનો પુરવઠો નિયંત્રિત કરે છે.

ગયા મહિને ૧૨ જૂનની બપોરે અમદાવાદના આકાશમાં ટેક ઓફની થોડીક ક્ષણોમાં બોમ્બની જેમ વિસ્ફોટ સાથે ફાટી પડેલા ‘એર ઇન્ડિયા’ બોઇંગ વિમાનની થથરાવી મૂકે એવી ભયાનક દુર્ઘટનામાં ૨૪૧ પ્રવાસી સહિત જમીન પરના અન્ય એક કુલ ૨૭૫ લોકોએ જાન ગુમાવ્યા...

આ અકસ્માત બાદ ભારતના ‘એરક્રાફ્ટ એક્સિડન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો’ (AAIB) ના પ્રાથમિક રિપોર્ટ વચ્ચે ફ્યુઅલ સ્વિચને લઈને મીડિયા અને સોશિયલ મીડિયા પર ઘણી ચર્ચા થઈ. શું થયું હશે...શું થયું એની ધારણા શંકા-કુશંકા વચ્ચે પશ્ચિમી મીડિયાએ ભારતીય પાઈલટ્સ પર દોષનો ટોપલો ઢોળી દીધો છે.

જોકે, એ અહેવાલને ‘એરક્રાફ્ટ એક્સિડન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો’ અને ભારતીય પાઈલટ સંગઠને નારાજ સાથે નકારી દીધો છે. એમનું કહેવું એમ છે કે હજી તપાસ પ્રારંભિક તબક્કામાં છે ત્યારે આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું જરાય યોગ્ય નથી...

આ પ્લેન કેશની તપાસ હજી લાંબી ચાલશે માટે પૂરાવા વગર કોઈ પણ જાતના દોષારોપણ કર્યા વિના – ભાવુક થયા વગર આપણે આખી ઘટનાને તકનીકી નજરથી સમજવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ....

ફ્યુઅલ સ્વિચ શું છે ને કેવી રીતે તે કામ કરે છે?

આપણાં પોતાના વાહનમાં ફ્યુઅલનો કોક અથવા તો વાલ્વ એક હોય પણ વિમાનમાં એકને બદલે બે હોય, કારણ કે આજના દરેક પેસેન્જર વિમાનમાં મિનિમમ બે એન્જિન હોય છે. વિમાનની પાંખ નીચે લટકતા મોટા બે વર્તુળો વિમાનના એન્જિન છે અને વિમાનની પાંખ એ ફ્યુઅલની ટોંકી છે. ફ્યુઅલ સ્વીચથી એન્જિનને ફ્યુઅલ પહોંચાડવું કે નહીં તે નક્કી થાય છે. આ સ્વિચ સામાન્ય રીતે બે સ્થિતિમાં હોય છે:

વિમાનના કોકપીટમાં આ રીતે ગોઠવાયેલી હોય છે ઈંધણના પુરવઠાને નિયંત્રિત કરતી ફ્યુઅલ સ્વિચ...

‘RUN’ (ચાલુ) અને ‘CUT OFF’ (બંધ). ‘RUN’ મોડમાં એન્જિનને સતત ઇંધણ મળે છે, જેનાથી એન્જિન કાર્યરત રહે છે. જ્યારે ‘CUT OFF’ મોડમાં ઇંધણનો પુરવઠો બંધ થાય છે, જેના કારણે એન્જિન શટડાઉન થઈ જાય છે.

વિમાનના ફ્યુઅલ સ્વિચનું સ્થાન અને ડિઝાઇન એરક્રાફ્ટના મોડેલ પર આધાર રાખે છે, પરંતુ મોટાભાગે તે કોકપીટના ઘ્રસ્ટ લીવરની નજીક અથવા ઓવરહેડ પેનલમાં હોય છે. આ સ્વિચોને એ રીતે ખાસ ડિઝાઇન કરવામાં આવે છે, જેથી એ આકસ્મિક રીતે બંધ ન થાય.

ઉદાહરણ તરીકે, ઘણાં આધુનિક વિમાનોમાં ફ્યુઅલ સ્વિચની આસપાસ મેટલ ગાર્ડ હોય છે, જે આકસ્મિક સ્પર્શથી બચાવે છે. ફ્યુઅલ સ્વિચનો ઉપયોગ મુખ્યત્વે ટેકઓફ અને લેન્ડિંગ દરમિયાન એન્જિન શરૂ કે બંધ કરવા માટે થાય છે. જો કે, અસામાન્ય પરિસ્થિતિમાં, જેમ કે એન્જિનમાં આગ લાગવી કે અન્ય ટેકનિકલ ખામી સર્જાય તો પાઈલટ

આ સ્વિચનો ઉપયોગ હવામાં એન્જિન બંધ કરવા માટે કરી શકે છે.

બોઇંગ વિમાનમાં ફ્યુઅલ સ્વિચની ખાસિયત

બોઇંગ વિમાનો, ખાસ કરીને અમદાવાદમાં દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું એ ૭૮૭ ‘ડ્રીમલાઇનર’ જેવાં આધુનિક મોડેલમાં, ફ્યુઅલ સ્વિચો અત્યંત અદ્યતન અને સુરક્ષિત ડિઝાઇન સાથે ગોઠવવામાં આવી છે. આ સ્વિચો કોકપીટના ઘ્રસ્ટ લીવરની નીચે અથવા નજીક હોય છે. સ્વીચને ઓન કે ઓફ કરવા માટે પણ બે કે ત્રણ એક્શન ક્રિયા અનિવાર્ય છે, જેમ કે, ઓન રહેલી સ્વીચને ઓફ કરવા માટે તેને તેના ખાંચા એટલે કે સ્લોટમાંથી ખેંચવી પડે, નીચે સુધી સ્લાઇડ કરવી પડે અને નીચેના બીજા ખાંચામાં સેટ કરવી પડે. વિમાનની ફ્યુઅલ સ્વીચ એ દીવાનખંડના સિલિંગ ફ્રેન જેવી નથી હોતી કે હાથ અડ્યો અને ભૂલથી પંખો બંધ થઈ જાય! વિમાનની ફ્યુઅલ સ્વીચ ઓપરેટ કરવા માટે પ્રયત્નો કરવા પડે છે, તે આકસ્મિક રીતે કે ભૂલથી ઓન કે

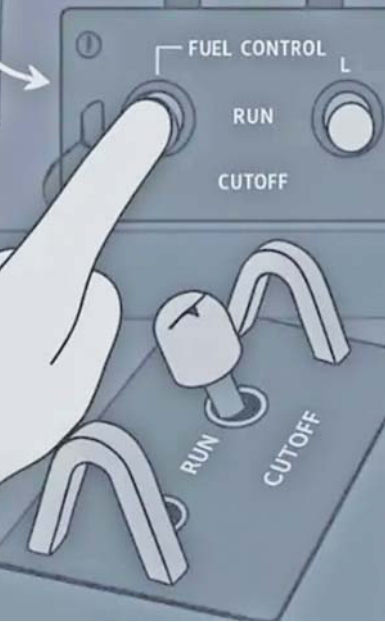

ઓફ ન જ થાય.

બોઇંગ ૭૮૭ જેવાં વિમાનમાં ફ્યુઅલ કંટ્રોલ સ્વિચો સ્વતંત્ર રીતે વાયર્ડ હોય છે અને વીજળી સાથે જોડાયેલા હોય છે, જેનાથી તેમની વિશ્વસનીયતા વધે છે. એવિએશન એક્સપર્ટ એટલે કે ઉડ્ડયન નિષ્ણતાતોના મતે આ સ્વિચ આપમેળે ‘CUT OFF’ મોડમાં જાય નહીં.

આવાં વિમાન કેટલાં સલામત?

બોઇંગ કંપનીના દાવા મુજબ એણે પોતાનાં વિમાનોની સલામતીને પ્રાથમિકતા આપી છે. ઉદાહરણ તરીકે, ફ્યુઅલ સ્વિચોની આસપાસ મેટલ ગાર્ડ અથવા લોકિંગ મિકેનિઝમ હોય છે, જે આકસ્મિક સ્પર્શથી બચાવે છે. આ ઉપરાંત, આધુનિક બોઇંગ વિમાનોમાં ઓટોમેટેડ સિસ્ટમ્સ હોય છે, જે એન્જિનની કામગીરીને સતત મોનિટર કરે છે અને જો કોઈ ચૂક થાય તો તરત જ પાઈલટને ચેતવણી આપે છે. કોઈ પણ અનુભવી સમજદાર પાઈલટ ફ્લાઇટ દરમિયાન આ સ્વિચ બંધ કરે તેવી શક્યતા સાવ નહીંવત છે, કારણ કે તેની અસરરૂપે તાત્કાલિક એન્જિન

બંધ થઇ જાય અને વિમાન જરૂરી એલ્ટીટ્યુડ એટલે કે ઊંચાઈ ગુમાવી બેસે....

જોકે, અમદાવાદ દુર્ઘટનાના AAIB રિપોર્ટમાં એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે બંને એન્જિનના ફ્યુઅલ સ્વિચો આપમેળે ‘CUT OFF’ મોડમાં આવી ગઈ, જેના કારણે ઇંધણનો પુરવઠો બંધ થયો એમાં વિમાન કેશ થયું. આ ઘટનામાં બંને પાઈલટ વચ્ચેની વાતચીત દર્શાવે છે કે બંનેએ એન્જિન બંધ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને ધારી લો કે કોઈ પણ રીતે એ બંધ થઈ જાય તો કોકપીટના વોર્ટસ રેકોર્ડર પર પાઈલટ વચ્ચેના સંવાદની જેમ સ્વિચ ઓન –ઓફનો અવાજ અચૂક નોંધાય જાય અને આવા કોઈ પણ અવાજનો ઉલ્લેખ પ્રાથમિક અહેવાલમાં હજી સુધી થયો નથી!

આવી યાંત્રિક ખામીની ઘટના અગાઉ બની છે ખરી?

વેલ, આવી એક નોંધપાત્ર ઘટના ૧૯૮૩માં ‘એર કેનેડા’ની ફ્લાઇટ ૧૪૩ની છે, જેને ‘ગિમલી ગ્લાઇડર’ તરીકે ઓળખવામાં

સૌરાષ્ટ્ર ક્ષેત્રમાં ડુંગળીનું ઉત્પાદન સારું છે. મધ્યપ્રદેશ: ઉજ્જૈન, ઇન્દોર અને ખરગોન જેવા વિસ્તારો મુખ્ય છે.

રાજસ્થાન : કોટા, બારન અને બુંદીમાં ડુંગળીની ખેતી થાય છે.

ઉત્તર પ્રદેશ : આગ્રા, ઇટાવા અને કાનપુર ક્ષેત્રમાં પણ ડુંગળીની ખેતી થાય છે.

આ ઉપરાંત, બિહાર, તામિલનાડુ, ઓડિશા અને પશ્ચિમ બંગાળમાં પણ ડુંગળીનું વાવેતર નાના પાયે થાય છે.

ડુંગળી કયા મહિનામાં કાપવામાં આવે છે?

ખરીફ ડુંગળીની વાત કરીએ તો, તેનો

વાવણીનો સમય જૂનથી ઓગસ્ટ સુધીનો હોય છે. જ્યારે ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર સુધી પાકની લણણી કરવામાં આવે છે. આ પાક ચોમાસા દરમિયાન વાવવામાં આવે છે અને તે ખજારમાં પહેલા આવે છે. રવિ ડુંગળીનો વાવણીનો સમય ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર સુધીનો હોય છે. આ પાક એપ્રિલથી મે સુધી કાપવામાં આવે છે. તેને લાંબા સમય સુધી સંગ્રહમાં રાખી શકાય છે.

ખરીફ ડુંગળીનો વાવણીનો સમય સપ્ટેમ્બરથી ઓક્ટોબર સુધીનો હોય છે. જાન્યુઆરીથી માર્ચ સુધી આ પાક લણવામાં આવે છે. આ ડુંગળી આપણી રસોઈમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.■

૪. પામીક સંબંધી

જૈન દેરાસર માટે

કેસર ઘૂંટવા માટેનું સાતની લાકડું 350/- રૂ. કીલો પ્રમાણે મળશેજી. 9820770223. (બી-૧૬૨૬૮)

૬. પરચુરણ

આઈ સેન્ટર

જૂની ઝરીની સાડી બોર્ડર, હાથના ઘડિયાળ, પેન, જૂનાં સિક્કા, નોટના બનુલ (1, 2, 5, 10, 20, 50, 100) લેનાર (90 ના હિન્દી ઓડિયો સીડી) ઓલ્ડ રેકોર્ડ હિન્દી એન્ડ ઇન્ધિયા, એન્ટીક આઈટમ લેનાર. જુના સિલ્વર પોલીસ 9920663443 - 7738935999. (૨૯૨)

૯. લગ્ન સંબંધી

■ લંડનમાં 1983 MSC ઓડિયોલોજિસ્ટ હેન્ડસમેન ક્વોલીફાઈડ સ્માઈ કન્યા આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

■ જુહુ 1984 એમ.બી.એ. બીઝનેસ ધરાવના હેન્ડસમેને દેખાવડી કન્યા આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

■ ફેશન ડિઝાઈનર 1980 જૈન બ્યુટીકુલને વેલસેટ જૈન યુગ્ક આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

■ બી. ઈ. કોમ્પ્યુટર 1978 હેન્ડસમ વેલસેટ જૈનને ક્વોલીફાઈડ કન્યા આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

મુંબઈ સમાચાર ના ઓથોરાઈઝ્ડ ક્લાસિફાઈડ ડેપો લીસ્ટ

MIRA ROAD
ASHANSHI ADVERTISING & PRESS RELATION
Tel: 28114235 / 28114295 / 28553722
DAHISAR
KENIA AD AGENCY
Tel: 28905993,28925993
BORIVALI
EXPRESS ADVTG. AG.
Tel.: 9820401077/ 9820401099/ 28339977.
KOKISHA ADVERTISING
Tel.: 28950139 / 28932877
Mobile: 9820200500.
SHREE VERSATILE
Tel: 022-28993348 / 022-28993349
TENDER ADS.
Tel.: 28902057/28918881 / 28901049.
Mobile: 9821112796.
KANDIVALI
ARIHANT ADVERTISING
Tel: 28627468/28626679.
Fax: 28631357.
GAYATRI PUBLICITY CO.
Tel: 280555819/32508525.
NEW BOOM ADS.
Tel: 9821153364/9322232712
PRANAV PUBLICITY
Tel.: 28693300/9820295421/ 9820006816
Tele Fax: 28685505/28646115
JEET ADVERTISING AGENCY
Tel: 9820006816/ 28989990
Tele Fax: 55713747.
VIKSON ADVERTISING AGENCY
Tel: 28645005.
Fax: 28644004.
MALAD
SIGNATURE ADVERTISING
Mobile: 9820489442 / 9819454050
SHRADDDHA PUBLICITY
Tel: 28880404.
Mobile: 9224674744
SYNERGY ADVERTISING
Tel.: 28891428/9869101801/ 9029101801
YASHI ADVERTISING
Mobile: 9820855578/ 9820877810/ 28898297.
Tel.: Fax: 2807 8255
NOBLE PUBLICITY SERVICE PVT. LTD.
Tel: 28881426/28897301.
Fax: 28897567.
GOREGAON
ASHUTOSH LEGEND MULTI-MEDIA P. LTD.
Tel: 28779143, 28742201
Ad.Fax: 28741360.
ADRESULT SERVICES
Tel: 28726291
Tel. Fax: 28762157.
SHARK ADVERTISING PVT.LTD
Tel: 26863587 / 26863597
Mobile: 9820223503
SHREE REKHA AGENCY
Tel: 29275033/ 9819099563
S. ARTS ADVERTISING
M: 8356803979/ 9867615899
JOGESHWARI
TECHNO-KRATI ENTERPRISES
Tel. Fax: 2679 5549.
ANDHERI
PRIME PUBLICITY SERVICE
Tel: 56771190/26839686.
Tel. Fax: 26830304
FAMS ADVERTISING
Tel: 26715389/64173276
SMART ADVERTISERS
Mobile: 9322006833
Tel. Fax: 26846833.
LOKHANDWALA ADVERTISING
Tel: (022) - 46732289
HINDUSTAN ADVERTISING & MARKETING
Tel. 26146229, Mob: 9869577941
SANTACRUZ
URS PUBLICITY
Tel: 26177838. Mobile: 9869088972.
KHAR
KIRTI AGENCIES
Tel: 26047542. Tel Fax: 26053675
MAHIM
CHARUDATTA ADVERTISING
Tel: 24221461. Fax: 24316482.

૯. લગ્ન સંબંધી

■ એમ.બી.એ. 1994 એક્ટિવ દેખાવડી પટેલને ક્વોલીફાઈડ યુગ્ક આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

■ બી.બી.આય. 1991 5.4" સ્માઈને જૈન શિક્ષિત કન્યા આવકાર્થ. 9920817551. (દહેજ નહીં). (૧૨૪-સી)

■ ૧૯૮૯ની અતિ-સુંદર (મિસ એશિયા રનરઅપ), ડબલ ગ્રેજ્યુએટ વેપ્ણવ અપરિણીત દિકરી - સ્થાયી, શિક્ષિત છોકરાની શોધમાં મુંબઈ, બેંગલોર પસંદ. ૯૫૩૭૪૦૨૦૦૦. (દહેજ નહીં). (બી-૧૬૨૪૯)

■ યુગ્ક US સીટીઝન, જૂન 1997, 6'1", ડબલ માસ્ટર એન્જિનિયરિંગ માટે US સીટીઝન, ગ્રીન કાર્ડ, H1B, કન્યા આવકાર્થ. વોટ્સએપ- 9322847496 (મુંબઈ)/18178961574 (અમેરિકા). (દહેજ નહીં). (૪૨-સી)

બ્રાહ્મણ સેવા સમાજ

49મું વર્ષ 107મો પરિચય મેળો મલાડ ખાતે તા. 24/08/2025 પ્રવેશ ફી યુગ્ક Rs. 500/-, યુવતી Rs. 300/-, સંપર્ક: અલેક્ષભાઈ વ્યાસ- 8779177080, જય- 9870756615, (દે પ્ક ભાઈ- 8828221010). (દહેજ નહીં.). (૧૫૯૫૪-એ)

■ ખુશહિત મેરેજબ્યુરો યોગ્ય જીવનસાથી માટે સંપર્ક ઉર્મિલાબેન 8879576963. (દહેજ નહીં) (૯૫-ઈ)

રૂપેશ મુલજીભાઈ

ચર્ચગેટવાળા, ૬૪ વર્ષોથી ચાલતુ ઈન્ડિયા એક્ષોડના પાત્રો (વાપી)માં પણ 9324534747 (દહેજ નહીં). (૭૧-એ)

૯. લગ્ન સંબંધી

“કન્યા ખોઈએ છે”

મહારાષ્ટ્રીયન આયકવાડ યુવક, ઉં. 30, હાઈઈ 5.8", ખોર વેજિટેરિયન, વેલ સેટેલ્ડ ક્વોલિફિકેશન LL.M. રહેઠાણ થાણા માટે સુંદર ભણેલી કન્યા ખોઈએ છે. ગુજરાતી કે મરાઠી બંને પ્રિફર. રસ ધરાવતા કુટુંબો ફોન 9323911315 પર સંપર્ક કરો. (દહેજ નહીં.). (૧૧૫-એ)

યુવક ખોઈએ

મુંબઈ સ્થિત બિઝનેસ વેલસેટેલ્ડ ફેમિલી ગુજરાતી દેખાવડી એજ્યુકેટેડ 1977 બોર્ન નેવર મેરીડ સુવતી માટે એજ્યુકેટેડ, ભિવંડસની, વેજિટેરિયન, વેરી વેલસેટેલ્ડ યુવક સંપર્ક: 9022330164. (દહેજ નહીં.). (બી-૧૬૨૧૭)

જૈન યુવતી

USમાં સેટેલ્ડ (H1B વિઝા) Born 1993 ફિઝિયોથેરાપીસ્ટ (ડબલ માસ્ટર્ડ) માટે USમાં વેલસેટેડ યુવકોના વડિલો સંપર્ક કરે. 9819408577. (દહેજ નહીં). (એસડીબી - ૨૭૧૫)

SAPTAPADI

Highly Qualified Jain, Vaishnav, Gujarati, Candidates. "NEELA SHETH" - 9833676409/ 7045657510. (No Dowry). (60-A)

"KAPIL SAGPAN.."

Highly Qualified Jain / Vaishnav Candidates Contact : "Sonali Sheth" - 8200877878. (No Dowry). (B-16252)

૧૦. મહિલાઓ માટે

રિનોવેશન સ્ટોક

કલીયરન્સ સેલ સ્પેશિયલ ઓફર 40% થી 60% સુધી ડિસ્કાઉન્ટ વુમન્સ કાનિવલ સેલ ડિઝાઈનર સાડી, પૈઠણી, બનાસરી, કાંચુબરન, ચણિયાચોળી, સલવાર શુટ - કુર્તી, ગાઉન, 6 અને 9 વારી સાડી. સંપર્ક: “પલ્લવી” - દાદરકર મિલ્કાંદી, ઈન્ડિયન બેન્ડની સામે, એન. સી. ક્લેવર સ્ટોર, દાદર (વેસ્ટ), મુંબઈ જીપે - પેટીએમ દરેક કાર્ડ સ્વીકાર્ય. (૧૧૭-એ)

મરુમાનોનો ઉતારો

બાપલી બંગલો રોજના ધોરણથી બોરીવલી/ કાંદિવલીમાં, બધે, સગાઈ, પાર્ટી, એક્ટિવિશન માટે 9821112796. (૧૨૨-બી)

ભવ્ય સેલ

મહાવીરમાં ખરેખરનું 60% સુધીનું ભવ્ય સેલ. કોસ્ટી, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, નોનફેક્સ વાસણો, હોમ એપ્લાઈ-સેસ બેંડ એન્ડ બાથ, હાઉસ હોલ્ડ પ્લાસ્ટિક વેર ગ્રીફ્ટ નોવેલ્ટીઝ તથા બીજી ઘણી બધી નવીનતામ વસ્તુઓ ગેરેન્ડી / વોરંટી સાથે ત્રણેય શોરૂમ પર ધ્રાન્ડે પ્રોડક્ટસનું ભવ્ય સેલ. નજીક તથા લોખંડે મેરુપર દરેક ભાઈ - બહેનોને શોરૂમ પર આવવા ભાવભર્યું આમંત્રણ. 1. મહાવીર હોમ સ્ટોર, માયીસવાલા કમ્પાઉન્ડ, સ્ટેશન રોડ સાન્તાક્રુઝ (વેસ્ટ) મુંબઈ-54 મોબાઇલ- અરવિંદભાઈ હરિયા- 9967024390- સુમિતભાઈ - 7506752375, 2) મહાવીર હોમ સ્ટોર, કુરેશી ઓફિસ, બાટા શોરૂમની સામે, ચેમ્પુર. Tel: 22070382/ 22072500
KALBADEVI
P. V. ADVERTISER
Tel: 26768888
Fax: 26790755
NARIMAN POINT
FCA COMMUNICATION
Tel: 22824213.
MARINE DRIVE
PARTH ADVERTISING & MARKETING
Tel: (022) 35948193
Mobile: 9820689070
THANE
HEM-HIRA PUBLICITY
Tel: 32935537
Tel. Fax: 25360269
Mobile: 9869489269
MULUND
MAHESH ADVERTISING AND DESIGNING
Tel: 25916735/2469.
Tel. Fax: 25682469.
PARESH ADVERTISING SERVICE
Tel: 25618851/25614505.
Mobile: 9820391544
SMITE PUBLICIZE
Tel: 022 - 25609674 - 25612007
Mobile: 9821364422 / 9324811105
GHATKOPAR
MARISHA COMMUNIQUE
Tel: 21022286
Tel.Fax: 21023498
ROYAL ADVERTISERS
Mobile: 9819995622/ 9819175581
Tel: 21026993
SMIT ADVERTISING
Mobile: 9821038260 / 9320038260
SINGHAL PUBLICITY
Tel: 55758001/25966504.
Fax: 25131327.
K PARTH PUBLICITY
Ph. 25010606/25103939
Mob- 9819116116
CHEMBUR
AGARWAL ASSOCIATES
Tel: 25290741
Tel. Fax:25230002.
Mobile: 9004055773/4/6/2
BHAYANDER (EAST)
WHITE ADVERTISING
Tel: (0) - 28171216, 65229804
Mobile: 9324545986
NALLASOPARA (EAST)
RUTURAJ ADVERTISING AGENCY
Tel: 9082826024 / 9819760130, 9773082684
VIRAR (EAST)
AAKAR PUBLICITY
Mobile: 9768110020 / 9892780722

૧૭. જગ્યા આપવી છે

બોરીવલી (ઈસ્ટ)

દત્તપાડા, 3 બેડરૂમ 1050' ગુજરાતી સોસાયટીમાં વેચવામાં. 9820177738. (ઓનર). (૧૧૪-એ)

ગામદેવી

2 બેડરૂમ 660' કાર્પેટ - પાર્કિંગ - 3,00,00000/- નેગોશીએબલ શાહ- 9820068382. (૧૫૩૭૧-એ)

તારદેવ

2 બેડરૂમ - 750' કાર્પેટ લીવ લાયસન્સથી 75,000/= ભાડુ 9820068382. (૧૫૩૭૧-બી)

વાલ્કેશ્વર

4 બેડરૂમ 2000' - કાર્પેટ- ગેરેજ-પાર્કિંગ- 14,50,00000/= નેગોશીએબલ શાહ- 9820068382. (૧૫૩૭૧-સી)

બોરીવલી (ઈસ્ટ)

SERENITY HEIGHTS, માગાઠાછે, INVESTMENT OPPORTUNITY, રેડી પ્રોજેશન, કુલ્લી ફર્નિશડ KING SIZE 1 બેડરૂમ, (2 બેડરૂમ કન્વર્ટ થઈ શકે) 600' કાર્પેટ, (1.25 CR.) ઓનર: 8080232426. (૧૦૧-એ)

ઘાટકોપર ઈસ્ટમાં

2 બેડરૂમ હોલ કિચન, કુલ્લી ફર્નિષ્ડ, ફલેટ વેચવાનો છે, દેરાસર અને સ્ટેશન નજીક છે, પ્રાઈમ એરીયા, જેને ઓખો ફ્લોર લેવો હોય તો તેને સારો ચાન્સ છે. સંપર્ક: 9820788049. (૧૨૯-એ)

ઘાટકોપર

ફલેટ, ઓફિસ, ફુકાન ભાડે/ વેચાણથી લેવા/ વેચવા રમેશ નિમાવત 9320571016- 9082933313. (૧૫૯૯૦-એ)

ખાર (વેસ્ટ)

ફક્ત ગુજરાતી માટે ૩ બેડરૂમ ૧૧૫૦' કારપેટ અને ૬ બેડરૂમની જોડી એરિયા ૨૩૦૦' કારપેટ, ૬ બાથરૂમ, ૨ કિચન, સ્પેશિયસ હોલ, સેપરેટ સર્વન્ટ ટોપલેટ, ૪ પાર્કિંગ, એસ્કેડીંગનું લોખી, જીમ, સેપરેટ સોસાયટી ઓફિસ, તકન નવું બિલ્ડિંગ, વેચાણથી. “ઓનર”- 9820156133. (બી-૧૫૯૮૧)

કાંદીવલી (વેસ્ટ)

મહાવીર નગર લીંક રોડ, ૩ બેડરૂમ, 1100', (2.70 CR નેગોશીએબલ). 9324854365. (૭૩-ઈ)

પાર્લા (ઈસ્ટ)

૩ બેડરૂમ હોલ કિચન ૨ પાર્કિંગ દેરાસરની સામે ૪ બાલકની ૩.૭૫ નેગોશીયેબલ જીતુભાઈ9619018233. (૨૯૪)

જુહુ-જેવીપીડી

પ્રાઈમ લોકેશન, વ્યાજબી ભાવથી, રેડી પ્રોજેશન 4 બેડરૂમ 1700' જોગર્ડ પાર્ક નજીક 8.11/- CR. મી. દેસાઈ- 7738934973 / 8591072299. (એસડીબી-૨૭૧૩)

જુહુ-જેવીપીડી

વિશાળ સ્પેસીયસ ૩ બેડરૂમ 2400' રેડી પ્રોજેશન પ્રાઈમ લોકેશન પાર્ક નજીક ૧૩ CR. મી. દેસાઈ - 8591072299/ 7738934973. (એસડીબી-૨૭૧૪)

ગુલમોહર રોડ

રેડી પ્રોજેશન ધ્રાન્ડ ન્યુ બિલ્ડિંગ બધી જ એમેનીટીઝ નામાંકિત બિલ્ડર, આયર્ષક કિન્મત ટ્રેક સમય માટે 45,000/- રૂ. ફિટ ભાવથી 1500'થી 3000' સુધી. મી. દેસાઈ - 8591072299/ 7738934973. (એસડીબી-૨૭૧૫)

સાંતાક્રુઝ-બાંદ્રા

અમારી પાસે 3/ 4/ 5 બેડરૂમના 1200'થી 3800' સુધીના રેપ્ચુટેડ બિલ્ડરના આવાસના પ્રોજેક્ટોમાં પ્રાઈમ લોકેશન સીવ્યુ રેરા રવિરત્ક ફ્લેટો મળશે. મી. દેસાઈ - 9022850038. (એસડીબી-૨૭૧૬)

લીચકેંડી

૩ બેડરૂમ 1370' ખૂબજ સુંદર બનાવેલો, 1 પાર્કિંગ સાથે અમરસન ગાર્ડનની સામે કમ્પાઉન્ડ ફેસિંગ 8.25/- CR વેચાણથી. (દલાલભાઈઓ આવકાર્થ.)- 7738934973 / 9004172273. (એસડીબી-૨૭૧૭)

જાણ (વેસ્ટ)

બજાર રોડ, જૂન 202૬માં પ્રોજેશનવાળા 4 બેડરૂમ 1758' ફુટ/ ૩ બેડરૂમ 1220' ફુટના હાઈટવાળા ફ્લેટો વેચાણથી. ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૭૨૫)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)

બાપુભાઈ વશી રોડ, સ્પેશિયસ ૩ બેડરૂમ તેમજ 4 બેડરૂમ એમીનીટીઝવાળા ટાવરમાં રેડી પ્રોજેશન OC સાથે. રીઝનેબલ ભાવમાં - 8356990950. (જેપી/૪૫૦૮-બી)

વિલેપાર્લે (ઈસ્ટ)

વેચાણથી આગ્રહ રોડ, કાપર બ્રિગેડ નજીક નવા બિલ્ડિંગમાં ૩-બેડરૂમ-1025'7મો માળો - 3.50 Cr. (All Incl.) For Videos “નવકાર એસ્ટેટ” 96196 74640. (જેપી/ ૪૫૦૮-એ)

વિલેપાર્લે (વેસ્ટ)

બાપુભાઈ તિલક રોડ, 2 બેડરૂમ, હોલ, કિચન- 740', કારપેટ. 9821069113, 9870769113. (૧૨૬-એ)

સુરતમાં ઈન્વેસ્ટ કરો, પ્રોફિટ કમાવો, ફ્લેટ્સ, રો હાઉસ, બંગલો, પ્લોટ, ફાર્મ, 15 લાખ - 75 લાખ, સંપર્ક મુંબઈ : 84337 12963. (૨૭૦-એ)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

રાજસ્થાન એસ્ટેટ

વાલ્કેશ્વર મરીનડ્રાઈવ નેપ્યન્સી બ્રિજકેન્ડી અલ્ટમાઉન્ટ કક્ષ પેરડ ચર્ચગેટ પેડર તારદેવ ગોવાલ્યા ટેન્ક વેચાણ અને ખરીદી કોમર્સીયલ સાથે લીવ એન્ડ લાયસંસથી. Contact ગોપાલભાઈ જયપુરવાલા 9322898994, મુકેશભાઈ મહેતા 9967502537. (૨૯૧)

વિલેપાર્લા (ઈસ્ટ)

ઈર્લા- KLS હોસ્પિટલ પાસે નવા ટાવરમાં 3 બેડરૂમ 890' તેમજ જોડી ફ્લેટ હાથરફ્લોર બુકિંગમાં, પોજેશન 1 વર્ષ-9819117722. (જેપી/૪૫૦૮-સી)

અંધેરી (ઈસ્ટ) વિશાલ સોસાયટી પાસે. (વેસ્ટ) નાકડો શોપિંગ સેન્ટર પાસે પ્રતિષ્ઠિત બિલ્ડરના પ્રોજેક્ટમાં (ઈન્વેસ્ટર વેલ્કમ). ભરત પારેખ 9920675286. (એસડીબી-૨૭૧૦)

MALAD (WEST)

3 Bedroom, 1150' Rera Carpet Adarsh Dugdhaly Road, Higher Floor Dilip 8108307990 (Broker Excuse). (106-A)

GHATKOPAR (EAST) DERASAR LANE

Prime Location., Off 60 Feet Road. 4-Bedroom Hall Kitchen - 1450' Carpet, with Balcony, Semi Furnished, Two Parking 1st Floor - Brand New Building. 5 Minutes Walking Distance Station. Very Near to Jain Derasar and Upashray. For Sale: 9892722827. (71-B)

1) NASIK SALE 1/2 BED-room - 27 / 47 Lac. 2) Boiser West 1 Bedroom 18L, Shop - 7.50L 3) Palghar 1 Bedroom - 20 Lac. 4) Mira Road 1 Bed-room 63.50, Rent - 18000/- 5) Borivali West 2 Bedroom - 1.80 Lac 6) Kandivali West 3 Bedroom 1000' - 3.25 Cr, Rent - 75000/= 9167332595 / 9930013550 / (All inclusives) (95-C)

KHETWADI

For Sale - 2 BHK Semi Furnished (627'), 2nd Floor, Ownership, Lift Available. Vijay Realtors 9224214227. (79-C)

MARINE DRIVE

4 BHK Sea Face 2500 Carpet 27 Crore. 1 Garage 1 Open Parking. Ashok 9821036552 (SFRC). (122-E)

MARINE DRIVE

3 Bed 1750' Carpet + Close Garage. Lower Floor, Panoramic Excellent Sea View. Ready to Move. Ashok Shah 9821036552 (SFRC). (122-E)

LOOKING FOR A LEASE / Rent 3/4 Bed Flat in Prabhadevi - Worli area for a Reputed Family. M: 9136393609. (B-16293)

૧૮. જગ્યા ખોઈએ છે

1 બેડ 40,000/-

જોઈએ ૩ વર્ષ માટે જૈન ફેમિલી માટે, ભાયબલા / મઝગાવ / લાલભાગ, પરેલ, દાદર, પ્રભાદેવી, તારદેવ, ગ્રાન્ડરોડ - 9819569698. (૧૨૨-ડી)

ખોઈએ છે આઉટરાઈટ ફ્લેટ ૪ બેડ

ગ્રોક્સ 2000+ કારપેટ, હાચર ફ્લોર ને પ્રથમ પસંગી, બજાર ૧૫ થી ૨૫ કરોડ, ફક્ત સાઉથ મુંબઈ, વાલ્કેશ્વર, મતભાર હિલ. જેન્યુઇન બાયર અશોક શાહ ફક્ત વોટ્સએપ 9821036552 (૧૨૧-બી)

રિઝેલપમેન્ટમાં ગયેલા બિલ્ડિંગોમાં ફ્લેટ / શોપ - અમારા ઈન્વેસ્ટર્સ માટે જોઈએ છે. (મેન્ટ રેડી છે.) 76666 44727. (૧૨૪-એ)

વિલેપાર્લા/જુહુ

અંધેરીમાં 1,2,3 બેડરૂમના ફ્લેટો/ઓફિસ આઉટરાઈટથી/લીવલાઈસન્સથી “ધર્મેશ પારેખ” 9892701450. (બી-૧૬૨૭૭)

મહા વિકાસ આઘાડીમાં
ભંગાણના એંધાણ

જિલ્લા પરિષદની અને મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીઓ
ઘટકપક્ષો અલગ અલગ લડે એવી શક્યતા

વિપુલ વૈદ્ય

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં મીની વિધાનસભા ગણતરી જિલ્લા પરિષદો અને મહાનગરપાલિકાઓની ચૂંટણીઓ થવાની છે ત્યારે આ ચૂંટણી પહેલાં જ મહા વિકાસ આઘાડીમાં ભંગાણ પડવાના એંધાણ જોવા મળી રહ્યા છે. ખાસ કરીને રાજ ઠાકરે સાથે યુતિ થવાની શક્યતાઓ નિર્માણ થઈ પછી ઉદવ ઠાકરેના ખાસ વિશ્વાસુ સંજય રાઉતે મહાવિકાસ આઘાડીના મુખ્ય ઘટકપક્ષ કોંગ્રેસ માટે કરેલી ટિપ્પણીઓ અને મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ સાથેની ખાનગી મુલાકાત બાદ શનિવારે છપાયેલા ઈન્ટરવ્યૂમાં ઉદવ ઠાકરેના બદલાયેલા બોલને જોતાં આવા એંધાણ મળી રહ્યા છે. અહીં ઉદલેખનીય છે કે ઉદવ ઠાકરે અને આદિત્ય ઠાકરેની મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ સાથેની વિધાનભવનની મુલાકાત પહેલાં મહા વિકાસ આઘાડીની એક બેઠક થઈ હતી, જેમાં કોંગ્રેસના નેતાઓ સાથે કેટલાક મુદ્દે ઠાકરેએ અસહમતિ વ્યક્ત કરી હતી, એવું સૂત્રો પાસેથી જાણવા મળ્યું હતું.

ઉદ્ભવ ઠાકરેના બદલાયા બોલ:
પૃથ્વીરાજ ચવ્હાણ પછી
સપકાળે પણ કહ્યું અલગ
અલગ લડી શકાય છે: મુખ્ય
પ્રધાન ફડણવીસને મળ્યા
પછીનાં નિવેદનોને જોતાં નવા
ગણિતની ચર્ચા

ભિા કર્યા તેનાથી પણ આઘાડીમાં ભંગાણના સંકેતો મળ્યા હતા. આ બેઠક બાદ રાજ્ય કોંગ્રેસના વડા હર્ષવર્ધન સપકાળે (જુઓ પાનું ૪) ►►

ઉદ્ભવે એમવીએની એકતા પર સવાલ ઉઠાવ્યા

‘વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ઘાર માટે અહંકાર અને બેઠકોની વહેંચણીમાં વિલંબ જવાબદાર’

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી)ના વડા ઉદવ ઠાકરેએ ૨૦૨૪ની મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની ચૂંટણી વખતે બેઠકોની વહેંચણીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં અને ઉમેદવારોની પસંદગીમાં વિલંબ જેવી ભૂલોનું પુનરાવર્તન થાય તો મહા વિકાસ આઘાડી (એમવીએ) ગઠબંધન પાછળના તર્ક પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો.

તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ૨૦૨૪ની લોક સભા ચૂંટણીમાં એમવીએના પ્રભાવશાળી પ્રદર્શન પછીનો ઉત્સાહ વ્યક્તિગત અહંકારમાં ફેરવાઈ ગયો હતો જે વિધાનસભા ચૂંટણી દરમિયાન પક્ષ પૂરતી જીત મેળવવા પર (જુઓ પાનું ૪) ►►

ઠાકરે ફક્ત એક બ્રાન્ડ નથી, તે મહારાષ્ટ્રની ઓળખ છે: ઉદ્ભવ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ઠાકરે માત્ર એક બ્રાન્ડ નથી, પરંતુ મહારાષ્ટ્ર, મરાઠી માણસો અને હિન્દુ ગૌરવની ઓળખ છે, પરંતુ કેટલાક લોકો તેને ખતમ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, એમ શિવસેના (યુબીટી)ના વડા ઉદવ ઠાકરેએ જણાવ્યું છે.

સેના યુબીટીના મુખપત્ર ‘સામના’માં એક ઈન્ટરવ્યૂમાં ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાને ચૂંટણી પંચ પર આકરા પ્રહાર કરતાં કહ્યું હતું કે તે તેમના પક્ષના પ્રતીકને રોકી શકે છે અથવા તેને બીજા કોઈને આપી શકે છે, પરંતુ તેમને તેમના દાદા કેશવ ઠાકરે અને પિતા તેમ જ શિવસેનાના સ્થાપક બાળ ઠાકરે દ્વારા બનાવવામાં આવેલી પાર્ટીનું નામ બીજા કોઈને આપવાનો કોઈ અધિકાર નથી.

મરાઠી ભૂમિમાં આપણા ઊંડા મૂળ ઘણી પેઢીઓ જૂના છે. મારા દાદા અને શિવસેના પ્રમુખ (બાળ ઠાકરે)ના સમયથી મરાઠી માણસો સાથેના સંબંધો મજબૂત છે. હવે, હું ત્યાં છું, આદિત્ય (ઠાકરે) ત્યાં છે અને (મનસે વડા) રાજ પણ આવી ગયા છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું.

શનિવારે પ્રકાશિત થયેલા પાર્ટી નેતા અને રાજ્યસભા સંસદ સંજય રાઉત સાથેના ઈન્ટરવ્યુના પહેલા ભાગમાં તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ઠાકરે (જુઓ પાનું ૪) ►►

બન્ને શિવસેનાએ સાથે આવવું જોઈએ

શિવસેના-યુબીટીના નેતા દાનવેએ આશા વ્યક્ત કરી

મુંબઈ: શિવસેનાના જયારથી બે ફાડીયા થયા છે ત્યારથી હંમેશા શિંદે જૂથ અને ઉદવ જૂથ વચ્ચે તુતુ-મૈંયેં ચાલતી રહે છે. તાજેતરમાં એક કાર્યક્રમ દરમિયાન ઉદવ ઠાકરેની એન્ટ્રીથી એકનાથ શિંદે નારાજ જોવા મળ્યા હતા. એક તરફ આવી પરિસ્થિતિ છે, તો બીજી બાજુ વિધાન પરિષદમાં વિપક્ષના નેતા અને ઠાકરેના નજીકના સહાયક અંબાદાસ દાનવેએ એક કાર્યક્રમમાં મોટું નિવેદન આપ્યું છે. અંબાદાસ દાનવેએ કહ્યું હતું કે તેમને શિવસેનાના વિભાજનનો અફસોસ છે અને તેઓ ઈચ્છે છે કે શિવસેનાના બંને પક્ષો સાથે આવે.

વિધાન પરિષદમાં વિરોધ પક્ષના નેતા અંબાદાસ દાનવેએ કહ્યું કે શિવસેના તરીકે આપણે એક થવું જોઈએ, અને રાજ્યએ શિવસેનાની સંયુક્ત તાકાત જોવી જોઈએ. બંને ઠાકરે ભાઈઓ એક સાથે આવવાની ચર્ચા ચાલી રહી છે, ત્યારે અંબાદાસ દાનવેએ આશા વ્યક્ત કરી હતી કે શિવસેનાના (જુઓ પાનું ૪) ►►

પુત્રના બચાવ માટે પિતા આવ્યા મેદાનમાં હા, મારી પત્નીના નામે છે બાર, પણ...: રામદાસ કદમ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈમાં ગૃહ ખાતાના રાજ્યકક્ષાના પ્રધાન યોગેશ કદમની માતાના નામે એક ડાન્સ બાર છે અને પોલીસે તાજેતરમાં આ ડાન્સ બાર સામે કાર્યવાહી કરી છે. પોલીસે આ ડાન્સ બારમાં કામ કરતી ૨૨ બાર બાળા સામે પણ કાર્યવાહી કરી છે, એવા આરોપો કરતાં શિવસેના (યુબીટી)ના વિધાનસભ્ય અનિલ પરબે ગૃહ ખાતાના રાજ્યકક્ષાના પ્રધાનના રાજીનામાની માગણી કરી હતી. પરબે વિધાન પરિષદમાં અંતિમ અઠવાડિયાના પ્રસ્તાવ પર બોલતી વખતે સરકારને આડેહાથ લીધી હતી.

દરમિયાન, યોગેશ કદમના પિતા અને ભૂતપૂર્વ પ્રધાન રામદાસ કદમે સ્વીકાર્યું હતું કે ક્રાંતિવલીમાં પોલીસે જે બાર સામે કાર્યવાહી કરી છે તે તેમની પત્નીના નામે છે.

રામદાસ કદમે કહ્યું હતું કે, અનિલ પરબ એક અડધા વકીલ છે અને ઉદવ ઠાકરે આ અડધા વકીલની સલાહ પર ચાલી રહ્યા છે, તેથી જ તેમની આ હાલત છે. અમારો બાર કેટલા ૩૦ વર્ષથી શેઢી નામનો વ્યક્તિ ચલાવી રહ્યો છે. એ હકીકત છે કે તે હોટલ કારણ કે મને આવા ગંદા પૈસાની કોઈ જરૂર નથી. તે અડધા વકીલો પૂરતી માહિતી આપતા નથી. તેઓ કાયદાને જાણતા નથી. બાર નામે છે. અમારી પાસે છોકરીઓનું વેઇટર

લાઇસન્સ પણ છે, પરંતુ તે અનધિકૃત નથી. ત્યાં કોઈ અનધિકૃત નૃત્ય થતું નથી.

શિવસેના (શિંદે) જૂથના નેતાએ કહ્યું હતું કે, તે બારમાં એક ઘટના બની કે એક ગ્રાહકે ત્યાં એક છોકરી પર પૈસા ઉઠાવ્યા હતા. તે પછી, પોલીસ ત્યાં ગઈ. મને આ વિશે જાણ થયા પછી, મેં તરત જ ઓર્ડેસ્ટ્રા અને છોકરીઓના લાઇસન્સ પોલીસને પાછા સોંપી દીધા હતા અને હોટેલ બંધ કરી દીધી હતી. કારણ કે મને આવા ગંદા પૈસાની કોઈ જરૂર નથી. તે અડધા વકીલો પૂરતી માહિતી આપતા નથી. તેઓ કાયદાને જાણતા નથી. બાર (જુઓ પાનું ૪) ►►

નેનં ઇન્દિન્દિનિ શ્રાવણિ નેનં દહતિ પાવકઃ।
ન ચૈવં કલેદન્યત્પાપો ન શોષયતિ માત્રતઃ॥

MANJULA Y. Khabaria
Passed away peacefully on 12/07/2025

A pure soul who lived with love and grace, now lives on forever in our hearts.

~ Forever remembered by ~
Her loving Husband, Yogesh J. Khabaria
A devoted Mother to Tejal & Bhavik Bhagat, Dipal & Shreyas Parikh, and Chirag & Karishma Khabaria. Cherished Baa to her beloved Grandchildren: Prithvi, Shrey, Shubham, and Nishka
Deeply missed by her Sisters: Chandrika B. Shah and Geeta R. Dalal
email : ckhhabaria@gmail.com

We kindly inform that there will be No Prayer Meet or Condolence Gathering.

શું રાજ ઠાકરેની મુશ્કેલીઓ વધશે? સુપ્રીમ કોર્ટમાં જનહિતની અરજી દાખલ કરવામાં આવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં છેલ્લા કેટલાક દિવસોથી હિન્દી ભાષા અને મરાઠી વિરુદ્ધ અમરાઠીના મુદ્દા પર ચાલી રહેલા વિવાદ વચ્ચે સુપ્રીમ કોર્ટમાં રાજ ઠાકરે વિરુદ્ધ જનહિતની અરજી દાખલ કરવામાં આવી હોવાના અહેવાલ છે. આ અરજીમાં રાજ ઠાકરે સામે કાર્યવાહીની માગણી કરવામાં આવી છે.

મરાઠી અને અમરાઠીના મુદ્દે મનસે અને ભારતીય જનતા પાર્ટીના નેતાઓ વચ્ચે આરોપ-પ્રત્યારોપ પણ થયા છે. હિન્દી ભાષાને ફરજિયાત બનાવવાનો નિર્ણય રદ થયા પછી, ઉદવ ઠાકરે અને રાજ ઠાકરેએ ભેગા થઈને મુંબઈમાં એક રેલી યોજી હતી. તે રેલીમાં રાજ ઠાકરેએ મરાઠી વિરુદ્ધ અમરાઠીના મુદ્દા પર ગંભીર ચેતવણી પણ આપી હતી.

ત્યારબાદ, શુક્રવારે મીરા ભાઈદરમાં રાજ ઠાકરેએ જાહેર સભામાં બોલતા રાજ ઠાકરે મરાઠી વિરુદ્ધ અમરાઠીના મુદ્દા પર ખૂબ જ આક્રમક બન્યા હતા અને કહ્યું હતું કે, ‘શું મરાઠી વેપારીઓ નથી? મહારાષ્ટ્રમાં રહો, મરાઠી શીખો,

યોગ્ય રીતે વ્યવસાય કરો. જો તમે મરગૂરી બતાવશો, તો તમારા મોઢા પર થપ્પડ લાગશે.’

રાજ ઠાકરેએ પરપ્રાંતીઓને આપેલી આ ચેતવણી અને ભાષા વિવાદ પર રાજ ઠાકરેના નિવેદનથી તેમની સમસ્યાઓ વધવાની શક્યતા ઉભી થઈ છે.

એક અંગ્રેજી અખબારમાં આવેલા અહેવાલ મુજબ સુપ્રીમ કોર્ટમાં કરાયેલી જનહિત અરજીમાં એવો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કે રાજ ઠાકરેએ હિન્દી ભાષી લોકો સામે હિંસા ભડકાવવા અને નફરત ફેલાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો.

વકીલ ઘનશ્યામ ઉપાધ્યાયે આ અરજી દાખલ કરી હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. દાખલ કરાયેલી અરજીમાં મહારાષ્ટ્રમાં ભાષા વિવાદ પર તણાવ વધારવામાં કથિત સંડોવણી બદલ રાજ ઠાકરે અને તેમના પક્ષના કાર્યકરો સામે કેસ નોંધવાની માગણી કરવામાં આવી છે. ભાષાના મુદ્દા પર મનસે કાર્યકરોએ કેટલાક પરપ્રાંતી લોકોને માર માર્યો હોવાની (જુઓ પાનું ૪) ►►

મેટ્રો લાઈન-૪નું ૮૪ ટકા કામ પૂરું કાપૂરબાવડી જંકશન પર ૩૨૫ ટન વજનનો સ્પાન બે દિવસમાં બેસાડયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: વડાલાથી થાણેના કાસરાવડાવલી વચ્ચે દોડનારી મેટ્રો લાઈન-૪નું ૮૪.૫ ટકા કામ પૂરું થઈ ગયું છે. તાજેતરમાં ૩૨૫ ટન વજનના ૪૮ મીટર લાંબા સ્પાનને બેસાડવાનું ટેકનિકલી અત્યંત મહત્ત્વ ગણાતા કામને અમલમાં મૂકવામાં મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમએમઆરડીએ)ને સફળતા મળી હતી.

એમએમઆરડીએના અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ માત્ર બે દિવસની અંદર રાતના સમયમાં થાણેના કાપૂરબાવડી જંકશન પાસે સ્ટીલનો સ્પાન બેસાડવામાં આવ્યો હતો. દિવસના સમયે કાપૂરબાવડી જંકશન પર ભારે ટ્રાફિકની સમસ્યા રહેતી હોય છે. જોકે રાતના સમયે પણ અહીં ખાસતી એવી વાહનોની અવરજવર રહેતી હોય છે. છતાં ટેકનિકલી મુશ્કેલ ગણાતા ગીચ ટ્રાફિકવાળા કાપૂરબાવડી જંકશન પર રાતના ૪૮ મીટર લંબાઈનો સ્ટીલનો સ્પાન ઊંચકીને તેની નિર્ધારિત જગ્યા પર ગોઠવવામાં આવ્યો હતો.

અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ સ્પાન બેસાડવાની કામગીરી દરમિયાન મુશળધાર વરસાદ પડી (જુઓ પાનું ૪) ►►

પ્રાર્થના સભા

શ્રી સતીષભાઈ તારાચંદ કુંવરજીની
(૧૨/૦૪/૧૯૪૬ - ૧૭/૦૭/૨૦૨૫)
અજમેર - હાલ કાઠિવલી મુંબઈ.

માતા - પિતા: સ્વ. આશાદીબેન તારાચંદ કુંવરજીની
ધર્મ પત્ની: નિર્મલાબેન સતિષ કુંવરજીની

પુત્ર - પુત્રવધુ : અં. સૌ. ચંદ્રા ઇશ્વર કુંવરજીની
અં. સૌ. કવિતા સુનિલ કુંવરજીની

પુત્રી - જમાઈ : અં. સૌ. ગીતા અશ્વિન ડાંદવાણી
અં. સૌ. પીકી આશિષ શાહ

ભાઈ - ભાભી : ગં. સ્વ. ચતુરીબેન જામનદાસ કુંવરજીની
નાનાભાઈ-ભાભી : ગં. સ્વ. જ્યોતી નરેન્દ્ર કુંવરજીની
અં. સૌ. વ્રતા લલિત કુંવરજીની

બહેન- બનેલી : સ્વ. સાવિત્રીબેન તીર્થદાસ ચંદન
ગં. સ્વ. ઇશ્વરીબેન આસનદાસ કુંદાની
સ્વ. હરિબેન કુંદનદાસ ઓડરાની
ગં. સ્વ. વક્ષમીબેન કિશોરભાઈ અડવાણી

સાસુ - સસરા : સ્વ. જમનાબેન ભુવચંદભાઈ કેવલરામાણી
પૌત્ર : નીલ, જીત, ઋષિ, આર્જન,

દોહિત્ર - દોહિત્રી : આસ્થા, ધરા, મિહિર
સમસ્ત કુંવરજીની પરિવાર

પ્રાર્થના સભા: રવિવાર તા. ૨૦/૦૭/૨૦૨૫, સમય: સાંજે ૫:૩૦ - ૬:૩૦
સ્થળ: ઠાકુર કોલેજ ઓફ સાયન્સ એન્ડ કોમર્સ, ગેટ નં. ૨, પેલે માળે,
ઠાકુર વિલેજ, કાંદીવલી ઇસ્ટ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૧૧.

રહેઠાણ: એ. ૬૦૩ / ૬૦૪, બ્લુ હેવન, ઠાકુર કોમ્પ્લેક્સ, કાંદીવલી ઇસ્ટ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૧૧.

Firm: ZORRO, DFRNT CLOTHING PVT. LTD.,
NATIONAL FASHION OVERSEAS, NEELKANTH APPAREL,
INDIAN FASHION, GIGIL, EVERY MORNING CARTEL, ACTIVE BODY

મહારાષ્ટ્રમાં ગુજરાત ભાજપના વિધાનસભ્યને જ ગુજરાતીમાં બોર્ડ રાખવા મામલે ધમકી

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં ભાષા વિવાદ સતત વધી રહ્યો છે. જે લોકોને મરાઠી ના આવડતી હોય તેવા લોકોને રસ્તા વચ્ચે મારવામાં આવ્યાં હોવાના અનેક વીડિયો સોશિયલ મીડિયામાં વાયરલ થયા છે. હવે એક વિધાનસભ્યને ધમકી મળી હોવાનું પ્રકાશમાં આવ્યું છે. ભાજપના એક વિધાનસભ્યે પોતાના ઓફિસનું બોર્ડ ગુજરાતી ભાષામાં લખીને લગાવ્યું છે. જેથી આ મામલે કેટલાક લોકો ધમકી આપી ગયાં હતા. કચ્છમાં આવેલા રાપર વિધાનસભા ક્ષેત્રના વિધાનસભ્યને મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાના કાર્યકર્તાઓએ ધમકી આપી હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. રાપરના ધારાસભ્યે નવી

મુંબઈમાં પોતાની એક ઓફિસ ખોલી છે. જેનું બોર્ડ ગુજરાતી ભાષામાં રાખ્યું હતું. કારણ કે ત્યાં રહેતા કચ્છી લોકોને મદદ મળી રહે, પરંતુ મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાના કાર્યકર્તાઓએ ધમકી આપી છે કે, આ બોર્ડ મરાઠી ભાષામાં લખવાનું ધમકી આપી હતી. આ બાબતે ધારાસભ્યનું કહેવું છે કે ત્યાં મુંબઈમાં જે કચ્છી લોકો રહે છે તેમને મદદ મળી રહે તે માટે આ ઓફિસ ખોલવામાં આવી છે. હવે તેમને માત્ર ગુજરાતી ભાષા જ આવડે છે તેવામાં મરાઠી ભાષામાં બોર્ડ કેવી રીતે રાખવું? મરાઠી લોકો માત્ર ગુજરાતી લોકોને ટાર્ગેટ કરી રહ્યાં હોવાનો પણ તેમને આરોપ લગાવ્યો છે. ■

ફાસ્ટેગ વિન્ડશિલ્ડ પર નથી? બ્લેકલિસ્ટ થશે

મુંબઈ: રાજ્ય અને દેશના હાઇવે પર મુસાફરી કરતી વખતે ટોલ બુથ પર લાગતી લાંબી લાઈનોના વિકલ્પ રૂપે ફાસ્ટેગની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. પરંતુ કેટલાક વાહન ચાલકો ફાસ્ટેગ જરૂરિયાત મુજબ વિન્ડશિલ્ડ પર લગાવવાના બદલે પોતાની પાસે રાખી મૂકે છે અને જ્યારે જરૂર જણાય ત્યારે હાથેથી બતાવે છે. આવી સ્થિતિમાં ટોલ બુથ પરના કેમેરામાં તે બરાબર ઝડપાતો ન (જુઓ પાનું ૪) ►►

‘ટેગ ઈન હેન્ડ’ કે ‘લુક ફાસ્ટેગ’ શું છે? ફાસ્ટેગનું સ્ટીકર વિન્ડશિલ્ડ પર ન ચીપકાવતા ડ્રાઈવર તેને હાથમાં પકડીને ટોલ સ્કેનર સામે બતાવે છે. આને ‘ટેગ ઇન હેન્ડ’ અથવા ‘લુક ફાસ્ટેગ’ કહેવામાં આવે છે. કેટલાક ડ્રાઈવરો જાણી જોઈને વાહનના વિન્ડશિલ્ડ પર ફાસ્ટેગ લગાવતા નથી, જેના કારણે ટોલ ચૂકવવામાં મુશ્કેલી પડે છે. પરિણામે વાહનોની લાંબી કતારો લાગે છે. એકની ભૂલને કારણે, બધા વાહનચાલકોને વિલંબનો સામનો કરવો પડે છે. ■

લાડકી બહેનો માટે હવે ‘ઉપમુખ્યમંત્રી નિરોગી મહિલા અભિયાન’

થાણે: લાડકી બહેનો પરિવારના વડા હોય છે. પરિવારની સંભાળ રાખતી વખતે પોતાના સ્વાસ્થ્યની અવગણના કરે છે. તેથી તેમના સારા સ્વાસ્થ્યની ખાતરી કરવા માટે નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદે દ્વારા સ્વસ્થ મહિલા અભિયાન અમલમાં મૂકવામાં આવી રહ્યું છે. થાણેમાં એક કાર્યક્રમમાં બોલતા નાયબ મુખ્યપ્રધાન એકનાથ શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે ઉપમુખ્યમંત્રી નિરોગી મહિલા અભિયાન હિંદોએ જણાવ્યું હતું તે તબીબી તપાસથી સમયસર રોગનું નિદાન અને સારવાર શક્ય બનશે. નાયબ મુખ્યમંત્રી સ્વસ્થ મહિલા અભિયાન થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન જાહેર આરોગ્ય વિભાગ, રોટરી ક્લબ અને આદિત્ય ભિરલા કેપિટલ ફાઉન્ડેશન દ્વારા અમલમાં મૂકવામાં આવી (જુઓ પાનું ૪) ►►